

31/3/25

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ మార్చి నెల 13-వ తేది శుక్ర వారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణమాస బహుళ తృతీయ 3.

No. 289
సంచిక ౨౮౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోనముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిద నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శవు మెష్టల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడునున్నారు.

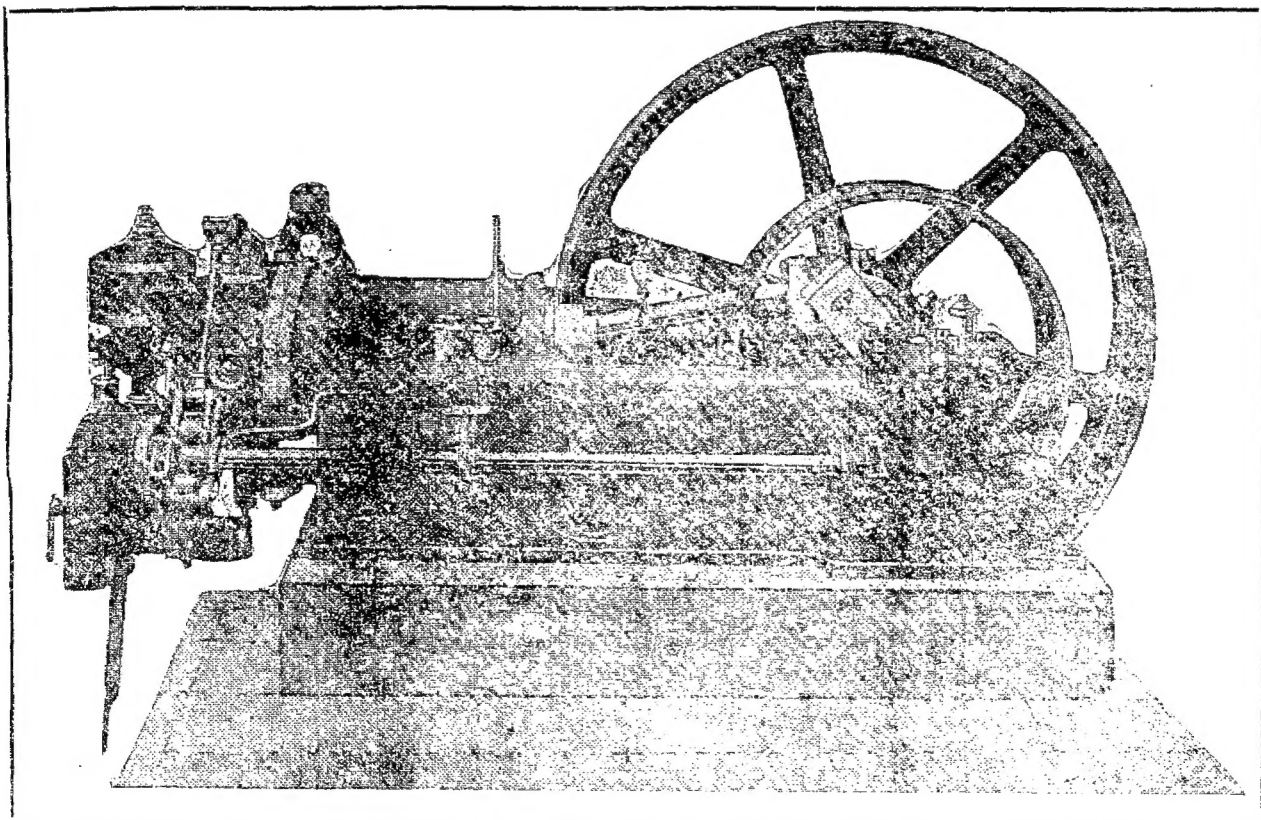
చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, నాగపాళె.

The Best and Up-to-date Engine in the Market

“రాబ్ సక్” లాంగుస్ట్రోక్ న్యూట్రెపు సెమిడి సెల్ క్రూడ్ ఆయిలు యింజనులు

1860

లోడు లాగుటలో ప్రసిద్ధిచెందినవి. ఎంత మడ్డి క్రూడ్ ఆయిలుతోనైనను చక్కగా పనిచేయును. ఆయిలు బహు తక్కువగ ఖర్చగును.
వేపరై జరుగు తరుచుగా క్లీఫ్ చేయ నవసరములేదు. ఇంజనులు భారీవిగానున్నా, సామానులు బలముగాను,
ఔండురు అధికముగానున్న వుండుటచే చాలకాలము చక్కగా పనిచేయును. ఇంజను నడిపించుటకు విశేష నేర్పరితనము అక్కరలేదు.
సోల్ యేజంటు:—

లండన్ ప్రేడింగు కంపెనీ, బెజవాడ (ఇండియా)

Telegrams “LAKSHMI” Bezwada.

(అన్ని రకముల మిల్లుసామానులు డై రెక్టుగా యింపొప్పేసి స్థాకుయుంచువారు “రాబ్ సక్” గ్యాసుయింజనులు, ప్లాంబులకున్నా సోల్ యేజంటు.

ఆంధ్ర భాషావిజ్ఞానము

డా॥ దంట్ల సుబ్బావధానిగారి యువన్యాసము

తొండమండలంపాఠశాల ఆంధ్రసమాజము

వారి సభ

మొన్నటిసాయంకాలము తొండమండలంపాఠశాల ఆంధ్ర సమాజమువారి యాజమాన్యమున డాక్టరు దంట్ల సుబ్బావధాని గారు "ఆంధ్రభాషావిజ్ఞానము"ను గూర్చి యువన్యాసించిరి. శ్రీ గద్దె రంగయ్యనాయుడు గారధ్యక్షతవహించిరి. సభకు పలువురు విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయులు విచ్చేసిరి.

శ్రీ అవధానిగారి ఉపన్యాసము

ఉపన్యాసకులు నాటిసాయంకాలము సభ్యులయెదుట తమకు ఆంధ్రభాషావిజ్ఞానముపై నుపన్యాసించుట కవికాశముగలిగినందులకు ఆనందమును వెల్లెబ్బింపుచు, ఆంధ్రులై ఆంధ్రదేశమున జననమంది, వ్యవహారమున ఆంధ్రభాషావాక్యాసంగమును గావించుచు ఉండినను తమకంటె పిన్నవారు పెద్దలకడ తమ మాతృభాషావిజ్ఞానమును మెరుగ్ గోరుటెంతయు ప్రశంసనీయమనియు, అందుచే తాము సమర్థులైనను కాకున్నను పెద్దల సంస్కారము వలన తమకుగలిగిన కిందిజ్ఞానమును బోధింతుమనియు, సభలో బాలురు ప్రాజ్ఞులు గలరుగాన ఇరువురకు తెలియనటుల మాట్లాడెదమనియు పల్కిరి.

జ్ఞానము-మానవాధికృత

ప్రాణములేని జంతువులకంటె ప్రాణులకు విశేషజ్ఞానము గలదు. ఈ ప్రాణులలో జంతువులయందు కొన్నింటియందధికముగను కొన్నింటియందు నూత్నముగను ఈజ్ఞానము ప్రసరించి యున్నది. ఇతరజంతువులకంటె కుక్క, గుఱ్ఱము, కోతి, ఏనుగుమొదలైన జంతువులయందు విశేషజ్ఞానము గనుపించుచున్నది. పచ్చిగడ్డి చూపినదగ్గరకువచ్చుటయు, కర్రజూపినదూరముగ పోవుటయు మనము గాంచుచున్నాము. జంతువు లన్నిటికంటె మనుజునికి జ్ఞాన మధికముగ గలదు. ఆహార, నిద్ర, భయ, మైథునములు మనుజునకు జంతువునకు సమానధర్మములు, యంత్రాయుక్త పరిజ్ఞానము మానవుని యందు గలదుగాన మానవును జంతువులందు ఉత్తముడు.

భావకును భావమునకును గల సంబంధము

విజ్ఞానము నొకరికొకరు చెబుటకు, ఒకరివలన మరియొకరు తెలిసికొనుటకు మాటలు మార్గము. ఇదియే భావ. భావకును, భావమునకు వేరు చేయలేని (అవి నాభావ) సంబంధముగలదు. గోడలోని తెలుపును వేరుగ గోడకు వేరుగ తెలిసికొనుటకు ఏలులేదుగా? పార్వతీపరమేశ్వరులకూడిక వాగ్ధర్మములకూడికవలె నున్నదని మహాకవి కాళిదాసు వర్ణించినాడు.

పర, పశ్యంతి, మధ్యమ, వైఖరి యని వాక్కు నాలుగు రూపములు. వైఖరి జన్మగ్రహముండి బయల్పడును. భావమును గ్రహించుటలో నైపుణ్యముగల విద్యార్థులు భావ యవసరములేకనే గ్రహించుచున్నారు. మాట పూర్తిచేయక అర్థాంతిలోనే సారముగ గ్రహించువారు గలరు. పాస్తసంజ్ఞ వలన అవగాహన ముగావించు కొనుచున్నారు. విశేషజ్ఞులు ఇంగితజ్ఞానముగలవారై తెలిసికొనుచున్నారు. సామాన్యమానవునకుమాత్రము ఇతరుల భావముల నెరుంగుటకు భావతప్ప వేటుసాధనములేదు. ఆంధ్రులకు భావప్రకటనకు ఆంధ్రభాష అనుకూలముగనున్నది. ప్రపంచము దెన్నిచాతులు గలవో అన్ని భావములకలవు. ఆంధ్రులైనవారందరి కీయాంధ్రభాషాజ్ఞానము కొద్దిగనో, గొప్పగనోకలదు. విజ్ఞాన మెల్లరు అక్షేపింపదగినది. నేటియంతయు ఆంధ్రభాషావిజ్ఞానము. వ్యవహారములేత విద్యార్థుల కన్యభాషాసంపర్కముగలిగినను స్వభాషయందభిరుచిగలిగినది ఏభాషనైనను స్వయముగ ఉపాసనజేయవలయుననిన భక్తికీర్తనలు గావలెను. ఆంధ్రభాషయందలి కవులగుగూర్చి, ఆంధ్రభాషాచరిత్రమును గూర్చి, పూర్వకాలమందలి వ్యాకరణములు, శృంగారకావ్యములు, మున్నగునవి ఎప్పుడుగలిగినదియు ఆకాలముందు రాజాదరా ఎట్లుండినదియు వానినిగూర్చి ఉపన్యాసంపడవలెను.

భాష దేనినివహించుచున్నది? దాని నేవిధముగ అనుసరింపవలెను? విజ్ఞానమును భాష ఏవిధముగ వహించును? ప్రపంచమందు పరమేస్థియండి, సృష్టి అన్యక్షియండి నేటివరకు మానవునియొక్క సంకల్పములకు, ఆశయములకు, పరమార్థములకు భాష మోయుచున్నది. భాషనుగూర్చి మాట్లాడుట యన శతముయొక్క పరమార్థమునుగూర్చి ముచ్చటించుటయే. ఆంధ్రభాషయందు మొట్టమొదట బేర్కొనదగిన గ్రంథము భారత

ము. శతములో బుద్ధులు వెల్లడించినభావములు, మానవుని అనుభవములు, నీతులు, భాషామూలకముగ గ్రంథములైయున్నవి. వ్యాకరణము. పదవిభాగము, అన్వయక్రమములే నాభాషను పరిచిన నా యాదేశపరిస్థితులు చెలియగలవు. భరతఖండము నందు మానవపరమార్థము నెల్లరు గ్రహించినారు? జగత్తునందు దురుయించిన సమస్త మానవకోటికిని తామేల జన్మించిరో, ఎందుకోరకు పనిజేయుచుండిరో, కర్తవ్యమేమి, పరిసమాప్తి ఏమి యను సందేహము గలిగినది. ఈవిచారణ అందరికంటె మున్నందు భరతఖండవాసులకు గలిగినది. మానవునకు కావలసినదేమి? అనందము. ఈవిషయమై అభిప్రాయభేదము లేదు. ఏదేశమునందైనను, ఏకాలముందైనను ఎవ్వడుగాని అనందమే పరమార్థముగ గలిగియున్నాడు. దీనినే ("Subjective ideal of Humanity") అని అంగీకరించుదురు. ఏవన్నచైనను అనందసంధానుకమగుటచేతనే విలువగలిగియున్నది. మానవుని ఉత్తమోత్తమమును కోరిక కలిమిలేములు, నుఖదుఃఖములు, శత్రుత్వస్థితులు ద్వంద్వములనుండి విముక్తుడై నిర్విచారమును, గలిగించుటయే. పురాణములు తెప్పినను కళల నభివృద్ధిజేసినను ఇట్టియానందమును పెంపొందించుటయే ప్రధానోద్దేశము. అట్టిఉద్దేశముగల భాషలలో ఆంధ్రభాషయొకటి. సంస్కృతమునకు పరమార్థమేమియో భారతమునకును అదియే పరమ ప్రత్యాజనము. ఆంధ్రభాషాస్వరూపమందును అదియే ఇమిడియున్నది. "శాస్త్రస్థానిక పరమప్రయోజనం మోక్ష" మృత్యుతీర్తిని సర్వశాస్త్రముల ప్రయోజనము మోక్షమే. తేదములందలి సంగతులే శాస్త్రములందుగనవు. అవియే ఇతిహాసపురాణములందును కావ్యములందును గలవు. శేషములందు ఏవిషయమైనను కానించినటుల విధింపబడినది. అందువలన సర్వజ్ఞములును అనుసరింపక పోవచ్చును. పురాణములందు అవిషయములే మనోరంజకముగ హితబోధ జేసినటుల వ్రాయబడినది. మనోహరముగ ఉపాఖ్యానములతో వ్రాసినారు. "కాంతాసమ్మితయా ఉపశేషవిదే" భార్య తనప్రియుని సర్వవిధ ముల రంజింపజేసి ఏదైనను బోధించినపుడు భర్త తక్షణమే చేయ నంగీకరించును. అవిధముననే పురాణేతిహాసములందును ప్రయోక్తులచే మనోరంజకముగ బోధనలు గావించబడినవి. భావవాహకమైనది భాష. ఏఒక వాణిజ్యమునందో వ్యవసాయమునందో పెంపొందుట మనయాశయముగాదు. మానవునియందు సర్వశక్తులను వృద్ధిజేయుటయే మనతాత్పర్యము. ఒకానొక కవినంవ్యాస కృష్ణధర్మరాధిపతిని, శ్రీరాష్ట్రభజనమే శిలముగ గలవాడును, ఆలోచించునై దిక్ధర్మ సంరక్షణ నేయినాడును, ఈతెకు శత్రుగుణ్ణముల స్రుచ్చిదే శార్మము గలవాడును, కీర్తిప్రియుడును సంగీత సాహిత్యాది రసగ్రహణుడును రసనీకుడును సత్సవర్తియును దాతయునై యుండినటుల పర్ణించెను. పాలురజతభాండమునందు గాని, నువ్వుభాండమునందుగాని వట్టి కుండయందుగాని ఎందుంచినను ఎందుబోసినను పాలుగాక పోవునా? అటులే ఏభాషయందలి విజ్ఞానమైనను ఒక్కటియే. చిత్రకాంతమే పరమార్థుని భరతఖండ వైజ్ఞానికులు బోధించినారు, "ఎందేడెందును గందకింను.....అనందో బ్రహ్మయంతన్న బ్రాజదువునంతర్బుద్ధి నూహించుమా" యను పెద్దనగారి పద్యము శృంగారవిషయమందు జెప్పబడినను భావము అదరణీయము. శంకరాచార్యులవారు మార్గప పరమాము నిలుల రిడి అక్షరములతో నిర్వచించిరి. "అతీతాననసంధానం భవిష్యదవిచారణం, బోధానీయ ముపప్రాప్తే జీవన్ముక్తస్య లక్షణం".

మహాకవి కాళిదాసును "వైకేశభ్యస్త విజ్ఞానాం, యావత్ వివర్తయేషిజాం, వార్ధకే మునివృత్తీనాం, యాగీనాం త్యేతనత్వజాం" అని జెప్పియున్నారు. ఇదియే భరతఖండ విజ్ఞానము. నన్నయ మొదలు చిన్నయ సూరివరకు వ్రాసిన గ్రంథములన్నిటియందు ఇది తప్ప వేరేమియులేదు. భాషకేవలము అనందిమకొరకే భాషయైనచో నీతిని బోధింప నవసరములేదని కొందరు తలంతురు. దానిని మనవారంగీకరింపలేదు. కావ్యము యశస్సును, అర్థమును వ్యావహారిక జ్ఞానమును, సమగూర్చును. అమంగళమును బోధోలి మంగళమును గలుగజేయును. దుఃఖభూయిష్టమును నీసంసారమందు ద్వంద్వమును చెలియనీక అనందమును గలుగజేయునది కావ్యము. ఈ జగన్నాటకమందు ఎవరికి ఉచితమైనపాత్రను వారు ధరించి నాటకము నాడుటయే పరమార్థము.

అగస్త్యుడు తన శిష్యులను వర్ణించుచు ఆకలి దప్పరెండుగకయు, కాయశ్లేశమును పాటించు, "ఆశీనీ ప్రచలాయితీ" (కూర్చుని కునికిపాట్లుబడుట) మెరుగదని వ్రాసెను.

భాషయందలి స్థూలభేదములు
అధికారభేదమునుబట్టి గ్రంథభేద మేర్పడినది. తెక్కన, నన్నయ మున్నగువారు కవనశైలిలో గ్రంథములవ్రాసిరి. కొం

దరు కవులు అట్టిభారత భాగవతశైలిలోగాక ద్వీపదంక, రగడలు, కథలుగ వ్రాసినారు. విషయమును ప్రధానముగ నుంచుకొని అధికారభేదమువలన వేర్వేరురూపములతో ఆంధ్రభాషావిజ్ఞానమును ప్రవర్ణించినారు. "నిక్కముదాప నేల ధరణీ గురనందన ఇంక నీపయిన్ జెక్కె మనంబు నాకు" అను మనచరిత్రయందలి పద్యమైనను "నీమీద సోకుండ నిలుపుబండి" యనుపదములోను వైలి వేరైనను భావమొకటియే.

పరమార్థము నాశయముగ గలిగి రసానభవము గావించి మరల పరమార్థమును గ్రహించునటుల మనచా తేర్చుచినారు. సంగతకళను జూడుడు! ధనోపార్జనగావించుటకును, తానానందించుటకును, ఇతరుల సంతోషపెట్టుటకును త్యాగయ్యగారి కృతు లవకాశ మొసంగుచున్నవి. ఆలాగుననే భారతభాగవతాది గ్రంథములును మానవునకు సంతసమును గలుగజేయుటయేగాక ధర్మములను బోధించును. వైదూర్యముజేసిదొలచి గిన్నెచేయించి- మంచి గంధపుచక్కలు మంటజేసి, తెలిక పిండిహరి వంటుల ఎట్టితో ఈకర్మభూమియందు జన్మించి కేవల విహికనుఖములతో తృప్తి నొందుట యట్టిచే. ఈదేశమునందు జననమొంది తపస్సుజేసి ఆజ్ఞానమును సంపాదించి మోక్షమును బొందజాలనివాడు దురదృష్టవంతుడు. మనుజునకు అవశ్యకముగ అనందము నిర్విచారము. మోక్షము మనభాషాగ్రంథములం దిమిడియున్నది. మహాభావుల జీవితచరిత్రలను మనభాషయందు బాలురు చదివి తిరిపగలుగుదురు. వానివలన లౌకిక సౌఖ్యముల బొందుచు అన్నిటికి మించిన పరమార్థమును మరువకుండురుగాక!

అధ్యక్షులు

రంగయ్య నాయుడుగారు సభను ముగించుచు ఉపన్యాసకులను ప్రశంసించుచు భాషయందలి రసభావార్థములను గ్రహింపజాలినది విజ్ఞానము. ఆంధ్రభాషావిజ్ఞాన వితరభావయంతలి విజ్ఞానముకంటె నుత్తము. ఆంధ్రభాష మృదుమధురమును భావగాంభీర్యమును గలదియని విదేశీయు లంగీకరించి యున్నారు. తమిళదేశజులగు అప్పళాచార్యులుగారు ఆంధ్రత్వమును ఆంధ్రభాషనుగరించి ఎక్కిలి ప్రశంసించినారు. మాతృకమును సంస్కృతభాషాసంబంధ మాంధ్రభాషయందు ఎక్కువ గలదు. సంస్కృతమును మాతృకగైకొనియే నివిధభాషలు శతేమునందు నిలచియున్నవి.

సమస్త విద్యులందు సంగీత సాహిత్యము లుత్తములు. సంగీతము శిశు పశువులను రంజింపజేయును. దానికి ప్రాణము సంగినది ఆంధ్రభాషయే. త్యాగయ్య గారిందుల కెంతయు వంద్యులు. రెండవది సాహిత్యము, దానిని భాషాజ్ఞానముతో ఆలోచించినచే గాని అనందము గలుగదు. కాని సంగీతము భాషాప్రవేశము లేనివారలకును సంతసమును గలిగించును. పూర్వకాలము విద్యార్థులు గురుకులవాసమునందు బ్రహ్మచర్యము నవలంబించి విద్య నేర్చుకొనెడివారు. భాషనుబట్టి ప్రజ, ప్రజను బట్టిదేశముఉండును. స్వస్థాన, భాష, పతాభిమానములు జనులు గలిగి యుండవలెను. అందుచే మానవునకు విహికాముష్మికనుఖములు గలుగును. ప్రస్తుత విద్యాపద్ధతులను మార్చి గురుకులవాసమును వృద్ధిజేసి దేశభాషలను పునరుద్ధరించి దేశవ్యక్తిత్వమును నిలువజేట్లు ప్రయత్నింపవలెను. పోట్లకూటికొర కాంగ్లవిద్యను జరుపుచున్నను మాతృభాషకు ప్రాధాన్య మొసంగవలెను. "దేశభాషలందు తెలుగు లెస్స" అని కృష్ణదేవరాయలు పల్కియున్నాడు. కాన ఎల్లరు భాషానవజేసి దేశము నుద్ధరింపవలెనని పల్కిరి.

పిదప అధ్యక్షులను ఉపన్యాసకులను పుష్పమాలాలంకృతుల గావించి వందనము లర్పించిరి.

ఉపన్యాసకుల నూచనపై పాఠశాలయందు తెలుగుపద్యములను వర్ణించుటయందు కడకేరన ముగ్గురు విద్యార్థులకు మూడు బహుమానముల సేర్పాటుచేయుటకు అధ్యక్షు లంగీకరించిరి.

అంతటితో సభముగి నెను.

బెజవాడ శ్రీ మైలవరము
బాలభారతి సమాజమువారు
మచిలీపట్నం కొత్త హాల్లో
శనివారం 14-3-25 వ తేదిన
సా వి త్రి నాటకమును
ప్రదర్శించురు.
డాక్టరు కె. పట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

రాష్ట్రీయశాసనసభలు

మట్టిమనుకమిటినివేదికము

మెజారిటీలహాలు

మట్టిమనుకమిటి మెజారిటీనివేదికము వ్రాసిన వారు నియోజకాధికారమును గూర్చి యిచ్చిన సలహాలను నిన్న ప్రచురించి యుంటిమి. నేడు వారు రాష్ట్రీయశాసనసభలను గూర్చి దెల్పివిషయమును ప్రచురించుచున్నాము:—

రాష్ట్రీయశాసనసభల నిర్మాణముగూర్చి మార్పులు గావించబడిన నూతన లేబరు ముందు చెల్లి వానిపై చర్చించెదము.

1. ప్రస్తుతము సం॥ రాష్ట్రీయశాసనసభల నిర్మాణములకు ప్రత్యేకముగ ఆరుసానములు మాడు నియోజకవర్గములనుండి నిర్ణయించబడినవి. ఇందు నాల్గసానములు తాలూకావారుల నియోజకవర్గములకు గలవు. దీనియందు దెన్నికదారులు ఆయాధ్యక్షిణి ఇండియను సంఘసభ్యులైయున్నారు. మిగిలిన రెండు సానములు అగ్రాధూస్యాముల కేర్పరచబడినవి. ఇటు భూస్వాములే అధికసంఖ్యాకసానముల నాక్రమించిరిని చింతామణిగారు గురించినను యీ ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యమును దీసివేయవలెనని నూచించుటలేదు. అసానముల పీ (కిందివిధముగ పునర్విభజనము జేయవలెననిమాత్రము దెల్పుచున్నారు:—

(అ) బ్రిటిషు ఇండియను సంఘసభ్యులకు రెండు,

(ఆ) అగ్రాధూస్యాములకు మూడు.

(ఇ) బ్రిటిషుఇండియను సంఘసభ్యులుగాని ఆయాధ్యక్ష భూస్వాముల కొకటి.

(2) వీహారు రాష్ట్రీయ కిసన్సభవారు భూస్వాములకు ప్రత్యేకసానములులేకుండ జేయవలయును లేదా రైతులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య విషయములనుండి దెల్పుచున్నారు.

(3) గ్రామములకు కలిపి నిర్ణయించిన సానముల నెక్కువ జేయకుండ పట్టణములకు సానములసంఖ్య నెక్కువ జేయవలెనని చింతామణిగారు సలహా నిచ్చుచున్నారు. అయితే యందలి యుద్దేశ్యము గ్రామములు పాడైపోయి పట్టణములు భాగు గావలెనని కాదుగాని రైతులకు న్యాయసంబంధముగ ఫిలియాలిస్టి గావలెనను నుద్దేశ్యమున్నటులు చెబుచుండెను.

(4) యూరోపియనులకు విశ్వవిద్యాలయముల కున్న ప్రత్యేక నియోజకవర్గములు దప్ప మిగిలిన ప్రత్యేక నియోజకవర్గములన్నిటిని దీసివేయవలెనని గా॥ సర్ ఆల్బర్ట్ రహీంగారు నూచించిరి.

(5) భూస్వాములకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య ముండుట కేల్గారుగారి కిష్టములేక. అయితే రైతులకు ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యముండు పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టుటయు యిష్టములేదు. మధ్య రాష్ట్రీయలందు నాగపూరు జిల్లూరు పట్టణములకు దప్ప మిగిలిన పట్టణములకు వేరికిని ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య ముండకుండ దీసివేయవలె ననియే ఆయన గోరును.

(6) మధ్యరాష్ట్రీయల ప్రభుత్వమువారు మండాజిల్లాను గూడ ఒకకాన్సిల్ట్యుయేన్స్ గ జేయవలెనని కోరుచున్నారు. ఈ జిల్లాకు సానికపరిపాలన చట్టము వర్తింపజేయబడెను. అందుచేత దదాప్రభుత్వము రాష్ట్రీయశాసనసభకు వోటునిచ్చు అధికారము గల్గియుండవచ్చునని ప్రభుత్వమువారు దలచుచున్నారు. ఈ జిల్లానుండి ప్రభుత్వమువారు సభ్యుని నియమించు ప్రాతినిధ్యమును దీసివేసి జిల్లాపూర్వ డివిజనులోనున్న చిన్న పట్టణము ప్రత్యేక నియోజకవర్గములో మండాపట్టణమును జేర్చెదను.

(7) బల్లూనా జిల్లాను రెండు కాన్సిల్ట్యుయేన్స్ లలో నికిని విభజింపవలెనని మధ్యరాష్ట్రీయల ప్రభుత్వమువారు చిన్న నూచనను జేయుచున్నారు.

ఏడవ నూచననుగూర్చి మేమెట్టి సలహాల నియంత్కరజేరు. దానిని గూర్చి భారత ప్రభుత్వము వారే యూచించెదరు. ఇకను మిగిలినవి. కొంతవరకు పరస్పరవిరుద్ధములగు నున్నవి. సం॥ రాష్ట్రీయలందు భూస్వాముల నియోజకవర్గముల పునర్విభజన గావించుటని సలహా నిచ్చుటకు తగినంతకారణము మాకు గానించుటలేదు. ఈ రాష్ట్రీయలందు భూస్వాముల ప్రతిభయే యెక్కువ యని మరొక సందర్భమున ప్రభుత్వమువారు చెల్లియుండుచేత వారలకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య ముండవలెనని మేము చింతామణిగారితో నేతిభవించెదము. రైతులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య ముండవలెనని మేము

సలహా నియంబలము. వారలకు సాధారణముగ కావలసినంత ప్రాతినిధ్య ముండునపు డిదియెట్లు సాధ్యమో తెలియుటలేదు. సర్ ఆల్బర్ట్ రహీంగారి నూచించినటులజేయుటకు మేము భూస్వాముల సానముల నుండుటచేత యితర ప్రత్యేక నియోజకసానములను దీసివేయవలెనని సలహా నియంబలము. కేల్గారు గారు జెప్పినటుల ఒక కానికొకదానికి సంబంధములేని పట్టణములన్నియుగలసి తగిన నియోజకవర్గముగాదని మే మంగీకరించెదము. కాని యిప్పుడున్న పద్ధతి నేమాత్రమును సవరింపబడునాకిష్టములేదు. మండా జిల్లాను ఒక కాన్సిల్ట్యుయేన్స్ జేయవలెనని మధ్య రాష్ట్రీయల ప్రభుత్వముతో మే మేతిభవించెదము. అయితే యీవిషయమును గూర్చి భారతప్రభుత్వ నిర్ణయమునకు వదిలివేయవచ్చును.

జాతిప్రాతినిధ్యము

శాసనసభయందు జాతిప్రాతినిధ్య విషయము చాల యెక్కువ ముఖ్యమైనది. ఈజాతిప్రాతినిధ్య మను పదప్రయోగమునందు మహమ్మదీయులకు, సిక్కులకు, భారత క్రైస్తవులకు, యూరోపియనులకు, అంగ్లోహిందవజాతులకు, బర్మాలో కరేలు, భారతీయజాతులకు మాత్రమే గాక మద్రాసులో బ్రాహ్మణేతరులకును, బొంబాయిలో మహారాష్ట్రీయలకును ప్రాతినిధ్యవిషయముగూడ జేయున్నది. ఈవిషయమై సాక్షులనేక భిన్నాభిప్రాయముల చెల్లిరి. జాతులనుబట్టి సభ్యుల నెన్నుకొనుట నలన ప్రభుత్వాభివృద్ధి కాటకమని ఒకరనిరి. మహారాష్ట్రీయ, బ్రాహ్మణేతరుల విషయమున ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య ముక్కరలేదనియు, అట్టిది లేకుండనే కావలసినంతమంది సభ్యులు రాగలరనియు నూచించబడెను. ఇప్పుడున్న ప్రకార మన్నిజాతులకును గల రక్షణనిబంధనలను మార్చుగూడదు మేము యని కొందరు గట్టిగ జెప్పిరి. ఈ విషయమున మహమ్మదీయులు ముఖ్యముగ నుండిరి. ఈ విధముగ నిబంధనలు ఉండుట వలన రాజకీయాభివృద్ధి కాటకమైనను ప్రత్యేక జాతి ప్రాతినిధ్యసానముల నిపుడు లేకుండ జేయుట అసంభావ్యమని తలంచెదము. ఈ జాతులవారు చెల్లు ఆక్షేపణలు చాల ప్రబలమైనవి. మే మిందునుగూర్చి యెట్టి సలహా లిచ్చినను లాభముండదు. ప్రత్యేక నియోజకవర్గములను దీసివేసిరి. జిల్లూకు సానములనుంచవలెనని యొకరు మేము సలహానియంబలము. ఇట్లు జేసినయెడల ముందెప్పటికైనను తుదకు జాతిప్రాతినిధ్య ములే లేకుండ జేయుటకు పిలగు నన్న మాట నిజమే. ఇప్పుడున్న పద్ధతిని దీసివేసి యీ ప్రత్యేకజాతి సభ్యులే పెద్ద నియోజకవర్గముచే యెక్కుకొనబడునటుల జేయవలెనని సప్రమాగా రిచ్చిన సలహా మే మంగీకరింపజాలము. ఈసలహాయుద్దేశ్యము మంచి సభ్యులను యెక్కుకొనుట కనకాశమెక్కువజేయవచ్చు నని కావచ్చునుగాని యిప్పటిపరిస్థితులలో నియోజకుల సామర్థ్య మింతకన్న యెక్కువయిండునని తలంపజాలము. ప్రత్యేక నియోజకవర్గములు, రిజర్వుకు సానముల పద్ధతిని విస్తరింపజేయుటకు ముందు చాల జాగ్రత్తగ నుండవలయును. ఇంతవరకు ప్రత్యేక జాతులనుబట్టియెంచుచున్న సాక్షర్యముల నట్లుంచెదము. మరియే జాతియైనను తమకును ఆసాక్షర్యములు గల్గునటుల నిబంధనలను సవరింపగోరునెడల మాయాటంక మేమియు నుండదు. కాని అట్లుజేయుట కవసర మేమియు మాకు గానింపదు. ఏదైన మార్పుజేయవలె మేము చాల అసంభవమని మే యెజాతిగాని రుజువుజేసినపుడే ఆ మార్పు మాటలలోచింపవచ్చును.

గజనవిగారు పూర్వము కాన్సిల్ట్యుయేన్స్ లు దీసివేయవలెనని నూచించిరి. కాని యిట్టి పద్ధతియిండుటవలన వివిధ జాతులగుల భారతదేశమునందు ఆందము గలసి ప్రతినిధులను బంపుటకు పిలగును. అట్లుగాక కాన్సిల్ట్యుయేన్స్ ల ప్రమాణము నెక్కువజేయుటవలన నియోజకులకు శిక్షణము లేనందువలన కష్టము లెక్కువజను. భారతదేశ విప్లవమును పరిస్థితులలో సర్వత్రవర్తింపవలయు ఒకనిబంధననుజేసి నూచించుట సాధ్యముగాదు. కావున యీ విషయమై మే మెట్టి సలహా గాని యాయజాలము.

అశ్వరుల కుండవలసిన అర్హత

ఎన్నికల కర్తవ్యగమండునప్పటికి 25 సం॥ ముల వయస్సైన నుండవలెనని యేర్పాటుగలదు. ఇయ్యది భారతశాసనసభల రెంటికి గూడ వర్తిల్లును. ఈ వయస్సు యింకను యెక్కువగ నుండునటుల జేయవలెనని మాకు నూచనలు వచ్చెను గాని మేము వానిని బలపరచజాలము. అభ్యర్థులెంతెంతవరకు చనువుకొన్నాలో పరిపాలనావిషయములందు జ్ఞానమెంతవరకుగలదో నిదర్శనములజూపవలెనని కేల్గారుగారు నూచించియుండిరి. కాని ఇట్టి నిబంధనలు జేర్చుట దుస్సాధ్యము

మని మేము దలంచెదము. దీనిని జేర్చునెడల యీసంఘటనలు జెల్పినవి నిజమవునా కాదా యని విచారించుట రిటర్నింగు ఆఫీసరులకును, ఎల్కను కోర్టులకును అధికార విషయవలయును.

తగిన అభ్యర్థి ఇండియానుండి నెలవుమీద బోవుటచేత గాని, ఆరుమాసముల వాస్తవ్యువువాకు. లేక పోవుటవల్ల గాని యూరోపియను ప్రాతినిధ్యము నందు కష్టముగల్గుచున్నటుల యూరోపియను సంఘమువారు చెల్లిరి. 1928 లో నియోజక నిబంధనలను సవరించినపుడు అభ్యర్థి ఇండియాలో లేకుండబోయినపుడు కష్టమువచ్చునని తలంపబడెను. చేయవలసిన పని ఇండియానుండి పోవునపుడు నామినేషను కాగితమును సంతకముజేసి జాతపాదకునకో బలపరచునాకికో యిచ్చి పోవలయును. ఆరు మాసముల వాస్తవ్యమును గూర్చిన విషయమున కెలవమీద కొంతకాలము బోయినను భారతదేశములో నెక్కడైన సలే ఆరు నెలలండిన చాలానను నూచన సంగీకరింపవచ్చును ఈ ప్రత్యేక నియోజకవర్గముల పరిస్థితులు జేరుగాన యీనూచన నాచరణలో పెట్టవచ్చును. పంజాబు మంత్రులు గూడ యీ వాస్తవ్యవిషయమును చెల్లి పట్టణములలో చదువుగాని పెరిగి వారును, ధర్మార్థ పరులను మాత్రము శాసనసభలందు పూర్తి జేరకుండునటుల నిబంధనలను సంస్కరింపవలెనని కోరిరి. పంజాబులో శాసనసభల యెన్నికలకు అభ్యర్థిలకు వాస్తవ్యులుగ నుండవలెనను మరలులేకుండ 1928 యెన్నికలకు ముందు తొలగింపబడెను. ఇప్పుడు మరల దానిని చెల్లుట మాకిష్టములేదు.

అభ్యర్థులుగ నుండుట కెవరుతగరు

నీతిభంగముగాని నేరములకై శిక్షింపబడినవారు భారత శాసనసభలందు సభ్యులుగనుండుట కాటక ముండరాదని గామహమ్మదాబాదు రాజాగారు దెల్పుచున్నారు. ఇప్పుడున్న ప్రకారము ఆరునెలలకు పైగా శిక్షవిధింపబడినయెడల, తమూ పణనిచ్చిన దప్ప, శిక్ష పూర్తియైనప్పటినుండి 5 సం॥ ముల వరకు యెన్నికలందు పాల్గొనరాదని కలదు. నీతిభంగకర నేరములు కానినను విభేదమును యీనిబంధనలందు జేర్చునని మేము సలహానియంబలము. అట్టి విభేదముజేయుట సిద్ధాంతరూపమున గాని ఆచరణయందుగాని నుకరముగ నుండవలె మేము తలంచెదము. ఈ అనర్హతను తొలగించు లోపల నేరమును తమింపగోర నక్కరలేదని మా అభిప్రాయము. ఈ నిబంధనయందు చెల్లుబడిన యితిర అనర్హతలను ప్రభుత్వమువారి యుక్తువులపై తొలగింపవచ్చును. అన్నిరాష్ట్రీయములందును కొందరు కొందరవిషయమున ఒకే యాచారము నవలంబించునెడల అట్టి నిబంధనలే యీ అనర్హత విషయమును గూడ జేయవచ్చును. ఆరునెలల కాలము చాల తక్కువయనియు, ఒకసంవత్సరము శిక్ష యనుభవించిన యెడల యనర్హత తొలగి నచ్చుననియు మార్పులు యుక్తమగును. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమునం దిట్టి ఆచార ముండనే యున్నది.

ప్రభుత్వవియమిత సభ్యులు

ఇకను ప్రజలచే యెక్కుకొనబడిన సభ్యులుగాని వారి విషయమున కొంత శిక్షనునియున్నది. ఇట్టి సభ్యులలో అధికారసభ్యులను అనధికార సభ్యులను, ప్రత్యేకముగ కొన్ని శాసనములకై నిపుణులు నియమింపబడినవారునుందురు. భారతదేశ ప్రస్తుతపరిస్థితులలో అనధికార సభ్యులను ప్రభుత్వమువారు నియమించుట కవకాశముగలదు. ఎన్నికలవలన సరియైన ప్రాతినిధ్య ముండని తరగతులకు జాతులకు ప్రభుత్వమువారు సభ్యులను నియమించెదరు. ఇప్పుడీ సభ్యులను నియమించునధికారము గవర్నరుకు గలదు. ఇట్లు నియమించుటలో గల ఉద్దేశ్యమునకు భంగము గలుగకుండనా యధికారము గవర్నరుకే యుండవలెనని మేము అంగీకరించెదము. కావున ఈసభ్యులను ప్రభుత్వమంతయునుగలసి నియమింపవలెనని బొంబాయి మంత్రులును కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమును గావించిన నూచనలను మే మంగీకరింపజాలము. 72 (ఎ) సెక్షనులో నున్నటుల భారత శాసనసభలకు నిపుణులైన సభ్యులను నియమించుటకు చట్టము లో నేర్పాటులేదు. ఏదైన ఒక బిల్లు విషయమున అంగు నిపుణుని నియమించునపుడు ప్రభుత్వోద్దేశ్యమైన యెడల మరియొక అధికారసభ్యుని రాజీనామా నిచ్చునటుల జేసి ఆ సానమున నీతిని నియమింపవచ్చును. కాని అనధికారియగు నిపుణుని నియమించినపుడే దీని జిలుగాదు. ప్రభుత్వనిపుణులైనను అన్నిటికిని ఆ శాసనసభలో సభ్యునిగ నియమించుట యుక్తమననా యని సంతకమగుచున్నది. ఇట్టి నిపుణులను గూర్చిన నిబంధనచట్టమునందు పాల్గొలుట మోలి జేయబడెనని మేము తలంచెదము. రాష్ట్రీయశాసనసభకు నెలకొనే భారతశాసనసభలను గూడ నిపుణులను నియమించు

టకు వీలగునట్లు చట్టమును సవరింపవలెనని మేము నూచించుచున్నాము. అట్టి నిపుణులకు రాష్ట్రీయ శాసనసభలందువలెనే ఆయావిభాగాల సంబంధములు చేపట్టవలెను.

ప్రభుత్వసభ్యులు

రాష్ట్రీయ శాసనసభలందు ప్రభుత్వనియమిత ఆధికార ప్రభుత్వముగూర్చి ఆశోకమొనగలు మాకు వచ్చెను. ఆ ఆధికారములను సమర్థముగ నుండవలసియు లేదా ప్రజాపక్షాభిమతి కనుకూలముగ వోటు చేసరాదనియు అందు దెలుపబడినది. ఇందుకు తార్కాణముగ ఆధికారసభ్యులనుండి కదలకుండ నున్నారని తెలుపబడినది. కాని ఆధికారసభ్యులను శాసనసభలందు లేకుండజేయవలెననిగాని వారల ప్రజాపక్షాభిమతి విషయములందు వోటు చేయరాదనిగాని మేము బలపరుపజాలము. శాసనసభలందు ద్వంద్వవిధానము స్థాపింపబడి ప్రజాపక్షాభిమతి, ఆగూఢములు ప్రత్యేకము జేయుటచేయడంబట్టి ఆధికారసభ్యులు బండుట కవసరములేలే. ఇట్లు జేసినయెడల శాసనసభయొడ నుండుట భాగ్యత యొక్కవగావలెను. కాని మనకు ప్రభుత్వము ప్రజాభిమతిను ఒక శాసనసభయందునులేదే ఆధికారసభ్యులుండి తీరవలసియుండును. వారు సభ్యులుగ నున్నంతకాలమును సభ్యులకుండవలసిన హక్కులన్నియు నుండవలయును. అయితే కొన్ని పరిస్థితులలో శాసనసభయందు కొన్ని విషయములపై ఆధికారసభ్యు లెట్లు వోటుజేయవలసివచ్చును ప్రభుత్వము వారు ప్రభుత్వ జేయవచ్చును.

ఎన్నికల సేరములు మున్నగు విషయములు

ఎన్నికలు, అందు జేయుసేరములు మున్నగు వానిని గూర్చి కొన్నియింకనూచనలు గలవు. వాని నీక్రింద క్లుప్తముగ చెప్పెదము.

(1) చదువురాని వోటకు తా నేలభ్యర్థికి వోటియ్యనో పోలింపు ఆసీనరచెవులో జెప్పవలెనది పాడైపోవుటలన అట్టి చారలు వోట్లనిచ్చుటకు చేరువధటి నేమైన నెలకొల్పవలెనని గజపతిగారు నూచించిరి.

(2) ఎన్నికల సమయమున బంధుపంపినను ధలాహారములు జెట్టినను సేరముక్రిందికి రాగూడదని గజపతిగారు నూచించుచున్నారు.

(3) మరియొక జాతికి జేరినపక్షముగాని సంఘగాని మహమ్మదీయ నియోజకవర్గమునం దెవ్వరిగాని ఎన్నికలందు వోట్లము గలగజేసికొనుట వ్యాయవిరుద్ధమని భారతశాసనసభ పార్లమెంటరీ మహమ్మదీయపక్షము నూచించెను. ఈశోక్యము కలగజేసికొనుట యనగా హిందువులను మహమ్మదీయులను గలసిన సార్వీ సంఘయొకటి అభ్యర్థి ఎన్నికల ఖర్చులను భరించుట గూడ జేరునని యీ మహమ్మదీయపక్ష ప్రతినిధిచారణలో జెప్పెను.

(4) ఎల్లెక్షను పిటిషనుచారణ జేయుటకు నియమింపబడిన కమిషనరులు ఉపసహరించుకొనబడిన పిటిషనుగూర్చి గూడ నిజేదికము బంపవలయు నేమో స్పష్టముగ చెలియదని బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు జెప్పచున్నారు. ఎన్నికల నిబంధనల నిర్వచనము గూర్చి యేదైన విషయమును గవర్నరు నిర్ణయమునకు బంపుటలో ఎన్నికదారుల హక్కులను కొంతకొంతపవలెనని గూడ జెప్పచున్నారు.

(5) శాసనసభ్యులు లేమనానముల నాక్రమించుకొనుటకు ముందు దీనిని ప్రమాణమునందు నారుచేతనైనంతవరకు ప్రభుత్వనిర్మాణమును స్తంభింపజేయకుండ పనిజేయునట్లు జేడప్రయత్నించెదమని గూడ చెప్పవలెనని సర్ పి. సి. మిత్రుగారు నూచించుచున్నారు. ఈ ప్రమాణమునకు భంగముజేయునెడల ప్రత్యేకముగ పంచాయతీయెదుట పిటిషనుజెట్టి రుజువై సరెయెడల ఆసభ్యుని ఆస్థానమునుండి తొలగింపవలెనని గూడ ఆయన కోరుచున్నారు.

ఇందు మొదటి నూచన విషయమున వోట్లనుచువురానివారుగాని, అత్యులుగాని లేవలేనివారుగాని యొనయెడల వాణివోట్ల దీనినూ విషయమున రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములే నిబంధనలను మార్చుకొనవచ్చును. చదువురాని వోట్ల విషయమున యెక్కట రాష్ట్రీయ రాష్ట్రీయమునకు భేదించును. బాల్యమును నియంత్రింపకము పాలిగున్నెవను ఆధికారి అభ్యర్థుల యేకంబుయెదుట వోటు పెట్టినట్లుల బాలలు కొంతము మీదగు గుర్తెట్టించవలయును. ఎన్నికల అభ్యర్థులు ఒక్కొక్క వాటినున్నెవనెట్టి ఒక్కొక్క ప్రతినిధినిమోక్ష ముంచుకొనుచున్నట్లునెట్టి యెడల గజపతి గారు చెప్పిన కట్టముపొగలదు.

ఎన్నికల సేరముల విషయమున బంధునలు ఇంగ్లీషు చట్టమున కొన్ని చోట్ల తగ్గించి అనుసరించుచున్నది. పోలింగు

మనులకు వచ్చుటకు ఉచితముగ బండ్లను పంపవచ్చునగాని బాడుగలకు బంపరాదు. ఈవిషయమున ఇంగ్లీషు చట్టమున యనుసరించుటయు క్లుప్తముగాని మేమేమియు మార్చునూచింపవలసరమని దలంపము.

పార్లమెంటరీ మున్సిపాలిటీ నూచనలను గూడ మేము బలపరుపజాలము. అట్టి నిబంధన జేసినయెడల పార్టీలు జాతినీ బట్టియే యెక్కడలసి యుండును. ఇంతేగాక శాసనసభయంత ప్రభుత్వభివృద్ధి కాలంకముగ నుండును.

బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు జేసిన నూచనములను ప్రధాన విషయమేమో తెలియలేదని భయమగుచున్నది. రెండవవిషయమై యెట్టిసలహాల నీయజాలము. ఐదువ యావిషయము భారత ప్రభుత్వము వారు విచారింపవచ్చునని మాతలంపు.

ఇకను సర్ పి. సి. మిత్రుగారు చేసిన నూచన ఆజరణయొగ్గముగాదని మాకు నమ్మకముగలదు. మంత్రి లనుసరించు విధానము నాపు జేయుటకు జేయునక్కను ప్రతిష్ఠంభమునకును సర్ పి. సి. మిత్రుగారు అప్పుడల జేయవలెనను ప్రతిష్ఠంభమునకును భేదము దీయుట చాలకష్టము. అందుచేత పంచాయతీ యెదుట పిటిషను జెట్టినపుడు వారు కేసు దేల్పుట చాలకష్టమగును.

అభ్యర్థులు

గవర్నరుగారు అభ్యర్థులను నియమించినకాలము నెక్కువ జేయవలెనని బెంగాలు మంత్రిగారు నూచిన వారిద్దరు నూచించిరి. ఒకరు వాలుగేండుండవలెననియు మరొకరు మరికొండు శాసనసభలవరకు జేయవలెనని చెప్పిరి. గవర్నరుగారు నియమించిన అభ్యర్థులకాలము ముగియవచ్చుచుండుటచేత యిప్పుడు యెప్పుడో వచ్చు కష్టముల కవి నిబంధనను మార్చజేయవలెనని చెప్పెను. శాసనసభాభ్యర్థులు యెక్కువజేడి ఆస్థానము నాక్రమించినపుడు యియ్యది భారత ప్రభుత్వ నేషనలిస్టుగమునా అందుచేత శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నీయవలెనా యనువిషయము వచ్చును.

జిల్లాట్రీ ప్రెసిడెంటును, శాసనసభ కార్యదర్శులను ఉద్యోగములకు నియమించిన తరువాత వానిని స్వీకరించినపుడు ప్రభుత్వసేవయునాయనిగూడ మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు సంజియముల చెప్పిరి. ఈ ఉద్యోగములేవియుగాని చట్టములోని 68 థి 80 వి నెక్కువక్రిందికి రావని మా అభిప్రాయము. ఈ విషయమై సంజేహమేమైననున్నయెడల వాకొలపిమలు నిబంధనలను సంస్కరించి పరిష్కరింపవచ్చును. ఈ విషయమై భారత ప్రభుత్వమువారు ఆలోచింపవలెనని మేము గోరుచున్నాము.

ఇకను మేము రాష్ట్రీయ శాసనసభలకు ప్రశ్నలడుగుటలోను, తీర్మానములు యితర ఉపపాదనముల గావించుటలోను, శాసనములజేయుటలోను సప్లయనిచ్చుటలోను గల ఆధికారములను వహించుటకు గూర్చిన నిబంధనలను చర్చించెదము. తేల్కూరుగారు రాష్ట్రీయ శాసనసభలందు ఆరాష్ట్రీయమునకు జేందరి అప్రమత్తవిషయములు చర్చకుజేబడునగాన అట్లుజరుగకండ నిబంధనలను మార్చవలెననికోరి గాని యీవిషయమై ఆయా శాసనసభలకు అభ్యర్థులను యెక్కట జేసికొనవచ్చునగాన నిబంధనలేవియునుసవరింప నక్కరలేదని మేము చెప్పచున్నాము.

ప్రశ్నలు

సబ్జి మెంటరీ ప్రశ్నలకు యెహోగురెపెట్టినవానికే అడుగునట్లు నియమముజేయవలెననియు ఒక్కొక్క సభ్యు డెట్టి ప్రశ్న లొక శాసనసభా సమావేశమున నెన్నియడుగవచ్చునోగూడ నిర్ణయింపవలెననియు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు నూచించి గాని యీవిషయము ప్రాసీజరుకు సంబంధించిన దగుటచేత శాసనసభ స్టాండింగ్ ఆర్డరులవలన పరిష్కారము జేసికొనవచ్చునని మేము దలంచుచున్నాము. ఒకసాక్షి ప్రశ్నలకుగాని, అడ్డరెస్ మెంటు ఉపపాదనములనుగాని త్రోసిజేయు సభి కారము గవర్నరుకుండగాదని నూచించెను. ప్రశ్నలవిషయమై ఆధికారము అభ్యర్థున కే గలదు. గవర్నరు గారు యీ ప్రశ్నలు అడుగరానివానిలో జేరు నాయని మా ప్రము నిర్ణయించును. తీర్మానములు అడ్డరెస్ మెంటు మోక్షముల విషయమున ఆయన ప్రజాజ్ఞమునకు భంగకరముగ నుండవుగనా యనియు, ఏదోనొక ప్రభుత్వమునకు సంబంధించినవిగాదు గాదాయనియు నిర్ణయింపవలసిన శాసనసభ గవర్నరుకే యుండవలెను. కావున ఈనూచనను మేముగీకరింపజాలము.

తీర్మానములు

శాసనసభలో గావించబడిన తీర్మానముల ప్రభుత్వము

బడ్డమై యుండవలెనను నూచనను, ఆయన ప్రభుత్వము ప్రజాభిమతిగాని ప్రజాపక్షాభిమతిగాని జేసికొని సంబంధించినను, అంగీకరింపజాలము. ఏ శాసనసభయందుగాని తీర్మానములు ప్రభుత్వమును బంధింపజాలవు. ప్రభుత్వమున కిష్టము లేని తీర్మానములను త్రోసిజేయవచ్చును.

ఇతర ఉపపాదనలు

మంత్రులు శాసనసభలయొక బాధ్యత ప్రహింపవలసిన విధమునగూర్చి మేము జెప్పెదము. బాధ్యతాయంత ప్రభుత్వనిర్మాణమునందు మంత్రిలు శాసనసభయెడలను, శాసనసభ నియోజకులయెడల బాధ్యతగల్గియుండవలెను. ప్రస్తుతము శాసనసభకు శాసనముగావించి మంత్రిలచేతులను గట్టిజేయవచ్చును. వారలకు సర్వైసనీయకుండను, జీతముల తగ్గించియు వారిపరిపాలనము నిష్ప్రయుచున్నట్లుల నడుపవచ్చును. అయితే యీసర్వైసనీయము సంయుక్త కొకసావచ్చును. కాబట్టి కొంతకొంత యెక్కువజేయవలసియున్నది. ఇప్పుడున్న నిబంధనలు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానములు మున్నగు వాని కవకాళములేకుండ జేయుటలన లోపభయిచ్చుముగ గాన్పించుచున్నది. శాసనసభ విమర్శనములు జేసినపుడెల్ల మంత్రిలు రాజీనామానిచ్చినట్లుల జేయ మాయోద్దేశముగాదు. ఈనిబంధనలందు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము వహించిండుటకు యేదైన ఒకవిషయము మంత్రియనుసరించు విధానమునగూర్చి ప్రశ్నించుచు నొకతీర్మానము జేయుటకును వీలగునట్లుల మార్పు జేయవలెను. విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమే యంగీకరింపబడునెడల ఆ మంత్రియే లేక సంయుక్త బాధ్యతయున్నయెడల మంత్రివర్గముంతయునో రాజీనామా నీయవలసియుండును. రెండవ విధపు ఉపపాదన మైనయెడల మంత్రి రాజీనామా నీయవలెనని చెప్పెను. ఇంతయు ఆ విషయ ప్రాముఖ్యమునగూర్చియు మంత్రి తాననుసరించు విధానమునందుపట్టుదలను బట్టియునుండును. అట్టియుపపాదనల నెప్పుడు బట్టిన నప్పుడు జేయరాదనియు, కాగితము మీద జెట్టినపుడు త్వరలోనే చర్చకు నచ్చునట్లును యెక్కటండవలెనని మా అభిప్రాయము. అయితే వెంటనేగాని మరువాడుగాని అది చర్చకు రావలెనని మాతలంపుగాదు. అడ్డరెస్ మెంటు మోక్షముల వలెనే వీనికీగూడ శాసనసభయందు కావలసినంత మంది యీ తీర్మానమున కంగీకారము జూపునెడల వానిని కార్యక్రమమున 20 రోజులలోజేర్పవచ్చును. అభ్యర్థులు చర్చకు రోజును నిర్ణయించులోపల వాని నెంతమంది బలపరచెదకో చెల్లికొనుట ముఖ్యము. ఇందులకాసభ్యుడే శాసనసభయందు మూడవ వంతుకుంది భ్యులయంగీకారమున్నట్లుల దెలుపవలయునని మేము తలంచెదము. ఇట్లుండవలెననికోరుట అడ్డరెస్ మెంటు మోక్షమునకు కావలసిన వాని కన్న యెక్కువకోరులయేగావచ్చును కాని యీ పరిస్థితులలో నిట్లుండుట యుక్తమనియే దలంచెదము. మంత్రి జీతములలో యెహోనామమాత్రము కొంత తగ్గించవచ్చునని యుపపాదించవచ్చునని సలహా నిచ్చుచున్నాము.

ఏ వైన ప్రశంసా విషయములు మున్నగునుపపాదనలు గావించుటకు వీలగునట్లుల నిబంధనలను సంస్కరింపవలెనని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు నూచించిరిగాని యట్టి విషయములందు అభ్యర్థు లిచ్చునట్లులే ఆచారము నేర్పాటుజేసి యుండవచ్చును. ఈ విషయములందు అభ్యర్థు లందఱును యేకభావమునకు వచ్చెదరని నమ్మెదము. కావున మేమీ విషయమై యెట్టి సలహా నిచ్చుటలేదు.

రాష్ట్రీయ శాసనములు - భారత ప్రభుత్వాజ్ఞ

రాష్ట్రీయ శాసనసభ లేవైన శాసనము గావించుటకు ముందుగ గవర్నరు జేసిన రలు అంగీకారమును బడయవలెనను విషయమును గూర్చి సాక్ష్యమునందు ముఖ్యముగ జెప్పబడినది. ఆసాక్ష్యమునందు రాష్ట్రీయ శాఖల విషయమైన శాసనములకు రాజప్రతినిధి యంగీకారము ముందు బడయవలెనను నిబంధనలను రద్దుజేయవలెననియు, భారత ప్రభుత్వము శాసింపదగిన రాష్ట్రీయవిషయములలో రాష్ట్రీయములు శాసనము జేయగోరునపుడు మాత్రమే ముందు రాజప్రతినిధి యంగీకారము బడయవలయుననియు నూచింపబడినది. అదివర కంగీకరింపబడి శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడిన బిల్లులకు సవరణలుపపాదించుటకు ముందుగూడ రాజప్రతినిధి యంగీకారమును బడయవలెనను విషయ మెక్కువగా నాజేసింపబడినది. ఈ ముఖ్యవిషయమై మేము జాగ్రత్త నాలోచించితిమి. భారత ప్రభుత్వ మెట్టి శాసనముల జేయవలయునో రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము లెట్టి శాసనముల జేయవలయునో స్పష్టముగ నిర్ణయింపవలయును లేదా ముందు రాజప్రతినిధి యంగీకారమును

మనము. అందుచేత మనము నని మాయ గాన్పించుచున్నది. కేంద్ర, రాష్ట్రీయశాసన పథకలకు గల నిర్మాణాధికారమును నిర్ణయించుట యందు గల కష్టము కొన్ని సంయుక్త క్షయత్రనిర్మాణములు గాన్పించుచున్న యున్నది. ఇందుకు నీయే భారతజేతమునందు ముందు రాజప్రతినిధి యంగీకారము బహుముఖము ననునిబంధన కెట్టి నటుల మాకు దెలియుచున్నది. ఒకతేజ రెండు శాసనపథకలకు గల హక్కులను మేము జేసినను ముందు రాజప్రతినిధి యంగీకారమును పొందుటకు గూర్చి కొన్ని నిబంధనలు జేయవలసి యుండును. ఇయ్యవి శాసన పథకలకు సంబంధించిన విషయములందు రాష్ట్రీయములు జేయవలసినపు డక్కడకు వచ్చును. అట్టి నిబంధనలు లేకున్న యెడల రాష్ట్రీయ శాసనపథకు తమకుగల యధికారమును న్యాయప్రకారము నిర్వహించుటకు అటంకము గల్గును. వారి యిష్టము వచ్చినట్లు రాష్ట్రీయములు శాసనము జేయుటవలన అవి న్యాయస్థానముల ద్వారా ధ్రువపడు వరకును కేంద్రప్రభుత్వ మునకు కష్టముగనుండును. ముందు రాజప్రతినిధి యంగీకరింప వలెనను సిద్ధాంతమునే యుద్దేశమునెడల యియ్యది ప్రవేశపెట్టి ఖోవు బిల్లులకేగాక అట్టి బిల్లులకు పాపాదించు సవరణలకుగూడ వర్తించుననియే మేము జెప్పెదము. లేకున్న యెడల అంగీకార మొసంగిన నిబంధనలు ఈసవరణలవలన పనికిరానివి గావచ్చును. అనధికార పథ్యులకు యీ అంగీకార విషయము దెలియక పోవుటవలన రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములే వారి బిల్లులను సవరణ లను అంగీకారులకు బంపవలయును. ఇందువలన ప్రైవేటుమొం బరు స్వయముగ నంగీకారము బహుముఖకెట్టి అటంకముండదు.

ఈ విషయమై మొత్తము మీ ద మా నిర్ణయము ఎట్లున్న ను యిప్పుడున్న శాసనము కొన్ని విషయములందు బహుపట్టుతో నున్నదనియు, రాష్ట్రీయములు శాసనములనుజేయు విషయమున అనుకొనిన దానికన్న నెక్కువ అటంకములు గలవనియు మేముంగీకరించెదము. ఈ ఆభిప్రాయమును భారతమంత్రీయ, భారతప్రభుత్వమును, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములను అంగీకరించెనని మాకు దెలియును. ఇప్పుడున్న శాసనము యంత విస్తీర్ణముగ నున్నదో నెప్పుగురు తమ సాక్ష్యములతో దెలిసి. ఇప్పుడున్న నిబంధనల ప్రకారము రాష్ట్రీయ శాసననిబంధనలకు ముందు అంగీకారమును బహుముఖమున నెప్పుగురు సాక్ష్య విషయము భారతప్రభుత్వము వారు 80 వ సెక్షను క్లౌజ్ సెక్షను (2) నందు, యీచట్ట నిబంధనలందీవిషయమున దెల్పినవరకులకు కనుకూలముగ నుండునెడల ఆ శాసనమును దేనినైన గాని గవర్నరు జేసినను అంగీకారము లేకున్న రాష్ట్రీయ శాసనపథకు గావించుట కాటంకముండదు. అను నిబంధన జేర్చు నుజ్జేషించినటుల దెలిసి.

ఇందులకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములన్నియు నంగీకరించి నటుల మాకు దెలిసినది. పార్లమెంటు గూడ అంగీకరించు నని మేము నమ్మెదము. అప్పుడు మరియొక రాష్ట్రీయములో నీవిషయమైయున్న శాసనమునకు సంబంధించినట్టి గాని ఆ రాష్ట్రీయములో నీ యున్న శాసననిబంధనలజేర్చి మరొక శాసనము జేయు నపుడుగాని అవిల్లుముందుగ రాజప్రతినిధి అంగీకారముకర్త లేదు. ఇందువలన యిప్పుడు శాసనమునందున్న నిషేధములు తొలగిపోగలవు.

చట్టము 80 ని సెక్షనునందు గవర్నరు రాష్ట్రీయశాసన పథ్యు డెవరుగాని ముందు అంగీకారమును పొందనికే రాష్ట్రీయ దాయమునకు నష్టము గలుగజేయు మాపాదనము జేయరాదని కలదు. ఈక్రమము యేసభ్యునికీయబడెనో ఆయనకే ఆరునెలల వరకే, ఆశాసనపథయందే యుండవలెనని మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు చూచించుచున్నారు. ఈ పద్ధతులమీదనే నిబంధనయై నను కిరి సి సెక్షనులో దెల్పిన అవిల్లులకేగాక ముందు అంగీకారమును బహుముఖసిన అన్ని శాసనములకుగూడ వర్తించవలెనని మేము తలంచెదము. ఆ ఆరునెలల నియామకమును మాత్రము మేము వదిలివేసెదము. ఇతరవిషయములందు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి సలహాలను బలపరచెదము. (సకేవము.)

వెల్లింగుట నో సి సి మా
మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు 953
7-3-25 శనివారమునుండి 18-3-25 శుక్రవారమువరకు
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నం 12-15 గంటల మాటానీగలదు.
యూనివర్సల్ బ్రెమెన్ డజ్ నీరియల్
ది ఫాల్గు ఎక్స్ ప్రెస్ ప్రదర్శించబడును.
సుప్రసిద్ధులైన విల్లియం డెవెక్స్ & ఎడ్వండుబాన్
అద్భుతచిత్రాలు చూడవలెనని.

వ్యాయామ కీ డావార్తలు

తెన్నిను పోటీ వందెములు

దక్షిణభారతీయ అధ్యక్షుడు అసోసియేషను వారి యాజమాన్యమున జరుగుచున్న తెన్నిను పోటీ వందెములలో నీన్నటి దినము నాలుగువందెలు జరిగెను. పురుషుల సెగ్మెంటును వెంకట్రామణుగారు మార్గంజేయుటగారితో ఆడిరి. ఒక్కొక్కసెట్టునం దొక్కొక్క అటనుమాత్రమే ఇచ్చి మార్గంజేయుట గారు కులభయగ గెలిచిరి. మిక్సెడు డబుల్సునందు గోంపర్జుణపతి వెంకట రామంజూలుగార్లు మెకవరసతి బాలయ్యగార్లు నోడించిరి. మొదటి సెట్టునందు మెకవరసతి బాలయ్యగార్లు చక్కగ ఆడిరిగాని రెండు మూడవ సెట్టులందు ప్రతి పక్షంతో సమానముగ ఆడలేకపోయిరి.

పురుషులు డబుల్సు

యస్. యస్. ఆర్. కర్క విశ్వనాథంగార్లు డాక్టరు శ్రీమేను నన్ గార్లతో నాడిరి. భారతీయులు ఆలస్యముగ వచ్చుటచే ఆట 5 గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. మొదటి సెట్టును కులభయగ భారతీయులు గెలిచిరి గాని రెండవ సెట్టు నందు ఆంగ్లేయులు తమ తట్టుదల చూపుచుండిరి. రెండు పక్షములవారు డెరి కి ఆటలను గెలిచిరి. ప్రాద్దుశ్రుంతుటచే ఆడుట కొంచెము కష్టముగనే యుండెను. ఆంగ్లేయులు కోరియుండిన ఆట మరుసటిదినమువరకు ఆపియుండెడివారు. నాగట్టు చేయక ధైర్యముతోనే ఆడుటకు తీర్మానించుకొనిరి. వెనుకటి రెండు ఆటలను భారతీయులు గెలిచి విజయముందిరి.

పురుషుల డబుల్సునందు సుప్రసిద్ధులగు సింగారజేలు సార్వభౌమరావుగార్లు ఓడిపోవుట మరియొక ఆకర్షకరముగ విషయము. వీరు ఆటయందు శ్రేష్ఠులై యున్నను ఒక్కపోటీ పంజెమునం దైనను తుదివరకు డబుల్సునం దైనను సింగిల్సునం దైనను వచ్చియుండలేదు. యస్. కృష్ణమూర్తి రంగస్వామి గార్లు అన్నివిధముల సామర్థ్యముతో చక్కగ నాడుచు సార్వభౌమరావు సింగారజేలుగార్ల నోడించిరి.

స్కూరువివరము లీదిగున ప్రకటింపబడినవి

- పురుషులు సింగిల్సు
మార్గంజేయుట వెంకట్రామణు నోడించిరి.
6-1; 6-1
పురుషులు డబుల్సు
యస్. యస్. ఆర్. కర్క విశ్వనాథంగార్లు డాక్టరు శ్రీమేను నన్ గార్ల నోడించిరి.
6-3; 11-9
యస్. కృష్ణమూర్తి రంగస్వామిగార్లు సార్వభౌమరావు సింగారజేలుగార్ల నోడించిరి.
8-5; 6-3; 6-3
మిక్సెడు డబుల్సు
గోంపర్జుణ పతి వెంకటరామంజూలుగార్లు మెకవరసతి బాలయ్యగార్ల నోడించిరి.
4-6; 7-3; 6-0
నేటిదినము ఆటలు
పురుషుల సింగిల్సునందు సార్వభౌమరావుగారు రామి రెడ్డిగారు ఆడెదరు.
పురుషుల డబుల్సునందు పి. యస్. వెంకట్రామణు పి. యస్. చంద్రశేఖరంగార్లు వెంకటరామంజూలు బాలయ్యగార్లతో నాడెదరు. యస్. కృష్ణమూర్తి రంగస్వామిగార్లు డిరి చలపతిరావు పక్షమువారితో నాడెదరు. (అవకాశమున్న) శ్రీసాదకాపు పానుమంతరావుగార్లు యస్. యస్. ఆర్. కర్క విశ్వనాథంగార్లతో నాడెదరు.

చెన్నపురి ఆంధ్రనాటకసభ

పై సభవారు మార్చి 25-న లేది ఆదివారముసాయం కాలము 5 గంటలకు రామత్ ఫియేటరుహాల్లో కార్పొరేషన్ డివిజన్ డివిజన్లకు ఉచిత గ్రంథాలయ సహాయముపై ఆంధ్ర నాటక పితామహ బల్లారి రామకృష్ణమాచార్యులవారి ఖ్యాతి స్థల (విరాటపర్వము) నాటకమును గౌ. దివాన్ బహదూర్ న్యాయమూర్తి సి. వి. కుమారస్వామిశాస్త్రిగారి పోషణమున ప్రదర్శింతురు.

బి. వి. గోపాలకృష్ణరావు,
సహాయకాధ్యక్షుర.

అతి పితృముచే గలగిన వాంతులకు లేక పితృపాంతువకు

అశ్వమృత నివారణ

వాంతులకు కారణములు క్రిందికి పితృపాంతువకు మైత్రవ్యాధి కారణములు. వాని రోమము, కడుపు మొదలంపవి పని పుష్కలముగా మారెను. అందుచే వాడేమితిగలను కడుపులో నిలువక పుష్కలముగలడెను. అంగ్ల ఔషధములచే గుణము కానందున ప్రస్తుతము చెన్నపట్టణు, బాల్మికోన, అక్కివియన్ పిసి నెం 72 రు గృహమునందుండు మ-రా-రాష్ట్రీ పండిత న్యాయ శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్ద ఔషధము ఇప్పించితిని, నాకొనూరుకు రెండుదినములు ఔషధమునువారివద్ద తీసు కొనినచే పుష్కలములు నలిచినవి ప్రస్తుతము వానికేలాటి వ్యాధియులేదు.

217 లింగివెట్టిపేడి, } ఏ. రఘునాథరావు,
మద్రాసు 11-3-25. } హైకోర్టువకీలు, మద్రాసు,

“అందరికీ అవసరమే?”

రసయోగరత్నాకరము, తాత్పర్యసహితము
ఇందు ప్రాచీనతాత్పర్యగ్రంథములనుండియు ముద్రితములైన వైద్యగ్రంథముల నుండియు సంగ్రహించి రస రాజయోగములు, వటుకములు, కమామములు, మూత్రములు, లేవ్యాములు, ద్రవ్యగుణములు, ధాతుభస్మవిధానములు, పుటముచేయు యంత్రములు, సాంకేతిక నామములు, తూనికలు లుదాహరింపును. దొరక నిజవిషయము. చిట్కాలు, నిఘంటువు మొదలగునవి చేర్చబడియున్నవి. ఇందు నెప్పబడిన యోగము లన్నియు ఆసభసపూర్వముగ నెరిగినచే అగుటచే వైద్యసాహిత్య ముగ్ధులకే నే ప్రతి వారును సిద్ధముచేసుకొని వాడుకొనవచ్చును. మొదటికూర్పు నందులేని కొన్ని విషయములను ఈ రెండవకూర్పునందు జేర్చి అందరికీ మిక్కిలి ఉపయుక్తముగా నుండునటుల సవరించి చక్కని కాగితములపై ముద్రించుచున్నది. ప్రతియింటను ఒక్కొక్కప్రతి ఉండవలెనది. 144 పేజీలు 0 12 0 క్లెను 1 0 0. క్లెను, కాలికొబైందు 1 4 0 కాలగుజాదర్పము అను తిరుపతి శేంకేశ్వరశతకం 0 2 0 మనోవశ్యత త్ర్యక్షాస్త్రము 2 0 0. ఇందుకు చక్రము 0 5 0 జయశంకర్ అండు కో., చాకలపేట, మదరాసు.

సర్వమధురము

ఇది యభినవకాళిదాస బిరుదాంకితులను జేరిభాగవతా ద్యక్షగ్రంథప్రణీతయనగు ములుగు పాపయారాధ్య కపింద్రునిచే రచియింపబడిన మూడాశ్వాసముల నచ్చలెలుగు బద్ధ కావ్యము. ప్రతిపద్యరసాప్యమై సర్వమధురముగ సార్వక నామ మును పొందియున్నది. దీనివెల 1-0-0.

ఉద్భటారాధ్య చరిత్రము

సుప్రసిద్ధుడగు తెనాలిరామలింగకవి దీనికీర్త. రామలింగజే తుపకు వైష్ణవుడై రామకృష్ణుడయ్యెను. పాండురంగ మాహాత్మ్యమునంటిడి ప్రసక్తి. అపూర్వముగా దొరకన ప్రాత్రబ్రతిననుసరించి దీనిని ప్రకటించితిమి. ఆనకాపూర్వచ రిత్రవిషయములతో నే. ప్రభాకరశాస్త్రిగారు గొప్పపీఠిక న్రాసిరి. వెల రు 1-0-0

విఘ్నేశ్వర చరిత్రము

వైయ్యక్తర కిరీటంబులగు ఇది మల్లంపల్లి మల్లిఖార్జున శాస్త్రవీరచిత్రము. వినియోగచతుర్థి పూజావిధానముతోనున్నది. వెల 0-6-0.

హద్దీఘట్ యుద్ధము

ఇదియొక చరిత్రాత్మకముగ నాటకము. అగ్నుపరూరు మే రాజాప్రతాపుల చరిత్రము. ప్రవర్ధనానుకూలము యుద్ధోపారము. వెల 0-12-0.

శ్రీ కృష్ణాపైమ్మలు,
మయువారు:— శ్రీధరాంగోపధ్యాయులు.
ములుగు వీరభద్రరాష్ట్రీ,
జగ్గన్నపేట, కృష్ణా.

చారిత్రాసననభ

ప్రతియొక్క జీవన్ముఖములచేయుట కగు ఖర్చు 77,000

రూపాయలు నిరాకరించబడెను

నల్లమందు విధానముపై దినమంతయు

చర్చ జరిగెను - రేపు తిరిగి జరుగును

ధిల్ల, 12 మార్చి:— ప్రతియొక్క జీవన్ముఖములచేయుట కగు ఖర్చు 77,000 రూపాయలు నిరాకరించబడెను. ప్రతియొక్క జీవన్ముఖములచేయుట కగు ఖర్చు 77,000 రూపాయలు నిరాకరించబడెను. ప్రతియొక్క జీవన్ముఖములచేయుట కగు ఖర్చు 77,000 రూపాయలు నిరాకరించబడెను.

ప్రతియొక్క జీవన్ముఖములచేయుట కగు ఖర్చు 77,000 రూపాయలు నిరాకరించబడెను. ప్రతియొక్క జీవన్ముఖములచేయుట కగు ఖర్చు 77,000 రూపాయలు నిరాకరించబడెను.

మైన చివ్వువీస కన్సూరీభాయిగారి తీర్మానముపై చర్చ తిరిగి ప్రారంభమయ్యెను. 80 లక్షల అక్షయమునకు ఒప్పుకొనిన నూటికి 1 శాతము తగ్గించినట్లుయిన ప్రతి పరిశ్రమ కేసుయూ లాభములేదని సర్ బాన్సిల్ బ్రాకెట్టుగాను చెప్పిరి. మరియు నిందులో నూటికి 1 శాతము తగ్గించినట్లుయిన రాష్ట్రీయ కష్టములలో తగ్గించుట సాగున 80 లక్షలు కనపడవు. నూటికి 1 శాతము తగ్గించినట్లుయిన యేమాత్రమును లాభములేదు. పన్నును పూర్తిగా తీసివేసినను అసలు చిక్కునవలదు. ఇందు మూలమున రాష్ట్రీయకష్టములు పూర్తిగా పోయేవలెననుపన్నును తీసివేయుటకు గాని తగ్గించుటకు గాని వీలులేదని నాయభిప్రాయము కాదు అని చెప్పిరి.

లంక మైదు మాటనువిని యిండియా ఆఫీసువారు అడ్డము నిలయింపగా రని సర్ పురమోత్రమ దాసుగారు చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారు సభ వారికి బుద్ధిపూర్వకముగా కోపము తెప్పించుచున్నారని రంగచారియగు గారు చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారి కభిప్రాయ మేమాత్ర మట్లుకాదనియు సభను నిలిపివేయుట కంగీరించుటయే యిందుకు తీర్మాన మనియు సర్ చార్లస్ యిన్నీసుగారు చెప్పిరి. పండిత మోతీలాలుగారు కూడ మాట్లాడిరి. తుదకు కన్సూరీభాయిగారి తీర్మాన వంగీరింపబడెను. అనుకూలముగా 70 మందియును ప్రతికూలముగా 42 మందియును ఓట్లుచ్చిరి.

ఉప్పుడిమాండు

ఉప్పు డిమాండుమీద చర్చ తిరిగి ప్రారంభమయ్యెను. 80 లక్షలు తగ్గించవలసినదని దొరస్వామి అయ్యంగారు చెప్పిన తీర్మానము విచారణలేకుండా త్రోసివేయబడెను. 15 లక్షలు తగ్గించవలసినదని జే. మెహతాగారు పెట్టిన తీర్మానముపై కొంతచర్చ జరిగెను. మెహతా, జోషి, రంగస్వామి అయ్యంగార్లు ప్రభుత్వమువారి 15 లక్షలను కాపిటల్మీద చార్జ్ చేయుటనుబదులు రివిన్యూమీద చేసినందుకు ఖండించిరి. 5 లక్షల కుమించిన కాపిటల్ కర్పణ రివిన్యూమీద కట్టగూడదని యిండియా ప్రభుత్వమువారే మదరారు ప్రభుత్వమువారికి గట్టిగా చెప్పియున్నారని రంగస్వామి అయ్యంగారు చెప్పిరి.

జమ్నా దాసుగారి తీర్మానము 86 ఓట్లవలన నిరాకరింపబడెను. అనుకూలముగా 80 ఓట్లుమాత్రము వచ్చెను. మరియు సేపు చర్చ జరిగినవిషయం ఉప్పుడిమాండు అంగీకరింపబడెను.

ప్రతియొక్క జీవన్ముఖములచేయుట కన్సూరీభాయి తీర్మానము

పిమ్మట ప్రతియొక్క జీవన్ముఖములచేయుట కగు ఖర్చు 77,000 రూపాయలు తీసివేయవలసినదని కన్సూరీభాయి లాల్బాయిగారు పెట్టిన తీర్మానముపై సభలో చర్చ తిరిగి ప్రారంభమయ్యెను.

ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయమును సర్ బాన్సిల్ బ్రాకెట్టుగారి విభులముగా చెప్పిరి.

ప్రభుత్వమువారు రాజకీయవిషయములలో సరియైన బుద్ధికి లోక ప్రవర్తించుటలేదని రంగచారిగారు చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారు పన్నులో నూటికి 1 శాతము తగ్గించిరి. ఈ పన్నుపదమును స్వాయము జూపకపోవుట యుద్ధసంస్కరణముల నిశ్చయమునగున్న చర్చయందు అనన్యనీయకపోవుట యుద్ధాడ ప్రభుత్వమువారు బుద్ధిపూర్వకముగ ఆక్రమముగ

నడచుచున్నట్లు తోచుచున్నది. నాకొప్పులేక పోయినను యీ తీర్మానమును బలపరచవలసినవిషయమని రంగచారిగారు చెప్పిరి.

ప్రతియొక్క జీవన్ముఖములచేయుట కగు ఖర్చు 77,000 రూపాయలు నిరాకరించబడెను. ప్రతియొక్క జీవన్ముఖములచేయుట కగు ఖర్చు 77,000 రూపాయలు నిరాకరించబడెను.

మోతీలాలుగారు

సంయుక్త రాష్ట్రీయల ప్రభుత్వము తరఫున ఆమెర్లు గారు మాట్లాడినారుగావున నానారాష్ట్రీయములలోని ప్రజల తరఫున మాట్లాడుచునది పండిత మోతీలాలుగారు చెప్పిరి. పన్ను పూర్తిగా తీసివేసినట్లులేదనియు, తగ్గించవలసినది నూటికి నది నూటికి 1 శాతమియు అందుకొరకై కావలసిన డబ్బును చూచుకొను బాధ్యత ప్రభుత్వమువారిదే ననియు చెప్పెను. ఇందుమూలమున రాష్ట్రీయకష్టములను తగ్గించుట మానకూడదనెను.

సర్ చార్లస్ యిన్నీసుగారు

సభవారికి బుద్ధిపూర్వకముగా కోపము తెప్పించుచున్నారని రంగచారిగారు విచారించుచున్నారు. సభవారి నూచనలను జాగ్రత్తగా ఆలోచించుటకే సభకు అప్పుడు నిలికితేయుటకు ప్రభుత్వమువారు ఒప్పుకొనిరి. లంక మైదు యేవిధముగాను అడ్డము నిలుచుటలేదు. వర్తకము మందగించియున్నదిగావున పన్నును తీసివేసినట్లుయిన సభిశ్రమ వృద్ధిజెందును. మంజూరించుటకు కారణము లేవి? ధరలు పడిపోయినవిగావున కొనేవారు మరుగుగా కొనుటలేదు. బహు ధరలు జపాను పోటీనిబట్టి కూడుచున్నది. మిల్లు యజమానలకు చెనాతో నూలువర్తకము తగ్గినది. ఇండియాన్ మిల్లులలో తయారైన గుడ్డ ఖరీదుయొక్క వగా నున్నది. మిల్లు యజమానులు ఆధరను తగ్గితం పవలెను. మిల్లు పరిశ్రమకు అందుచుఖ్యముగా బొంబాయికిగల చిక్కులను నేను ఒప్పుకొందును. ఈపరిశ్రమ కీవిధముగా తప్ప మరియొకవిధముగా ప్రభుత్వమువారు సాయముజేయుట నాకొప్పులేదు. పరిశ్రమను నిజముగా సాయముచేయదలంచినట్లుయిన పన్నును పూర్తిగా తీసివేసినట్లుయిన రాష్ట్రీయకష్టములు తగ్గుటకు వీలులేదు. కావున ప్రభుత్వమువారు చేయవలసినది తోచుచున్నది. నూటికి 1 శాతమిట నలన మాత్రము పరిశ్రమకేమియు ప్రయోజనములేదు. అని యిన్నీసుగారు చెప్పిరి.

సర్ పురమోత్రమదాసుగారు

లంక మైదుమాత్ర మివిషయమున జోక్యము కలిగించు కొనలేదని నేను నమ్మును. సభ నిలిపివేసినతరువాత యిండియా ఆఫీసువారును లంక మైదువారును మాట్లాడుకొన్నారా? లేదా? సర్ బాన్సిల్ బ్రాకెట్టు:— మాట్లాడుకొన్న మాటనిజమే. కాని మేము పన్నును పూర్తిగా తీసివేసినట్లుయింపబడి యిండియా ఆఫీసుగాని లంక మైదుగాని యేమియు చేయజాలదని నేను చెప్పగలను.

సర్ పురమోత్రమదాసు:— ఇకచిక్కు ఒక్కడబ్బు విషయమైనప్పటికిని ప్రభుత్వమువారు సరిగా ప్రవర్తించినారని నేను ఒప్పుకొనును. ప్రతిపరిశ్రమకు సహాయముజేయుటకు ప్రభుత్వమువారి కిష్టములేదు. బెంగాలును మూడు సంవత్సరముల వరకు కష్టముచెల్లినపక్షండాకేసి ప్రతిపరిశ్రమ నేల యంతయు శ్రద్ధచేయువలెను. 11 కోట్లు అప్పులుతీర్చుటకై నిలువజేయగలిగినప్పుడు యీపరిశ్రమకు సహాయముజేయుటకు మార్గముకనబడకపోయెనా? లంక మైదుకు బొంబాయికిని పోటీలేదని వాటి జ్వపభుత్వము చెప్పగలదా? ఎక్స్ ప్రెజు పన్ను పోయిన యెడల పరిశ్రమ అభివృద్ధిజెంది బొంబాయిలో నేనన్న 2 ఓట్లు తయారగునెవనని 2 లక్షల మైదుకు భయముగానున్నది. ప్రభుత్వవిధానమంతయు దాని కనుకూలముగా నున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశమునకు మిత్రులుగా లేక. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి మనము నిజము తెలియజేయుట కంతయో శ్రమపడలేదని తోచుచున్నది. (చప్పట్లు)

మిల్లు యజమానులు పనిపాండిత్యం లేవనిచిరి గావున యిదివరకు తీర్మానమున కడ్డుపెట్టితినిగాని యిప్పుడు బలపరచెదనని జోషిగారు చెప్పిరి.

తుదకు కన్సూరీభాయిగారి తీర్మానము ఓట్లను పెట్టుట అంగీకరింపబడెను. 70 ఓట్లు అనుకూలముగాను 41 ఓట్లు ప్రతికూలముగాను వచ్చెను. కావున ఎక్స్ ప్రెజు పన్ను వసూలుచేయుట కై రేవెన్యూ చేయబడిన య 77,000 మొత్తము నిరాకరింపబడినది.

కష్టము డిమాండు

మొన్ననల్లిగాడు కష్టముక్రింద ఎత్తుననేపు. పనికేసందుకును సెలవుఅలచెప్పల క్రిందను సింధుదేశముక్రింద యేర్పాటైన మొత్తములో 100 రూపాయలు తగ్గింపుమని యుపపాదించెను. కరాచీ రాష్ట్రీయసర్వీసులలో కావలసినంతమంది లేరని చెప్పిరి. కష్టములో లాభమునవచ్చుచున్నది గావున రాష్ట్రీయసర్వీసులలోకి కొంతసహాయము చేయవచ్చుననిరి. లాభమునకు బదులు కష్టములో ప్రభుత్వమువారు కరాచీలో నష్టమునే యనుభవించుచున్నారనిచెప్పిరి కావున యీవిషయమున యేమిచేయుటకును వీలులేదని బాయిదుగారు చెప్పిరి. సెలవుమీద తీర్మాన ముప సంగీరించుకొనబడెను.

సర్ హుసింగ్ గారు కష్టము డిమాండులో మారురూపాయలు తగ్గింపవలసినదని ప్రతిపాదించుచు కష్టమువలన రాబడి 35 లక్షలు తగ్గిపోయినదనియు ఖర్చుమాత్రము 18 లక్షలు పోవునదనియు ప్రభుత్వమువారికి చెల్లించజేసిరి. కష్టముగూర్చి యొక్క ఆక్షణమే అంతనియు కోర్టులో 18 లక్షలు యెప్పువరకు అన్యాయమనియు చెప్పెను.

ఆర్థికసభ్యుడు జవాబు చెప్పెను కష్టముగూర్చి వసూలుపనియేగాక రక్షణపనిగూడ యున్నదనియు కష్టమునుండి మొత్తపు ఆదాయము యెక్కువగానున్నను ప్రీవీకౌన్సిలు వారు ప్రతికూలముగా తీర్మానించుటవలన 280 కోట్ల రూపాయలు చెల్లించవచ్చినదనియు కావున మొత్తము ఆదాయము యెక్కువైనను నికరాదాయము తక్కువైనదియు చెప్పెను. తీర్మానము సెలవుమీద ఉపసంహరించుకొనబడెను. కష్టముడిమాండు తగ్గింపబడినట్లుగా అంగీకరింపబడెను. తరువాత సభ వారు ఫలాహారమునకు లేచిరి.

నల్లమందు విధానము దీర్ఘముగుచర్చ

ఫలహారాంతరము నల్లమందుగూర్చి క్రింద ఖర్చులనన్నింటిని నిరాకరింపవలసినదని దొరస్వామి అయ్యంగారు ప్రతిపాదించగా యిండియా ప్రభుత్వమువారి నల్లమందువిధానముపై దీర్ఘమైన చర్చ జరిగెను.

దొరస్వామి అయ్యంగారు

కామన్సువర్గలో యీసమస్యను గూర్చి అడుగుబడిన ప్రశ్నలను గూర్చి లండనునుండి వచ్చిన తంతివార్తలను తెలియజేసి అయ్యంగారు రిటైరిరి. 1828 లో రాయలకవిరామశాస్త్రి నల్లమందుమీద చెప్పినమాటలమీద యిండియా ప్రభుత్వమువారి దృక్పథము ఆధారపడియున్నదనియు, కల్యాణముకనుండి వచ్చుచున్న ఆశుభమునలనహిందూదేశ ప్రజలు తయారైన నల్లమందునుచాడుటలోమిది జాగ్రత్తకలిగియుండవలయు, అనల్లమందు చాలవరకు ఏమి హానిచేయదనియు నల్లమందును పంచెట్టులలో రాష్ట్రీయప్రభుత్వములవారు అధికారమును చలాయించుచునే యున్నారనియు ఎరల్ వింటరుటన్ గారు చెప్పియుండిరి. ఈ విధముగా మాట్లాడుటయే నాకొప్పులేదు. ప్రతియొక్క జీవన్ముఖములచేయుట కగు ఖర్చు 77,000 రూపాయలు తీసివేసినట్లుయిన ప్రభుత్వమువారు చెప్పచున్నారు. ఈమాటలతో పనిలేదు. నల్లమందు ఖర్చునున్నచో తక్కువలనుచూచినయెడల నిజశీతులెంతకపదును. మొన్న ట్టుకౌన్సిలులో సర్ దేవుప్రసాదుగారి తీర్మానముమీద మాట్లాడుచు ఆంధ్రూకువంటి మహనీయు లెవ్వరికోతప్ప హిందూదేశమున ప్రజాభిప్రాయమేలేదనియు నల్లమందుగోలను బాటియమహాసభవారు క్రిందటిసంవత్సరమే కనుగొన్నారనియు మెక్వాలరుగారు చెప్పియున్నారు. దీనివిషయమై అనేకసారులుచెప్పి యాగోల పోవలెనని గోఖలేగారు ఎన్నిమారులడిగి యుండలేదు? గాంధీమొదలగు నాయకులు కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందటనే యీప్రశ్నను తీసికొనిరా లేదా? కాంగ్రెసువారు క్రిందటిసంవత్సరమే కనుగొన్నారని చెప్పుట తప్పు. ఈ విషయమై విచారించుటకు కిమిటీ నేర్పాటు చేసవలసినదని కార్యక్రమములో కొన్ని తీర్మానములను పెట్టియున్నారు. ఇందులన ఆలస్యముచను. అకాశ నే తీసివేసిన దరిద్రము తొలగిపోవును. ప్రజలయొక్క నీతికి సంబంధించిన విషయమున ఆలస్యమునకోర్కుట దుష్ఫలము.

డాక్టరు దత్తాగారు

మారురూపాయలు తగ్గింపుమని సవరణ నల్లమందు డిమాండులో మారురూపాయలు తగ్గింపవలసినదని ప్రతిపాదించుచు డాక్టరుదత్తాగారు ఓట్లు తీసెనుగా నుప

నర్మసింహిరి:—1895 లో రాయలకవిషమును యిండియా దొరతనమువారు నియమింపజేసెను. ఇంగ్లాండునుండి కొంత మంది భూతదయాపరులనును ప్రజాభిప్రాయమువల్లను అప్పుడు నియమింపజేసినవచ్చినది. హార్డింగ్ ప్రభువు 1911 లో నల్లమందు మలేరియాకు దిట్టమైన మందనియు పిల్లల జబ్బులకు అవసరమని యు యింటికి ప్రాసీయమైనాడు. ఈ యభిప్రాయములు వా కెంత మాత్రమును యిచ్చుచులేవు. మొత్తము ఖర్చయ్యే నల్లమందులో మూడవ వంతు బెంగాలులో ఖర్చుచున్నది. కలకత్తా లో 10 లక్షల మంది నల్లమందును తినెదరు. తిల్లవారికి నల్ల మందు హానికరమనియు ఎర్రవారికి మంచిదనియు తెలుసుపరచుకొనుట కిందట ఆభిప్రాయము ప్రబలియున్నది. అది తెలుగు? నల్లమందులో జరుగుచున్న దొంగవ్యాపారమును ప్రభుత్వము వారాపిజేయువలెను. నల్లమందుపంటను అనేకచోట్ల పండించే టట్లయిన యీ పితాచము క్రమముగా నాశనము కావచ్చును. ప్రజలయొక్క నీతిని కాపాడి అంతర్జాతీయ వ్యవహారములలో తమ పేరును ప్రభుత్వమువారు నిలువ బెట్టుకొనవలసిన సమయ మిదివరకే వచ్చినది. న్యాయము పక్షమున మాట్లాడి ప్రపంచస్థితిలో హిందూ దేశము మున్నత స్థానమున నుండవలెనని కోరుచు రందరను క్రియాశీలును తొలగించవలసిన దని ప్రభుత్వమువారికి నన్ను జెప్పవలెను.

మాంగ్ టోక్సిగారు (బర్మా) అయ్యంగారి తీర్మానమును బలపరచుచు జీనీవాలో యిండియా ప్రభుత్వ ప్రతినిధి జైఖరి నిరాశను కలిగించుచున్నదనియు బర్మాలో నల్లమందు కష్టము లేకుండానే బహిష్కరింప బడెననియును చెప్పిరి. భువన రి సంవత్సరములలోగా నల్లమందు అదాయముపోయి యీదురవస్థ తొలగునటునంటివిధానమును ప్రభుత్వమువారు వలంబింపవలసిన దని మాంగ్ టోక్సిగారు చెప్పిరి.

జె. యల్. మాకల్లమ్

జె. యల్. మాకల్లమ్ (బర్మాయుద్) గా రాల్స్ ననుప్రభువువలెగాక హిందూదేశమున జాతీయంబనియు ప్ర జాభిప్రాయము కలదనియు ఒప్పుకొని తీర్మానముపై నిట్లు మాట్లాడిరి:—హిందూదేశమున ప్రజాభిప్రాయము గలదని అదియొక విధముగా లేదు. పూర్తిగా నిషేధింపవలెనను అభిప్రాయము అధిక సంఖ్యాకలదికాదు. పరిస్థితులు సరిగా తెలిసికొనక చెప్పినమాట చాలమాత్రమునకు పోవుచున్న ప్రభుత్వాధికార మును తగ్గించుటయే రెండవభిప్రాయమై యున్నది. అద్దులేని వ్యాపారము, కంట్రాటు, నిషేధము, ఈ మాడుపద్ధతులను హిందూదేశ ములంబింపవలసియున్నది. మొదటివానిని విచారించనక్కరలేదు. రెండవది (కంట్రాటు)యిప్పుడు ప్రభుత్వము వారు రవలంబించుచున్నది. నిషేధించుటకు పరిస్థితు లనుకూల ముగా నున్నట్లు కనపడవు. పోయిన 15 సంవత్సరములనుండి ప్రభుత్వమువారు క్రమముగా నిషేధింపవలెనను యుద్దేశ్యముతో నే కంట్రాటు నవలంబించుచున్నాడు. అల్లవెన్నలు తగ్గింప బడెను. చిల్లరఅమ్మకము యెక్కువచేయుచున్నది. ఎగుమతి చాల వరకు తగ్గింపబడినది. అందువలన 1919 లో 941 లక్షలు వచ్చిన అదాయము 1928 లో 186 లక్షలును 1924-25 లో రెవెన్యూ అంచనాలలో 181 లక్షలును అయ్యెను.

సంస్కరణములు వచ్చినప్పటినుండియు నల్లమందు రాష్ట్రీయమయి మై అస్సాములో రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము వైచయ మైనది. కేంద్రప్రభుత్వమువలె అదాయమును పోగొట్టుకొనక రాష్ట్రములు చిల్లరధరలను పొచ్చుకేసి మొత్తమువ్యయమును తగ్గించెను. రాష్ట్రములయొక్క అదాయము 1910-21 లో 164 లక్షలును 1920-21 లో 270 లక్షలును 1924-25 లో 270 లక్షలును అయ్యెను. రాష్ట్రీయపరిపాలనలు నానాజాతిసమితి లో సభ్యులుగాక పోవువలన సభ్యులుగానున్న కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు తప్ప తమవిధానము, చట్టము సవరణముకొన జాలరు.

నిషేధవిధాన మవలంబింపబడిన దొక్కబర్మాదేశములో నే. బర్మాలో రెండువిధములైన రిజిస్ట్రేషన్లు గలవు. ఒకటి నిషేధమునకు సంబంధించినది. మరొకటి నిషేధమునకు సంబంధించినది. ఒక రిజిస్టరు బర్మీయులది. మరొకటి భారతీ యులకు వైనావారికి సంబంధించినది. నల్ల మ క రు తివేవారందరు రిజిస్టరు చేయించుకొనవలెనని పెట్టికాని అం తును రిజిస్టరు చేయించుకొనవలెను. రిజిస్టరు చేయించుకొన కుండా నల్లమందు తినేవారు రిజిస్టరు చేయించుకొన్నంతమంది యున్నారు. ఈనల్లమందుకు వైనా పరిహాద్యముండి యిచ్చు చున్నది. కావున బర్మాలో యీసభ్యత జయప్రదము కాకపో వచ్చును. అస్సాములో కంట్రాటుసంబంధియునుపై మించి, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కడచిన 15 సంవత్సరములనుండి

అవలంబించుచున్న పద్ధతులన నానాజాతిసమితిలోని ఆమెకనుల కును సవరణచేయగలిగిరి. ముఖ్యమైనవిన్న యేమనగా యీ పద్ధతి వైద్యకాస్త్ర విషయమునకు ముఖ్యవ్యవహారమును గూడ పరిహేళింపలేదు. తయారైన నల్లమందు ఎగుమతి దిగు మతిచేయకుండుటకు హిందూదేశము ఒప్పుకొన్నది. ఒకవంతులో తమమాటకు చెల్లించుచున్నాడు. వైనాకు ఎగుమతి పూర్తిగా నిలిచిపోయినది. ఇప్పుడు హిందూదేశము ప్రై యిట్లు పెట్టిపోయెట్లు చేసినదానికి బాగ్యత వహింపవలసి యున్నది. అభిలషి: హిందూదేశసంఘము గారు. యిప్పుడు గావలసి వది అల్ ప్రైయిట్లు పెట్టి మొట్టు కమిటీ. (చవ్వుట్లు)

పూకాన్ గారు

అస్సాములో 10 వేలజనమునకు 110 నుండి 237 వేరు లనల్లమందు ఖర్చునకు. అస్సాము ప్రభుత్వజైఖరి యీవిషయ మున మహాభూరముగానున్నది. కాన్ గ్రేవు గారేమి చెప్పినను 1921 గాంధీగారు అస్సామువచ్చేవరకు నల్లమందును తగ్గించుట ప్రయత్న మేలేదు. అప్పుడే యీ మాధ్యమును ప్రారంభమై నది. అప్పుడు నాతోగూడ రెండువేలమందిని ప్రభుత్వమునా కు జైలులోనుంచిరి. (నవ్వు) నల్లమందు పీయట బర్మాలో యెక్కువగానున్నదని, సర్ బాసిల్, కాంప్లెట్లుగారు (నా నాజాతిసమితి యెనుట) చెప్పుట ఆశ్చర్యముగా నున్నది. దీనివిషయమై ప్రభుత్వమువారిని కాసనధలో నడు గగా నల్లమందుత్రాగుట అస్సాములోగూడ కలదని ఒప్పుకొనిరి అధికారతరుల ప్రతినిధిసంఘమొకటి యీ నల్లమందువిషయ మై అనేకమంది భారతీయులనుసాక్షులగా విచారించిరి. వారి నివేదికము త్వరలో బయటికివచ్చును అని పూకాన్ గారుచెప్పిరి.

కె. కె. భండారావు పూఖానుగారి వాక్యములను బల పఱచిరి. అస్సాములో నల్లమందు ప్రత్యేకకాఖ్యం దుండుటకు సర్వోష్టమ బాలుగారే కారణమనిరి. ప్రభుత్వమువారు నిషేధ మునకు సానుకూలపడునెడల, నస్సాముప్రముఖులందఱు నీవర్ణ యనునుండి విముక్తులగుటకు గోరుచున్నారని చెలిపిరి.

హిరాసింగుగారు

కెప్టెన్ హిరాసింగుగారు మాట్లాడుచు, బెంగాలు, అస్సాములందు నల్లమందులన జనులు మరణించిరేమో గాని, పం జాబులోమాత్ర మెవరను చరిపోలేననిరి. (నవ్వు) తినుమాత్రము తీసికొనినయెడల, నల్లమందు కొంచెమనివాడేసి, దేహపుష్టి కారకమున ముందులె పనిజేయును.

కొన్ని శివరములందు, ముసలిపైరెండులకు దానిని సర పరాజేతురు. నల్లమందు నాపిజేయునో, దీనిని నిమోగత మపయోగించువార లులికంటే, సభమందార్థముల నపయో గించెదరేమో. నిషేధమునగా, అమెరికాలో ప్రులినటుల యరాచకమగును. (నవ్వు), తనవిషయమై మాట్లాడుచు, రో జంతము శ్రమపడినప్పటి చిన్నమిత్రను మ్రింగుట మామూ లయి యు న్న ద. ని. రి. (నవ్వు), సభ్యులు త్రాగుట. కథ్యంతరము జూపనవుడు, నల్ల మందు కేల నిషేధింపవలయుననిరి. (నవ్వు)

కాన్ గ్రేవుగారు

దత్తాగారు నిషేధముగాక, మితహింస గలగునటుల జేయ నలయుననియు గోరినదానికి కాన్ గ్రేవుగారు సంతోషించిరి. మిత హింసముయొక్క మహోద్దేశ్యము గ్రహించవలసినదే. చందాగాను సర్ బ్రిష్టనుబెట్టుగానినూర్చి యసందర్భముగ మాట్లాడినందులకు విచారకరముగా నున్నది. పూఖాను గారిచ్చిన యాకెలయొ క్కినిజమెంతవఱకొనిన సంక్షేమముగ నున్నది. ఆహారయోగ్య ముదినములలో, నల్లమందుకు బాగుగా నుపయోగించు నోకా నోక జిల్లాలో తానుదొంగిగా నుండెను. (సభ్యులనుగూర్చి పూ ఖానుగారిని ఖైదులో నుంచినారో? నవ్వు)

కాన్ గ్రేవుగారు:—తెను నేనాతనిని జెయింపందుండుక బోయినను, చాలమంది నుంచినాను. (వలల నవ్వు) కాన్ గ్రేవు గారు మొల మాట్లాడుచు, 1892 నందు, 1922 నందుగల సంఖ్య లను సరిపోల్చిరి. ఈ ముప్పుది ఎత్తరములందు నోకజిల్లాలో సగము, మఱియొకదానిలో మూడవంతు, మఱియొకదానిలో నయిదవంతులకు తగ్గించి. పూఖానుగారు దాయము పొచ్చుట వలన, వాడకము పొచ్చయినదని యూహించుచున్నారు. కాని యటులగాదు. వాడకము తగ్గుటవలననే యూహించుచు పొచ్చు చున్నది. ప్రభుత్వమువారు 1892 లోని శేరు ఖరీదు గు 65 లుండియెడల 1923 లో 75 లకు పొచ్చించిరి. నల్లరఖరీదు మఱిత పొచ్చెను. నలమనకు రు. 1.6-0 నుండి రు. 2 ల వఱకు పొచ్చెను. ప్రభుత్వమువారు నల్లమందును గాల్చు వారి కేర్పడు పట్టికయును జేపుచున్నారు. దీని విషయంబున కొం దతూ దురభ్యాసమును మానుచున్నారని, సరిహద్దులవారు బర్మాన ద్ధతుల నవలంబించుచున్నారు. ఈ నిషేధములు పట్టుబట్టునెడల

భారత శాసనసభ

నేటిది సచర్చ

సభను నిలిపివేయవలెనని పండిత మోతీలాలు గారు పెట్టిన తీర్మానము క్రమభిన్నమని త్రోసి వేయబడెను.

ధిర్, మార్చి 18:—నేడు భారత శాసనసభ సమావేశమైతే, ప్రస్తుత సమావేశమున సంస్కరణవిచారణ సంఘ నివేదికమును గూర్చి చర్చించుటకు ప్రభుత్వమువారు అవ కాశము నివ్వలేదను మాహవిషయమును చర్చించుటలే సభను నిలిపివేయవలెనని పండిత మోతీలాలుగారు తీర్మానమును పెట్ట గా దానిని క్రమభిన్నమని అధ్యక్షుడు త్రోసివేసెను. విలనన రంగస్వామి అయ్యంగారు నోటిసచ్చియున్న తీర్మానముపై యిప్పుడే చర్చజరుగుననియు, అవిషయము సభాయాతుడగు గవర్నరు జెనరలుగారి గవర్నరు జెనరలును మాత్రమే చెందు చున్నదనియు చెప్పెను. అయిన నేమను లేవును హోము డిపార్టుమెంటుయొక్కయు కార్యనిర్వాహక సంఘముయొక్క యు డిహంసుపై పీటుచేయునప్పుడు నివేదికముపై చర్చించు టకు సభవారికి అవకాశము చిక్కును. [అ. ప్రె.]

మదరాసు వార్తలు

కలకత్తామెయిలు ఆలస్యముగ వచ్చును:— నేటిదినము కలకత్తామెయిలు 4 గంటలు ఆలస్యముగ వచ్చెను.

తపాల ప్రకటన:—పాస్టలు ఎక్కువెను నేటిదినము అవయుం 8:30 గంటలకు బొంబాయినుండి బయలుదేరెను. శేపు మద్యాత్నాం గంటకు ఇంగ్లీషుమెయిలు బల్బూడ చేయబడు ననియు, ప్రెసిడెన్సీపాస్టలుపైదుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

అగ్నిప్రమాదము

అవ్యుత్సరము, మార్చి 12:—దేశవాన్ జానకిదాసుగారి పుత్రకవిక్రయాశాల యంటుకొని మూడు లక్షరూపాయల నష్టము గలిగించెను. పెద్దభవన మొకటి, మఱిమాడు చిన్న యిండు సగ్గికాహతి యయినవి. [అ. ప్రె.]

దొంగపద్ధతు లెక్కువయ్యెను. హిందూస్థానపు మైదానములందీదొంగ పనులనుపట్టుకొనవచ్చునకాని, అస్సాముయడవులందు కష్టము. ఈవిషయములందు స్వానుభవమునభట్టి మాటలాడు చున్నా ననిరి. నల్ల మం దు ను వాడు వారు విషయమయి స్వతహాసాను భూతిగల వారడనే యనిరి, (నవ్వు) అస్సాములోని మిన్నపుప్రాంతములవారు కొంచెమి నివాజేయునని దీని నుపయోగించురు. ఒకరకము మత్తును పయోగించువారిని నిషేధించి, మరొక రకమునాకట్టి భాధ లేకుండజేయుట న్యాయము గాదు. ఇచ్చటి భోజనములందు, రెయిటీనా భోజనాలయమందుకు న్రావులహనలేని సభ్యులు, మిన్నపు ప్రాంతమందు కొంచెమినివాజొ కుపయోగించు నల్ల మందుపైన నిషేధమేలయించవలయును? (నవ్వు) ఈసందర్భ మున తానస్సాము ప్రభుత్వముతోవునగాక, స్వాదేశ్యమును జెలువునున్నానియు, తీవ్రాభిప్రాయములు లేనటునంటి యొక సంఘమును గూర్చి, హిందూదేశమున నల్లమందు నాడుకనుగూర్చి నిరీక్షింకొన దాని తయారుజేయుటకు లంగీకరింపక గోరిం. వెనుకనిట్టి సంఘము 1895లో బయలుదేరెను. నేటికి చాలకాలమయినది. మొల సంఘము నేర్పయిందో, ప్రజలలో బయలు చేతిన దురభిప్రాయములు చాలవఱకు నశించెను.

పిమ్మట రామనంద్రరావు గారు మాట్లాడుచు నల్లమందు విశాసమును దైవదీభావము వహించినది. పండితుని, యమ్ము ట కేంద్రప్రభుత్వమును పరిపాలనరాష్ట్ర ప్రభుత్వమును సాగిం చుచుండెను. ఈ విషయము పూర్తియగుచివారకజేయు నుద్దేశ్యముతో నొకరు 100/ లు ఖర్చులందు తగ్గించుటకు సవరణ ప్రతిపాదించిరి.

ఈసరికే గం 5:30 కయెను. జైకెట్టుగారు తమ యుద్ధ న్యాయము గంటసేపుండు ననిరి. మాలవ్యాగారి మాజనపై సభ రేగటవలం కావుననేయబడెను. [అ. ప్రె.]

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1925-వ సం॥ మార్చి 13-వ తేది

శుక్రవారము

హైందవ శాసనసభలు:

సంస్కరణముల నివేదిక

ప్రేటుకొన్నిసభలోనేమి, సామాన్యశాసన సభలో నేమి సంస్కరణముల నివేదికనుగూర్చి చర్చించుటకు, ప్రభుత్వమువారి వకాశమియ్యలేదు. శాసనసభలను చులకనజేయుట కింతకన్నను వేరొకమార్గముండదా? శాసనసభలు తమయభిప్రాయమును తెలిపిన నేమి స్వయముగలుగునో తెలియదు. రీడింగుప్రభుత్వ ఇండియామంత్రితో స్వయముగ ముచ్చటించుటకు ఇంగ్లండుకు వెడలుచున్నాడు. శాసనసభల యభిప్రాయము రీడింగు ప్రభుత్వ కేమి, ఇండియామంత్రి కేమి, ముందుగ తెలియుట మంచిదికాదా? ఇండియాప్రభుత్వము వారు తమ యభిప్రాయము నిష్పక్షపాదే తెలుపజాలరు గావున, శాసనసభలలో చర్చజరిపి లాభములేదనిజెప్పట, కడుం గడు నిస్సారము. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయ మేమియో, వారు పంపిన మిమెరాండముబట్టి తెలియుచునే యున్నది. సంస్కరణవిధానమును మార్పుటకు వీరికేమాత్రమిష్టములేదు. బంధనలలో నేవియో స్వల్పముగు మార్పుల జేయుటని, వీరు కోరియుండిరి. ఇంతకన్నను వీరియభిప్రాయ మిప్పుడు మారియుండెనా? మారియున్నచో ఆసంగతినే తెలుపవచ్చును. రీడింగుప్రభుత్వగారు మైనారిటీపోర్టు నామోదించెదరను గాలి కబురు వ్యాపించియున్నది. అది నిజమగుచో, వెల్లడిజేసిన నేమి మునుగును?

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ అభిప్రాయము సినమయమున తెలుపుటకు వీలులేదని భావించుచో, బొంబాయిప్రభుత్వమువారివలె మానముధరించి యూరకుండగూడదా? శాసనసభల యభిప్రాయమును వెలుపడనీయగూడదా? సంస్కరణ విచారణసంఘమున కధ్యక్షులగు మడ్డిమెనుగారే, హోంమంబరుగటచే, శాసనసభ్యుల నోరును కట్టివేయ నెంచిరి గాబోలు! కాని ప్రజలనోరు కట్టివైచుటకు మడ్డిమెనుగారికయినను సాధ్యంకదు. పేరెన్నికగగన్న మితవాద నాయకులందరును, మెజారిటీ రిపోర్టును పూర్తిగ నిరాకరించిరి. ఏ బరద్వాసు మహారాజుగారో దప్ప, భారతీయులలో నెవరును సంస్కరణముల నివేదిక సంగీకరింపరనుట తథ్యము. కండ్లు మూసికొని పాలుద్రావెడి మార్జాలమువలె, జూహంబెంబరుగారు తమగు తైవరికిని తెలియదని భావించవచ్చును. కాని లోకమంతకును యథార్థము చెలిసినది. శాసనసభ్యుల యభిప్రాయము గణనకురాకపోవచ్చును. కాని హిందూదేశమున కత్యంతముఖ్యమగు విషయముగూర్చి, తమయభిప్రాయమును వెల్లడించుట కయినను శాసనసభ్యుల కధికారములేనిచో, ప్రస్తుతసంస్కరణము లెంత త్వరలో సంతరించిన నంతమేలు. ఏలనన సంస్కరణముల బూటక మసలే లేకుంజిన చిక్కులేదుగద!

లేనిపోనిభావములకు లోనగుట కవకాశముండదు. సంస్కరణములను రద్దుజేయవలయునని సాటర్లే రిప్రూఫ్త్రిక పోచ్చుచున్నది. ఈ పోచ్చరిక సఫలమగుచో, ప్రస్తుతస్థితిలో మితవాదు లయినను చింతింపజాలరు. కన్సర్వేటివ్పత్రికలు మడ్డిమెనురిపోర్టు నాధారముగ నైకొని, మితిలేని వంతసము జూపుచున్నవి. మెజారిటీ రిపోర్టు మిగుల విశాలవంతముగ నున్నదని డెయిలీటెలిగ్రాఫ్పత్రిక తెలుపుచున్నది. మైనారిటీరిపోర్టు శాంతిని చేకూర్చుటకు మారుగ అరాజకమును తెచ్చిపెట్టుననియు, దీని నెంతమాత్ర మామోదించగూడదనియు, యాపత్రిక ముందుగ నేమందలించుచున్నది. మార్నింగు పోస్టుపత్రికకు మెజారిటీరిపోర్టు సయితము బనికరా లేదు. ఎట్టిమార్పునయినను జేయగూడదని యాపత్రిక యుద్దేశ్యము. కన్సర్వేటివ్ల యభిప్రాయ మెటులుండునో కనుగొనుటకు, ప్రముఖులగు సర్ రాబర్టుహార్నుగారి యభిప్రాయమును తిలకింపవచ్చును. హైందవసమస్యనుగూర్చి తమకేమియు తెలియదని హార్నుగా రంగీకరించిరి. కాని, హిందూదేశమునకు హోంయూలు ఎన్నటికిని బనికరాదని మాత్రము వీరికి నిశ్చయజ్ఞానముకలదట. యూరపు ఖండమునకంతకును హోంయూలు ఎటుల బనికరాదో, హిందూదేశమునకును అటులనే బనికరాదట. బ్రిటీషురక్షణ మెప్పటికిని నిలిచియుండవలయునట అందుచే సంస్కరణవిధానమును మార్చవలదని వీరు మొలలిడుచున్నారు.

సర్ రాబర్టు హార్నుగారి యభిప్రాయములే బ్రిటీషు మంత్రివర్గమును సామాన్యముగ నానేశించి యున్నవని గ్రహింపవచ్చును. శాసనసభాభిప్రాయమును వెల్లడిజేయుటకు వేరుమార్గములేక, అడ్జరన్ మెంటుతీర్మానమును పండితమోతీలాల్ నెహ్రూగారు ప్రతిపాదించ నెంచిరి. ఈసమయమున, ఇండియన్ డెంటుషత్మువారేమి జేసెదరు? మడ్డిమెను రిపోర్టునుగూర్చి చర్చించుటకు ప్రభుత్వమువారి వకాశమియినచో, తాము బజ్జెట్టునందలి ముఖ్యాంశములను నిరాకరించెదమని, స్వతంత్రపక్షమువారిది వరకు వెల్లడిజేసిరి. ప్రభుత్వమువారిట్టి యవకాశము సీయరయిరి. అందుచే స్వతంత్రపక్షమువారు తమ నూతనప్రతిజ్ఞను చెల్లించుకొనుట యుక్తము. బజ్జెట్టు పన్నులను వెనుక నిరాకరించుటలో, తాము పొరబడియుంటిమని, స్వతంత్రపక్ష నాయకులగు జిన్నా గారిటీవల దీనముగ బలికిరి. కాని, జిన్నాగారిది వరకు పొరబాటు గావించలేదనియు, యీ మారే పొరబడి యుండిరనియు, ప్రభుత్వ దృక్పథమువలన స్పష్టమగుచున్నది. ఇక వయినను అన్నిపక్షములవారును పరుల యనుగ్రహముపై నాధారపడుటమాని, సత్వరస్వరాజ్యనిధికి కృషి సలుపుట ధర్మముగాదా?

మహాత్ముడు: ఆంధ్ర దేశపర్యటనము

గాంధీమహాత్ముడు ఆంధ్రదేశమునకు రాబోవు మాసమున విచ్చేయునని నిన్నటిదినము ప్రచురింపబడిన వార్తయందు గమనించును. మహాత్ముడు నిర్బంధవిముక్తుడై దేశాంగీకరము కుదుటబడిన పిమ్మట ఆంధ్రదేశమునకు వచ్చియుండలేదు. మహాత్మునికి సముచిత సత్కారగౌరవము చూపబడునని

విశ్వసించెదము. కాని మహాత్ముని గౌరవింపవలసిన ప్రధానమార్గమేమి యని ఆంధ్రు లాలోచింపవలెను. సన్మానపత్రములు మున్నగునవి, సామాన్య గౌరవసూచనలయినను, మహాత్ముని కివి సంతృప్తి గలిగింపవు. అతడు స్వయముగ నెట్టిగౌరవమునా శించుటలేదు. ప్రజలు భూషించినను దూషించినను గూడ, మహాత్ముడు తెక్కించ వాడుకాదు. విప్లవకారులొకరు, ప్రజాహిత జీవనమునుండి చాలించుకొని వెడలిపోయి దెలుపుచు, మహాత్ముని కొకలేఖకు వ్రాసిరి. అందుకు, యీవారపు ఎంగుఇండియాపత్రికలో బదులువ్రాయుచు, తమమార్గము నితరులవలంబించినను అవలంబింపకున్నను, కార్యరంగమునుతాను వీడిపోనని, మహాత్ముడు స్పష్టముగ చెలిపెను. ప్రజలు తమను హర్షించినంతమాత్రాన పనిజేసి, నిరసించిన మాత్రాన కార్యవిముఖులగుటకు తాము సమ్మతంపమని, మహాత్ముడు చాటుచున్నాడు. నూలువడుకుటనుగూర్చి ముచ్చటించుచు, మహాత్ముడు నిముద్ర తీరమున నుడివిన వాక్యములను ఎన్నడును మరువజాలము. హిందూదేశమంతయు నూలువడుకుటను విడనాడి, తా నొక్కడును మాత్రమే మిగిలినను, రాటమునుక్రిష్ణట మాననని, మహాత్ముడు చెలిపినసంగతి నెల్లరును గమనింపవలయును. విప్లవకారులు పరులను హింసించుటకుబదులు, గ్రామములలో కృషినిలిపి తమకై క్షింతను ప్రజాసామాన్యోద్ధరణకై వినియోగింపవలెనని మహాత్ముడుచెలిపిన హితము అమూల్యమయినది. మహాత్ముడు గోరునది కార్యానుష్ఠానముగాని, వాగాడంబరముగాదు. ఆంధ్రదేశ మీసమయమున కార్యదీక్షను జూపి మహాత్ముని సంప్రీతహృదయని గావించవలసియున్నది. ఆంధ్రదేశమున నూలుపంపిన సభ్యులసంఖ్య మిగుల నిరుత్సాహకరముగనున్నది. సరియగుసంకె లింకను జేరియుండకబోవచ్చును. నూలువడుకుటకు పలువురు ఆలస్యముగ ప్రారంభించి యుండవచ్చును. కాని, ప్రధానమగు కాంగ్రెసుపనుల విషయమున, నిట్టి మాంద్యమును ఉపేక్షాభావమును తుంతస్వము గా జాలవు. ప్రజాభిప్రాయ మేతీరున నిరసించబడుచున్నదో, అనుదినము వెల్లడియగుచు నేయున్నది. భారతీయులకింట నేమి, వెలుపలనేమి కలిగెడి యవమానములకు మేరగనుపించుటలేదు. చేరువుననున్న బర్మా, సిలోను, అస్సాములలోగూడ భారతీయులస్థితి దుర్భరమగుచున్నది. ఇకనయినను ప్రజాశక్తిని బలపరుపవలసిన యవసరములేదా? కాంగ్రెసులో సభికసంఖ్యాకులు జేరి, ప్రజాసంస్థపై సభిమానము జూపవలదా? ఆంధ్రదేశ మీవిషయమున అగ్రస్థానమువహించి తొంటికారవమును నిలుపుకొన ప్రయత్నించుగాక! ఆంధ్రదేశముపట్ల తనకు పక్షపాతముగలదని మహాత్ముడు చెలిపిన వాక్యములను, ఆంధ్రులు సార్థకపరచుట యుక్తము. నూలుచందాను నిర్ణయించునపుడు, ఆంధ్రులు దీనిని తిప్పక కొనసాగింతురని, మహాత్మునితో బాటుఇతరులును భావించియుండును. ప్రతినిధిసంఘసభ్యులు నూలుచందాను తప్పక బంపవలయునని, కాంగ్రెసుకమిటీవారు తీర్మానించి నపుడు, గుజరాతుకుపిమ్మట ఆంధ్రదేశమే ముందుకు వచ్చెను. సభ్యులకన్నను, సభ్యేతరులే మిక్కిలేని యుత్సాహముజూపి నూలుచందాను పంపుచు వచ్చిరి. అట్టియుత్సాహ మిప్పుడేమయినది? ద్విగు

చక్కతక్కితో నది వెలువడుగాక యని కోరెదము. మహాత్మునిపట్ల జూడగిన గౌరవ సన్మానములలో కెల్ల ప్రధానమయినది, నూలుకానుకలను ప్రతి వారును కాంగ్రెసుసభ కర్పించుటయే. ఆంధ్రులు వెన్నెంటునే రాటమును చేపట్టి, రాటపు మధుర ధ్వని దేశమందంతటను నిండిపోవుననుట జేసెదగు గాక! ప్రస్తుత నిరుత్సాహపరిస్థితులలో రాటమే ఎల్లరకును మనశ్శాంతిసంకలనము. ప్రజల ఆర్థిక దుస్థితిని చక్కబరుగలదు. స్వరాజ్య సంపాదనాభిలాష సతిశయింపజేయగలదు. సూక్ష్మములో వెంట్రుకనునటుల, ఎల్లరకును అందుబాటులో నున్నది రాటము. స్త్రీలును, పురుషులును, శిశువులును సయితము చేపట్టదగిన సులభసాధనమును విజనాడుట, గొప్పదోసము. బాంబాయిలో నూలు చందాను చెల్లించుటకు నాయకులే వెనుదీయచున్నారని వినుట కెంతయు చింతించెదము. శాసన సభలలో వాడులాడుటతో, తమకర్తవ్యము ముగిసెనని, వీరెవరును తలంపజనదు. నిజమగు స్వరాజ్య నిర్మాణము ప్రజలమధ్యనుండియే యుద్భవింపవలసి యున్నది. ప్రసిద్ధిపొందిన నాయకులు దేశసాభాగ్యమునిమిత్త మొక అరగంటసేపయినను కష్టపడలేరని వెల్లడియగునెడల, ప్రజలకు అట్టివానిపై నే మాత్రము విశ్వాసముండజాలదు. విద్యార్థికుల ప్రజాసామాన్యముపై సానుభూతిలేదని, ఆంగ్లోహిందవవిమర్శకులు మరింతపట్టుదలతో వాదించుట కనకాళ మేర్పడగలదు. ఇతరప్రాంతములస్థితి ఎటులున్నను, ఆంధ్రదేశమునందు నాయకులకును ప్రజలకును అట్టివ్యత్యాస మేమియు లేదని మహాత్మునికి తేటపరచుట ముఖ్యము. మహాత్మునికి ప్రియమగు విషయము మరియొకటి గలదు. వైకంఠందు నిమ్మజాతుల దురవస్థను దొలగించుటకు మహాత్ముడు సలుపుచున్న ప్రయత్నములను పాఠకులు గమనించి యుందురు. నేటిదినము తిరువాన్కూరు మహారాణి గదితో మహాత్ముడు సంప్రతించును. నిమ్మజాతులను వీధులలో నడువగూడదని శాసించుట, అతి దారుణము. అట్టిదుస్థితిని తొలగించుటకు, తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వము ముందుకువచ్చుగాక యని కోరెదము. ఆంధ్రదేశమునందు నిమ్మజాతుల సుద్ధింపచుటకును, అస్పృశ్యతను నివారించుటకును, బలవంతప్రయత్నముల నలిపి మహాత్మునిగౌరవించుట శ్రేయస్కరము. ప్రజలు తమ ముక్తిని తామే సాధించుకొనవలయు నను సత్యము పరిస్పృటమగుచున్నపుడు, ప్రజలు పరాక్రయభావమును విడనాడకతప్పదు. మహాత్ముడు ఆంధ్రదేశమును సందర్శించులోపల, ఆతని యువదేశములను నిర్వహించి, స్వాతంత్ర్యమునగుట కర్హత బడసెదరుగాక!

దేశీయవస్త్రములపైపన్ను: సామ్రాజ్యశాసనసభ సామ్రాజ్య శాసనసభ ప్రాప్తప్రతినిధులలో దేశీయవస్త్రముల పన్నును నిరసింపనివారు లేరు. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు డబ్బు మిగిలినపుడైనను, యీ యక్రమపునసును తొలగించుట న్యాయమై యుండెను. అందుకుమారుగ, హిందూదేశపుభాగీల నీసమయముననే దీర్చ మొదలుదుట మిగుల అసభ్యముగగనుపించును. సామ్రాజ్యశాసనసభలో నింతకు ముందు జరిగినచర్చను వినినపిమ్మట నైనను, బ్లాక్టుగా రీకన్నును కొంతవరకు తగ్గించెదరని పలువు

రూపించిరి. కాని యీలోపున, ఇండియామంత్రి కార్యాలయమునకును, ఇండియాప్రభుత్వమునకును తంతివార్తలు నడిచెను. సంప్రదింపులు జరిగెను. ఫలితమేమయ్యెను? దేశీయవస్త్రములపైపన్నును ఏ మాత్రము తగ్గించుటకును సుతరాంబనికరాదని, ఆర్థికసభ్యుడు ఖండితముగ బలికెను. ప్రజాభిప్రాయ మెటులున్న నేమి? లాంకు మైదుట తిడిని దప్పించుకొన వీలులేదుగదా! ప్రపంచములో నెక్కడను, స్వదేశమునతయారగువస్త్రములపై పన్నువిధించిన నిదర్శనము గానగాదు. మిగిలినకారణము లెటులున్నను, ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుటకయినను ప్రభుత్వమువా రీకన్నును వెంటనే తొలగించి యుండవలసి నది. ప్రభుత్వమువా రెంతప్రతికూలముగ ముచ్చటించినను, ప్రత్తియైకై ప్రజాద్యూటిని వసూలుజేసెడి సిబ్బందికై ప్రత్యేకించిన 77 వేల రూపాయలగ్రాంటును తీసివేయవలయునని కస్తూరిభాయి లాల్ భాయిగారు దెచ్చినతీర్మానము శాసనసభలో సభిక సంఖ్యకులచే సంగీకరింపబడెను. ఇండియాప్రభుత్వమువా రీతీర్మానము సంగీకరించెదరని యూహింప నవకాశములేదు. సర్టిఫైజేసి గ్రాంటును పునరుద్ధరించుటయే, వీరవలంబించెడి మార్గము. ఇందుకు వెనుదీసెదరని యూహింపజాలము. ప్రజాభిప్రాయ మెటుల తృణీకరింపబడుచున్నదో కనుగొనుటకు, మరియొక నిదర్శన మిందుమూలమున బయ్యెడుచున్నది.

కారణమేమి?
 సీనియరుసభ్యులగు సర్ అబ్దుల్ రహీంగారిని బెంగాలుగవర్నరుగ నియమింపక, పేరొకరిని నియమించుటకు కారణమేమని కలనల్ వెడ్జివుడ్డుగారు కామన్సునభలో నడిగినప్రశ్నకు, వికటరుటనుగారు సరియగు సమాధానము జెప్పజాలక, పరిహాసాస్పదులయిరి. టెంపొరరీ ఖాళీవచ్చినపుడెల్ల సీనియరు సభ్యుని గవర్నరుగ నియమించుట అన్నిరాష్ట్రములలోను ఆచారమైయుండెను. ఈయాచారము నిన్న నేడు జనించినదికాదు. వెడ్జివుడ్డుగారు దెలిపినటుల, యీయాచారము సత్తిక్రమించిన నిదర్శన మెన్నడును కానగాదు. కాని వినోదరుటనుగారు, లేనిపోని విభేదము గనుపరువ నారంభించిరి. రాజప్రతినిధియు, గవర్నరులును, సెలవుదీసికొని స్వదేశమునకుబోయెడి ఏర్పాటు క్రొత్తగ వచ్చియుండుటచే, వెనుకటి యాచారము దీనికి వర్తింపదని, వికటరుటనుగారు సూచించుట వ్యర్థము. టెంపొరరీఖాళీఎటుల గలిగిననేమి? వెనుకటిఆచారమును మార్చవలసిన యవసరము గలుగలేదు. సీనియరుసభ్యుకు సర్ అబ్దుల్ రహీంగాక మరియొక యూరపీయను సభ్యుడయినచో, వెనుకటి యాచారము ననుసరించియుండెడి వారుగారా? భారతీయునకు గవర్నరుపదవినియవలసి వచ్చునని భీతిజెంది, సెలవుమీద బోవుచున్న ఆ స్సాంగవర్నరుగారి ప్రయాణము నాపివైచి, వారిని బెంగాలు గవైజై నాశీనునిజేసినటుల, బాలునికయినను స్వప్రమగుచున్నది. వెనుకటి యాచారము ననుసరింపగూడదని, నూతనచట్టములో నెక్కడను గనుపింపదు. ఇట్టిస్థితిలో కృత్రిమసమాధానములను జెప్పటవలన ప్రయోజన మేమి?

రెండునాలుకలు
 సర్ మహమ్మదు హఫీగారికి రెండునాలుకలు గలవని దోచును. సంస్కరణ విచారణనం నందు సభ్యులుగ నుండి, వీరు మెజారిటీతో నేకీ భవించి, ప్రజాశయములను భంగపరచిరి. అప్పటికి వీరు ఇండియాప్రభుత్వసభ్యులు. వీరిపుడు అసభికారులుగ నున్నారు. అససీయేటెడు వెన్ను ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, మై నా రి టీ రిపోర్టు నామోదించుచు, రాయల్ కమిషను గావలయునని వీరిపుడు గోరుచున్నారు. అటుల గుచో వీరు మెజారిటీ రిపోర్టునందు సంతకముబెట్టియుండవలసినది. మెజారిటీరిపోర్టు ప్రజలను సంతృప్తి పరుపదని వీరికిదెలియును. సంస్కరణ విధానమునం దే లోపములు గలవనిగూడ వీరికిదెలియును. కాని లాభమేమి? సిద్దబోయెడివారిని మేల్కొలువవచ్చునుగాని, మేల్కొనియున్నవారిని మేల్కొలుపుటెటులు? అన్నియు దెలిసిన హఫీగారే, అప్పుడొక మాట ఇష్టదొకమాట బలుకుచుండ, తక్కుంగల వారెటుల ప్రవర్తింతురో జెప్పవలయునా? ప్రజా హితజీవిత మిట్టివారి మూలముననే, కళంకితమగుచున్నదనుట స్పష్టము.

బొంబాయిలో నూలుచందా యియ్యనివారు

జయకరు - బెల్గాంవాలాగార్లు
 నేనిదివరకే 12 నెలకును మూడురూపాయలు ఒక్కసారిగానే గిర్దాకాంగ్రెసు సంఘమునకు చెల్లించితిని నన్నా సంఘమువారే రాష్ట్రీయసంఘమున ప్రతినిధిగా ఎన్నుకొనిరి. నాచేరు యియ్యనివారి పట్టికలో చేర్చుట పారభాటు అని జయకరుగారు నుడిచిరి. నేను నూలుచందీ పంపలేదు. నూలుకు బదులుగా మూడు రూపాయలు పంపుటకుగూడ నాకెవ్వరు లేదుగాన నేను పంపదలచుకొనలేదని బెల్గాంవాలాగారు నుడిచిరి. (ఆ. ప్రె.)

భారతషయ్యసభ

ధర్మాదాయముల చట్టము
 "1925 మహమ్మదీయ ధర్మాదాయ చట్టమును (వకీలు అబ్దు రాష్ట్రీయ దొరతనములు వెంటనే ఆమలులో పెట్టవలెను. మయ్యాలెగలో ఆన్ని కాఖలవారికి గూడ వర్తింపజేయవలెను. కొన్ని కాఖలవారిని మిసహాయింపుచేయుటకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు స్వాతంత్ర్యము నొసగుటవలన యిబ్బందులు కలుగునని యీసభవారు తలచుచున్నారగాన ఆమరతులను రద్దుచేయవలెనని యిండియాదొరతనమును యీసభవారు కోరుచున్నారు. ఆను తీర్మాన మామోదంపబడెను.

బాపలాబారుణమాత్య కేసు

మరల రిమాండు యిచ్చుట
 నిన్న 12 వ తేదీని 12 గురు ముద్దాయిలను మరల ఈ జస్టిసుకోర్టుకు తీసుకొనివచ్చి పోలీసువారు రిమాండు కోరిరి. ఇందూరు ముద్దాయిలకు 8 మందికిని 26 వ తేదీవరకును తక్కిన నలుగురిలో యిద్దరికి 15 రోజులవరకును తక్కిన వారిద్దరినగు నటరాజను ములగోంకరుగార్లు వారమురోజులవరకును రిమాండు ఈ త్తు వియ్యబడెను. (ఆ. ప్రె.)

తిరువాన్కూరు శాసనసభ

దివాను వర్కాలా వెళ్లుట
 12 వ తేదీని పగలు 11½ గంటలకు శాసనసభ ముగి జరిగినది. మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు దివాను సభకు విరమింపవరకాలాలోనున్న మహారాణిగారి దర్శనమునకు జేకెను. (ఆ. ప్రె.)

ఏజ్ ఆఫ్ కన్వెంట్ బిల్

ఏజ్ ఆఫ్ కన్వెంట్ బిల్ గర్భాధాన వయోనిర్ణయ కాసము, పునఃపునః వయోనిర్ణయ కాసము, స్త్రీసమాగ మంగీకారవయోనిర్ణయకాసము అని వేరువేరు చేర్చ వలసి రిందుచున్నాడు. స్త్రీ సమాగమమునకు యుక్తవయస్సు నిర్ణయించు కాసముని దీనియందే వివరించుట తలచియున్నది. దీనిని హాంసింగ్ గౌరుగారు భారతకాసనసభలో ప్రవేశపెట్ట వలెనగా ప్రభుత్వమువారు వెల్తుక్ విట్టి నియమించి తిద్దివ ము విచారించి ఆభిప్రాయములు తెలుపవలసి. మొదట వెల్తుక్ విట్టివారు తమ పోర్టు పంపిరి. తిరుగ రెండవవారు రిపోర్టు నిపుడు పంపిరి.

వెల్తుక్ విట్టిలో (ఏ. పి. మున్సిఫర్), హెచ్. కె. ప్లా నియక్, ఎం. రామచంద్రరావు, పి. యన్. శివస్వామయ్యర్, (ఎం. పి. జిన్నా) జి. సింగ్, (హెచ్. ఎస్. గౌరు) ఎండి. యాకూబ్, (ఎం. ఎం. మాలవ్యా) (కె. రామయ్యంగార్) (వి. ఎన్. మురళిక్) (బివిక్ చంద్రపాల్) (ఎన్. జి. ఘోష్) (అమర కాథ దత్తు) గార్లు సభ్యులు. ఇందులో బ్రాకెట్లలో నున్నవారు ప్రత్యేకాభిప్రాయముల ప్రకటించిరి. ఈ వెల్తుక్ కమిటీ రిపోర్టు, ప్రత్యేకాభిప్రాయముల వీక్షిత ప్రచురింపబడినవి

వెల్తుక్ కమిటీ రెండవ రిపోర్టు

"స్త్రీ సమాగమంగీకార వయోనిర్ణయకాసమును ప్రచురించిన తర్వాత దేశమునందలి ఆభిప్రాయమును మేము పరిశీలించితిమి. వెల్తుక్ విట్టి అనువాది విషయములో కాసములలో మాన్యమియు చేయ నక్కరలేదు. కాసమును ఉన్నదన్నట్లుంచవచ్చును.

వెల్తుక్ విట్టి అనువాది విషయములో కాసమునందలి నయమును ప్రాతికూల్యము బాగుగానే యున్నది. ఈ ప్రాతికూల్యతను కాదనరాదు. అందుచే యీ కాసములో వెల్తుక్ విట్టి అనువాది విషయమున మేము యాడుకుని కొంచెము మార్చితిమి. కాని బాల్యవివాహపద్ధతుల వ్యవహార ప్రజలు గ్రహించునట్లు చేసి ఆభిప్రాయ కనుకల ముగింపు చేయుట ముఖ్యమని నమోదుచున్నాము. తత్కారణమున వెల్తుక్ విట్టి అనువాది విషయమున యుక్తవయస్సు 18 ఏండ్లకు మించి నిర్ణయించితిమి. (వెల్తుక్ విట్టి రిపోర్టు చేసిన విల్లు అన్ని భావలందును అన్ని రాష్ట్రముల గెజెట్టులందును యావరకే ప్రచురింపబడినది.)

రెండవవారు విచారణలో ఎక్కువమార్పులు రెండవ వారు విల్లు ప్రచురించిన మార్పులు ఏమియు లేనందున విల్లు యావరక ప్రచురించినదే చాలును. ఇప్పటి మారిపోర్టు ప్రకారము విల్లును ఆమోదించవచ్చును.

ప్రత్యేకాభిప్రాయములు

వెల్తుక్ కమిటీ సభ్యులు

ఎస్. సి. ఘోష్ గారు

నేను యిదివర కొసగిన ఆభిప్రాయములే కలియున్నాను. వెల్తుక్ విట్టి అనువాది విషయమున వయస్సు 14 ఏండ్లు నిర్ణయించుటకు నేను పూర్వం కును. వెల్తుక్ విట్టి అనువాది స్త్రీలవయస్సు నిర్ణయించుటకు వెల్తుక్ విట్టి చట్టమును చేయ గూడదని తెంగాలు ప్రభుత్వమువారు చెప్పినదానితో నేనే కీర్తించెదను. తెంగాలుగవర్నరుగా లేమని చెప్పినవారంటే "వెల్తుక్ విట్టి అనువాది విషయములో వయస్సు నిర్ణయించుటకు హెచ్చించుటకు ప్రత్యేకాభిప్రాయము ప్రాతికూల్యము వహించుచున్నదని" చెప్పినారు.

కలకత్తా హైకోర్టుజడ్జిగా రిటైరవుచున్నప్పుడు హిందూ కాస్త్రములకు వివాహముని చెప్పినారు.

ఈ కాసమునల్ల యంగ్ పంప్లంగూడావుంది. ఒకటిల్ల కర్మం బాలక గర్భవతి అయితే పిల్ల పుగని నిర్ణయించెదరేమో యని ఆకడుపు తీసేందుకు పిల్లయొక్క బంధువులు ప్రయత్నిస్తారు ఇట్టికాసము అమలుగానికి వస్తే పోస్టుమోర్టు తప్పుడు సాక్ష్యాలు, చాటుగాపాతం చేయుట ప్రబలమగును.

పాల్నా హైకోర్టుజడ్జి జస్టిస్ పోస్టుమోర్టుకాసము చేయుట "పాపపాటు, తప్పుదారినిపాపుట, ఆధిక ప్రసంగము, అనవసరముగా జోక్యము కల్పించుకొనుట" యని తిలపించుచున్నాడు.

కలకత్తా హైకోర్టుజడ్జిలు చెప్పినట్లు "యిట్టి కాసమును

భారతీయులు కోరుటలేదు. ఇది హిందూమతాభిప్రాయము లకు విరుద్ధమని" చెప్పి దానితో నేనేకీ విమరున్నాను.

వివేచనచంద్రపాలుగారు

వెల్తుక్ విట్టి అనువాది 14 హెచ్చించుటలో గల కష్టనిపుణముల గురించి మా సోదర సభ్యులతో సభిక సంభాషణలతో నేకీర్తించి 18 ఏండ్లనిర్ణయమును నేను ఒప్పుకొనుచున్నాను. కాని వెల్తుక్ విట్టి అనువాది విషయమున 14 ఏళ్లకన్న హెచ్చించుట అంతకన్న హెచ్చు న్నదని మంచిది గాదా? 14 ఏండ్లు మాత్రమే నిర్ణయించుటే! ఈ సమాఖ్య ప్రస్తావనలో నేనీ రిపోర్టులో సంతకము చేయుచున్నాను.

మహమ్మదాల్ జిన్నాగారు

నేను 14 సంవత్సరములకే ఒప్పుకొందును.

కె. రామయ్యంగారు

వెల్తుక్ విట్టి అనువాది విషయమున కాసమునందు రెండు జేయుట నాయభిప్రాయము.

ఎ. పి. మున్సిఫర్ గారు

వెల్తుక్ విట్టి అనువాది విషయములో మాన్యమియుచున్న ప్రస్తుతం తెలిపిన ప్రత్యేకాభిప్రాయములను జట్టి, సామన్యం కురునా యని నాకనుమానముగా నున్నది

వి. ఎస్. మురళిక్ గారు

ఇట్టి కాసముల విషయములో ప్రత్యేకాభిప్రాయములను పూర్తిగా ఆమోదించలేను. మతభేదములను పూర్తిగా గౌరవించ వలయును. సంఘసంస్కరణ చేయవచ్చును గాని హద్దుమీరి పో నూడదు. కనుక ప్రత్యేకాభిప్రాయము ప్రకారము నడచుకొని గోరుచున్నాను.

మదనమోహన మాలవ్యాగారు

వెల్తుక్ విట్టి అనువాది విషయమున వయస్సు 14 ఏండ్లు, వెల్తుక్ విట్టి అనువాదికి 12 ఏండ్లు నిర్ణయించుట మంచిదిని క్రిందిజేడేచి ప్పియున్నాను. ఆభిప్రాయములనే యిప్పుడున్నా కలియున్నాను. ఇప్పుడు చాలామంది వెల్తుక్ విట్టి అనువాది నా యూహలనే బలపరుచుచున్నది. వెల్తుక్ విట్టి అనువాది విషయమున వదిలిపెట్టి సంస్కరణసంఘములను జాగ్రత్త దీసికొ మ్మనుట మంచిది.

హాసింగ్ గారుగారు

వెల్తుక్ విట్టి అనువాది విషయమున వయస్సు 14 ఏండ్లు నిర్ణయించుటలో కమిటీ సభ్యులందరూ ఏకాభిప్రాయం లై యున్నారు. వెల్తుక్ విట్టి అనువాది విషయమున 18 ఏండ్ల నిర్ణయమును అధిక సంఖ్యకు లొప్పుకొనుచున్నారు. నా సోదర సభ్యులు నే నామోదించాలని ఆభిప్రాయముల తెల్పుచున్నారు. మనదేశములో సాధారణముగా 14 సంవత్సరములకు అడపిల్లలు సమర్థులు మనము చూచుచున్నాము. అంతేగాక అయిదున గర్భమును జాల్చుటకు అంగసౌజన్యము మనకు తెలియును. అన యవయస్సు లభింపజేసెదకనే గర్భవతులగుట చే మనదేశములో పిల్లలు 18 నెలలు రాగనే చచ్చిపోవుచున్నారని శిశుల్యంగా, సంఘములవారు గోలపెట్టుచున్నారు. బాల్యముననే సంయోగించుట చే బిడ్డకు మార్పులై తల్లిప్రసంగిపోయి, బాతిపాడైపోవుచున్నది. అందుచే కయము హెచ్చించుటలో సంస్కరణ మేమియు లేదు కాని మానవసేవ మానవకల్యాణము మాత్రము గోచరించుచున్నది.

ప్రత్యేకాభిప్రాయము ప్రత్యేకాభిప్రాయమని చెప్పుచున్నాను. ప్రత్యేకాభిప్రాయ మెప్పుడునూ వెళుకనే పడియుండును. అంతేగాక ఏవిషయమునైనను స్వార్థపరతచే నాలోచింతురు గాని ఆకుబాతిజేయును విచారించి ఆలోచింపరు. ప్రజలు ఇండియాలోని అడపాది యభిప్రాయములను రాబట్టుకొ గ్రంథ మింతగా చూడక నడవను. మనదేశములోని అడపాద్యులు యుక్తవయస్సు హెచ్చింపగోరుచు 18, 14 ఏండ్లు వచ్చినమాత్రమున సమర్థుడకనే కార్యముచేయుట ప్రారంభమని ఖండించియున్నారు. వెల్తుక్ విట్టి అనువాదికి కానివారికి భేదమేమున్నదో తెలియదు. ఈ భేదములు తమ వాదనకు తగిన కారణముల జూపుటమంచిది. లేనిచో ఆకుడి మగవానిసొత్తు, వెల్తుక్ విట్టి అనువాది వారసుగలెట్లుచేసినట్లు ఒప్పుకొనవలయునను అర్థము న్నుచున్నది. కొంతమంది మతవిరుద్ధమని చెప్పుచున్నారు. ఇట్టిది మతవిరుద్ధముకాదని నాకు తెలియును. ఒకచో నిజముగా మతవిరుద్ధమేయినచో మనబాసనకయి మానవాభివృద్ధికై దానిని తప్పింపగలము.

బాల్యమునందు వెల్తుక్ విట్టి అనువాది పిల్లలకు వెల్తుక్ విట్టి తెలియదు. పిల్లలు తమ భర్త నేనుకొనెడి మించలేదు. సమాగమసౌఖ్యము తల్లితండ్రియు గ్రహించుట తగిన వయసునందు

లేని పిల్లలు వారు వారికి ఒప్పుదలసంగతి తెలియదు. అందుచే మా నవాభిప్రాయాన్ని నాలోచించి గాని ఏదృష్టితో నైననూ సరే సరిగాపండించి వెల్తుక్ విట్టి అనువాది కానివారి ఆభిప్రాయము నకు కారణముల నిరూపించి హేనువాదమునకు సమర్థింపజేయుటమంచిది. కావున నేను సోదరసభ్యులతో భిన్నించుచు ఎవరికైనా సరే 14 ఏండ్లు అని నిర్ణయింపగోరుచున్నాను.

అమరనాథదత్తుగారు

వెల్తుక్ విట్టి అనువాది అడపిల్లలవిషయమున వయస్సు హెచ్చించుటకు నేను వ్యతిరేకతను. ఈ విషయమున చట్టమొక్కటగాదు. మతచట్టములు, ఆచారములతో జోక్యము కల్పించుకొనుట మంచివికాదు. అట్లుచేయుటకు నేను సలహానీయును. ఇచ్చింపను. వెల్తుక్ విట్టి అనువాది విషయము వారితలతలంబును గతకాలం లకు వదలవలెను. అగోగ్యమంటుల వారజనమునకు వయోభివృద్ధి అనవక మనునది నాకు తెలుసును. కాని ఆభిప్రాయ అభిప్రాయాభిప్రాయ ప్రజలే తమంతలుతామే చేసుకొందురు.

ప్రస్తుతం దేశములో బాల్యవివాహములకు, బాల్యసంయోగములకు ప్రజాభిప్రాయము వ్యతిరేకముగా నున్నది. విద్యాభివృద్ధితో పాటు యీ సామర్థ్యముగూడ కలుగగలదు. సాధారణముగా దేశములో 18 ఏండ్లలో సమర్థుడకతర్వాత సాధారణమునకు మతాచారముగా నున్నది. కాసములొక్కటి పోయినట్లు యును చేయుట కన్న తల్లితండ్రిలకు సంతకం ర్తలకు నీ విషయము వదిలివేయుట మంచిది. బాల్య వివాహముల సంగతి ఆతిరేకముగా చెప్పబడుచున్నది. విద్యాభివృద్ధితోడను, సంస్కరణతోడను, యీ మార్పుల చేయవచ్చునుగాని చట్టములచే చేయగూడదు. గౌరవగారి మానవాభివృద్ధి మన్నింపదగినదే కాని నాడుకెప్పుడు నడుములు చాలావరకు ఆధునిక సౌకర్యములచేతను, వీర తనముచేతనూ, మంచిపాటు దొరకకపోవుచేతను, బయటికి నేర్వచ్చుగా పోవుచు తిరుగుటకు వీలులేని ఘోష, పురా, పద్ధతులచేతను కలుగుచున్నది. 1891 లో వయోనిర్ణయము 10 నుంచి 12 కు హెచ్చించినపుడు వైద్యాధికారులు వెల్తుక్ విట్టి. ఆ వైద్యాధికారులవలననే తప్పని యంతరంగ విమర్శన రాలేదు. హిందూ పూర్వచార వరాయణులు యీ కాసమును మార్చుచున్నారు. సంఘ సంస్కరణ కి విషయమును వరకుట మేలు. కాసముల చేయటంకీదు. హిందూ పులలో దాంపత్య మొకకలటాట్టగాదు. ఇది బ్రతికియున్న న్నాళ్లు ప్రేమభక్తిలతో నా వారసుకీ యుండునది. అందుచే ఒకపిల్ల మగడు కన్యకలు యీ చట్టము క్రింద నిర్ణయించుట దినచో అపిల్ల కీర్తియు దుఃఖముమై పోవును. ఆజన్మాత మతపిల్లను భర్తవై పుణ్యంబులు ఆదరించరు. అదిగాక శారవ ముగల సత్కుటుంబములపై పోలీసు దౌర్జన్యచర్యలకు కీ చట్టముచే వీళ్లు కలుగుచున్నవి.

వెల్తుక్ విట్టి అనువాదికి విషయములు పాటింపులేదు. అందుచే వారి వయస్సు 14 సంవత్సరములుగా నిర్ణయించవచ్చును. అందుచే రంపతనము, విటులదర్బారులు సకలమును.

ఈ కారణముచే వెల్తుక్ విట్టి అనువాదికి 12 ఏండ్లు వెల్తుక్ విట్టి అనువాదికి 14 ఏండ్లు నిర్ణయించుట ఉత్తమపద్ధతి యని నాయభిప్రాయము.

సవరింపబడినవిల్లు

ఇండియన్ పీనల్ కోడ్లు చరణలెల్లలి దీనికి పేరు ఇండియన్ పీనల్ కోడ్లు 875 సెక్షన్లలో 50 క్లాజులో "12" అను పదమునకు "14" అనియు, "వెల్తుక్ విట్టి అనువాదికి 12" అనుచోట 18 అనియు చేర్చవలెను.

876 సెక్షన్లకు యీ క్రిందికూడా కలపవలెను. "చరచట్టి సత్ప్రతినిశ్చారకాకపోతే, 12 ఏండ్ల యాడుకు తక్కువలేమంటే, ముక్తాయికి 2 ఏండ్లకే, జరిమానా ఏవోఒకటి గాని రెండుగాని విధించవచ్చును."

ఇండియన్ క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్లు సెక్షన్లు 11 లో యీ క్రిందివిధముగా చేర్చవలెను.

1. "తనభార్యతో 12 ఏండ్లకు తక్కువలేదానితో సంగమించిన 2 ఏళ్లకే, జరిమానా లేదా రెండును"
2. "తనభార్యతో 12 ఏండ్లకు తక్కువగానున్నదానితో సంగమించిన ద్వీపాంతరవాసము, లేదా 10 ఏళ్లకే, జరిమానా."

3. మిగతా కేసుల తల్లివైనను ద్వీపాంతరవాసము, 10 ఏళ్లకే, జరిమానాగాని" విధింపవలెను.

"మొదటి రెంటిలో వారంటులేకుండా అరెస్టుచేయరాదు. సవర్ణు చేయవలెను. బామినీయవచ్చును, రిజిస్ట్రేటరుకు విజులేదు"

"మూడవదానిలో ఎవరియెవరియో అరెస్టుచేయవచ్చును. వారంటుచేయవలెను గాని సవర్ణు చేయరాదు. బామినీయరాదు. రాజీతులుటకు వీలులేదు."

మహాత్ముడు వర్కాలాకేగుట

నిన్న 12 వ తేదీన పగలు 11 గంటలకు చేరెను

నిన్న పగలు 11 గంటలకు మహాత్ముడు మున్నగువారు శ్రీజనార్దన (వర్కాలాకేగుడు నుప్రసిద్ధ ఆరోగ్యస్థానము) క్షేత్రమున చేరిరి. తిరువాన్కూరు సంస్థానోద్యోగులగు పిలు (పాతీసుకమిషనరు), గోవిందపిళ్ల (డివాను పేషెంటు) నీలకంఠ పురుషాలు (తాసిల్దారు) గార్లు మున్నగువారు దివానుభవమున మహాత్మునకు స్వాగత మొసగిరి. మహారాణిగారి ఆతిథ్యముగా వారిని పుడోర్లోని లాడలింబి సంస్థానపు కార్యాలయ వర్కాలాకు తీసుకొని వెళ్లిరి. శ్రీమహారాణిగారు నివసించుచున్న శ్రీమూల విలాసభవనమునకు మహాత్ముడు ఇళ్లగా మహారాజు అల్లుడగు కోయిలభవరాజుగారు మహాత్ముని మందిరద్వారముగడ నెదుర్కొని సగౌరవముగా లోనికి గొనిపోయెను. మహాత్ముడు మహారాణిగారితో ఒక గంటపేపు మాటలాడెను. ఆసంభాషణ రహస్యమైనను చాలవరకు వైకంఠ సంబంధించినదే యనియు దాని ఫలితము మహాత్ముడు సంకల్పింపి కలిగించెననయు తెలిసినది. సత్యాగ్రహాల పట్ల మహారాణిగారుగూడ సానుభూతిని తెలిపిరి గాని ప్రతికూలతయు ప్రబలముగానున్నదను విషయమును గుర్తింపక తప్పదనిరి. ఇట్లు చేసేయులలో కొందరిని అస్పృశ్యులని అననాఁడెందుట మిక్కిలి అన్యాయమని మహారాణిగారు గూడ విచారించిరి గాని హైకోర్టు తీర్పులకు కాసనసంఘము వారి తీర్మానమును అస్పృశ్యులకు ప్రతికూలముగా నుండుట వలనను తెప్ప కేటాయింబునండి యిట్టి సాంప్రదాయ మేగ్గడి యుండుటవలనను సంస్థానమువాని కల్పించుకొనిన నిరంకుశత్వ మగునను సంశయమును వెల్లడించిరి.

మధ్యాహ్నము మహాత్ముని ఊరేగింపుతో గోవిందవాగు బంగళాకు తీసుకొనివెళ్లిరి. అచట ఎజవా గురువగు శ్రీ నారాయణ గురు స్వామి తో మహాత్ముడు యిష్టాగోష్ఠిని సంభాషించెను. నారాయణగురుస్వామి నిమ్మజాతులకు ఘనమగు నేవ చేయుచున్నందులకు స్వామిని మహాత్ముడు డభినందించి సత్యాగ్రహవిధానమును గూర్చి స్వామి అభిప్రాయమును వివరించెను. “సత్యాగ్రహము దౌర్జన్యవిరోధముగా ను విజయము నిశ్చయము. జాతినర్థాంతర్యోజన వివాహములగున నిమ్మజాతుల కష్టములు తొలగవు. రాజపీఠముల నడుచుటకును బహిరంగముల గు చెరువులను బావులను యుపయోగించుటకును ప్రభుత్వపాతకాలకు వెళ్లిచదువుటకును అన్ని వర్ణములకును స్వాతంత్ర్యముండవలెను, అని గురుస్వామి నడిచెను. పిమ్మటవారందఱు స్వామి శివగిరిమఠమునకేగి ఆరాత్రి అచట నుండిరి.

కుంభకోణము ముప్పినిపాలిటి

నిన్న 12 వ తేదీని సంఘసభ జరిగినది. మహాత్మునకు సన్మానపత్రమును సమర్పించవలెనను తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడెను. (ఆ. (పె.)

గుంటూరుమండల ఆదికై వనభ

గుంటూరుమండల ఆదికైవనభ ద్వితియసమావేశము తెనాలితాలాకా అవ్యతలాయగ్రామమున బ్రహ్మశ్రీ నాగలింగం వల్లయ్యగారి ఆధ్వర్యమున శ్రీయుత వాగ్దేవం నుందరకర్కగారి యాజమాన్యమున 7-8-25 వ తేదీని జరిగినది. గుమా రేబది మంది సభ్యులుబడించి సంఘాభివృద్ధికర తీర్మానములు కొన్ని యొనర్చిరి. సాంఘికతెల్లరు సభాతీర్మానములకు కట్టుబడియుండవలయుననియు, ఆదికై వ పత్రికాభివృద్ధికర మార్గాన్వేషణోపసంఘనిర్మాణమును గురించియు యిదితీర్మానములు ముఖ్యములు.

న. హనుమంతరావు,
కార్యదర్శి.

బందరుపట్టణ కాంగ్రెసుసంఘము

ఈ నెల 15-తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు బందరు పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘమునకు అధ్యక్షుని, కార్యదర్శిని, కార్యనిర్వాహక సభ్యులను ఎన్నుకొనుటకు బందరు పురభవమున బందరు పట్టణ కాంగ్రెసు సభ్యుల సభ జరుగును. 1925 ఫలి మాస్ నెల 14 వ తేదీ సాయంకాలము లోపున మార్చి నెలకు నాలుగు చందాచెల్లించి సభ్యులయినవారు మాత్రమే అసభ్యుల పాల్గొనుటకు పిలువబడును. ఆదివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు బందరు పురభవమున జరుగఁగల వచ్చి పాల్గొనప్రార్థింతులు.

చె. వెం నరసింహారావు,
కార్యదర్శి.

వివిధ రాష్ట్రీయశాసనసభలు

సంయుక్తపరగణాల శాసనసభ

నిరుటివలె స్తంభనమార్గ మవలంబింపలేదు

వాగ్పురం, మార్చి 12:— (పత్తి సమయము దా॥ రాంబుగారికి వాగ్పురపు జిల్లాకలెక్టరు రిచార్డును నుపయోగించుట కనుమతి (లైసెన్సు) నీయని విషయమును గూర్చి యడుగగా ప్రభుత్వమువారు దానిని విమర్శించినదియు వాగ్పురములో నప్పుడున్న పర్లచైవ మ్యములవలన ప్రభుత్వమువారు ప్రజాక్షేమమును గమనించి యవలంబించిన పద్ధతయేగాని కేకే ద్వేషముగాదని సమాధానమిచ్చిరి.

ల్యాండురిచెన్సాభివృద్ధి ముందు శర్వుకుదీసికొని రాబడినది. నిరుటివలెగాక ప్రతిభివృద్ధి దాని మంచిచెడ్డలనుబట్టి విమర్శించబడుచున్నది.

భోజనానంతరము సభగూడి భూమి, శివు వనాలుచేయుటకు గుర్తులను గూర్చి చర్చించిరి. సర్వే నెటిర్మెంటు మొదలగువాటియందు ఖర్చులు దగ్గించిరి.

కృలనుస్వరాజ్యవాది భూమిశివువనాలుజేయు ఖర్చులలో రు 28,794/-లు తగ్గించుటకు ప్రతిపాదించెనుగానిమధ్యపరగణాలలోని మహారాష్ట్రసభ్యులు హిందీసభ్యులను ఓటులనివ్వకుండుటచే నోడిపోయెను. సర్వేనెటిర్మెంటులలో 76, 821 లు-బీరారు స్వరాజ్యవాదియగు బి. జి. కపర్దీ గారే ప్రతిపాదించబడి యంగీకరింపబడెను.

బొంబాయి శాసనసభ

ఎత్తైజుపన్నులను గూర్చి సభ్యులయాందోళన

బొంబాయి, మార్చి 12:— నేడు శేంద్రకాసనసభలో ప్రతిపక్షిమమీదవేయు యెత్తైజుపన్నువిషయ మేమగునో యని బొంబాయి శాసనసభ్యుల మనస్సులలో తపతపాదమినది. చిన్నచిన్న సంఘములుగాకేరి, కాసనసభ్యులు, ఎత్తైజుపన్ను తగ్గదని వేకేట్టుగానుచెప్పిన దాని మంచిచెడ్డల నాలోచించుచుండిరి. నాలుగుగంటలకు, కస్తూరీబాయిగారి తీర్మానము యెత్తైజుపన్ను గొట్టితేయవలెనను తీర్మానము నెగ్గిటుల వర్తమానము వచ్చినతోడనే, సభ్యులమనంబులకు గొంత కాంతిగలిగెను. కాని యంత్రాలయప్రతినిధులు, పాశ్చాత్య ప్రతినిధులును, కాసనసభవారి యభిప్రాయమునై, ప్రభుత్వముయొక్క యభిప్రాయములుండునోయని కంకించుచుండిరి. ప్రతిపక్షిమమైన యెత్తైజుపన్ను దీసివేయనిచో, యంత్రాలయాధికారులు కూరిల్గించుటో, తేక యంత్రములను మూయుటో జేయవలెనని చెప్పిన మాటలపై చాల యాంక్షతో న గ ను న్ను ది. సంఘములవారందఱును, సమ్మెలిట్టులైన మానవలెనని యంగీకరించిరి. ఒకటిరెండుగంటలలో బయలుబెడలనన్న యంత్రాలయాధికారుల యభిప్రాయమాత్రతతో నెదురు చూడబడుచున్నది.

పంజాబుశాసనసభ

మద్దెమునుని వేదికను జర్పించుటకు సభ

నాపుజే మగోరుట

లాహోరు, మార్చి 12:— నేడు కాసనసభ గూడి నప్పుడు, కాదర్ అలీగారు, మద్దె మను నివేదికను బ్రయంించుటవలన గలిగినపరిస్థితులను జర్పించుట కధ్యక్షుని నెలవడిగెను. సభానాయకుడగు జాన్ మేయునార్డుగారు, సభ్యులు చాలమంది నివేదికను జరువలేదనియు, కావున మతియొగ్గోజన జర్పించుటకుంచవలెననియు గోరిరి. సభవారి యనుమతితో 18 వ మార్చి బుధవారమునాడు చర్చించుటకు నిశ్చయింపబడెను. పిమ్మట 1925-26 ఫలి ఆదాయవ్యయ పట్టికయందలి ప్రభుత్వపుఖర్చులను దగ్గించుటకు చాలసవరణలను ప్రతిపాదించిరి. సవరణలన్నియు నుపసంహరించుకొనబడెను. తేడా త్రోసివేయబడెను. వలడెందు సవరణలపైమాత్రము సమ్యకులు దీసికొనబడెను.

పంజాబు హైకోర్టు యెల్లెక్టిక్కు స్క్రీను (నీటినుండి విద్యుచ్ఛక్తి నుచ్చవింపజేయు పద్ధతి, నకై నియమించిన ఖర్చుకు 34,62,000 లలో నొకరూపాయి తగ్గించుటకు ప్రార్థించి రాష్ట్రగారి సవరణపై చర్చ బయటపడగా, సభ తేవటి కాత్రు నేయబడెను.

బర్మా శాసనసభ

రాజకీయ నిషేధులకు ప్రత్యేకసౌకర్యముకొరకు

తీర్మానము

రంగూను, మార్చి 12:— నేడు కాసనసభగూడి శ్రాత్తక డొబండ్లకు లాగువారు వైద్యపరీక్షననుసరించి తగినవారయిననే

ఒక హైకోర్టు న్యాయవాదిపై కేసు

నగలను దీసుకొని తింగి ఈయ లేదను ఆరోపణ

మదరాసు హైకోర్టు న్యాయవాదియగు, “మదరాసు విక్టోరియన్స్” సంపాదకుడును అగు, ఎన్. ఆర్. కె. వి. తాతాచారి యను నతడు నుందరిఅమ్మలో అను నామెవద్దనుండి, రు 8000 ల విలువగల రెండునగలను దీసుకొని తిరిగి ఇవ్వలేదని నుందరిఅమ్మలోచే దీసుకొనిరాబడినదావా- ఈదినమున హైకోర్టునందు, న్యాయమూర్తి వారలు గారియెదుట విచారణకు వచ్చెను.

ఫిర్యాది, అయ్యంగారు కాఖతు కిందినయువతి. మైసూరులోని తమ గృహమునందు కఠిలవలన 1922 డిసెంబరునెలలో తాను చెన్నపురికి వచ్చితినినియు, 1928 డిసెంబరునెలలో తనవద్ద భనములేకపోవుటచే తననగలను విక్రయింప నెందితనియు, ఎన్. ఆర్. కె. తాతాచారిగారు, పొరుగుగృహమున నివసించుచుండు ననియు, మంచికలన విక్రయించెదనని ఆతడు దెలుపుటచే రు 8000 ల విలువగల రెండునగల నాతని కొనగి ననియు, కాని ఆతడు దానిని విక్రయించుట గాని తిరిగిఇవ్వటగాని యొనగ్గలేదనియు, అందుపై నాతనికి రిజిస్టరు నోటీసు నొసగగా- ఆనగలనుగురించి తనకేమియుదెలియవనియు ప్రత్యుత్తర మొసగననియు, నుందరిఅమ్మలో తన పిటిషనునందు తెలిపెను.

తాతాచారిగారు కాఖతుజేసిన స్టేటుమెంటునకు దీక్రింది విషయముల దెలిపెను. 1928 డిసెంబరునెలలో ఫిర్యాదివద్ద ఆరోపణలో వివరింపబడిన నగలేతవు. ఫిర్యాది తననగల సవలే యొసగ లేదు. ప్రతివాదిని చిక్కుపెట్టుటకుగా నీకేసు జేపడెను. 1922 ఫలి నుండియు ఫిర్యాదికిరి ప్రతివాదిని పరిచయము గలదు. అప్పు డామె పినతండ్రి కుమారుడని తెప్పబడు రాఘవాచారితో చింతాడిపేటలో నుండెను. అప్పు డప్పు డామె, భనసహాయ మడుగగా ప్రతివాది అట్టి సహాయము నొనర్చెను. ప్రతివాది, రాఘవాచారికి ప్రామిషిస్తోటమీద 200 ల ఋణ మొసగెను. తరువాత నా మె తమునడిగెను. అందుచే నీ కేసు దెబడెను.

ఈదినమున ఫిర్యాది వాక్కులము విచారించబడెను. త్రాసుపరీక్ష సమయమున దీక్రిందివిషయముల నామె దెలిపెను. తాను మద్రాసుకువచ్చిన తరువాత నదివరకు హోటలు పెట్టుకొనలేదు. కృష్ణమాచారి యనునాతని సోదరిహోటలు పెట్టెను. కృష్ణమాచారి ఫిర్యాదికి స్నేహితుడుగనుండి, రక్తచక్రగ నుండెను. ఆతడు మరణించిన తరువాత నితరు లెవ్వరు నామెను పోషించుట లేదు. ఆమె తననుదానే పోషించుకొను చున్నది. ప్రతివాది రు 290 లను తనకిచ్చిన విషయ ముసత్యము. ఆతని నెవ్వడును తాను భనసహాయ ముగలేదు.

ఫిర్యాది పాత్యము ముగిసినతరువాత, ముఖ్యమును నితర సాక్షులను విచారించుటకుగాను కేసు వాయిదా వేయబడెను. ఫిర్యాదికరత్వక శివప్రకాశమొదిలియారు గారును, ప్రతివాదుల తరపున వి. రాధాకృష్ణయ్యగారును హాజరైరి.

గాని యనుమతి నీయగూడదను కాసనము నామొందించిరి.

జాతీయనాయక తరత్వక, డాయికగారు, రాజకీయ కక్షితులకు వారి సాంఘిక, రాజకీయ, విద్యావిషయములగు భేదములను గమనింపక, ప్రత్యేకముగ చూడబడవలయునని గోరు తీర్మానమును బ్రతిపాదించిరి. రాజకీయ పరిష్కానాభివృద్ధివలన, నిట్టికేక్షకు చాలమంది పాలగుదురనియు, వారిని దప్పు కయితరభైషిలనుండి జేంపటచవలెనని దెలిపిరి. దేశీయసభ్యులను ప్రభుత్వమువారు రట్టి నేరగులయెడల బ్రవర్తింపవలసిన విషయములనుగూర్చి, న్యాయాధికారులకు ప్రభుత్వముంపిన పత్రికలనుసరించి, ఈతీర్మానము నవసరమనిదెలిపిరి. ఈవిషయమున విచారించు న్యాయాధిపతి చాలకెడ్డదీసికొను యేర్పాటులు ప్రభుత్వమువారిచే గావించబడెననియు, నట్టితీర్మానమునసరములేదనియుఁ దెలిపిరి. కాని తీర్మానముమాత్రము సమ్మతించబడి, 24 వ్యతిరేకముగను, 19 అనుకూలముగ నిచ్చుటచే నోడిపోయెను.

పిమ్మట రాష్ట్రీయందు నెమోకొనిచారణకు వచ్చిన ప్రతినేరమందును పంచానుతీ నేర్వములకుగోరురు తీర్మానము కటి ప్రతిపాదించబడెను. రంగూను, హైల్వలుం దీపధతి చాలబాగుగా నెఱవేరవని ప్రతిపాదకుఁడుచెను. తేకేయసభ్యుడు రాష్ట్రీయందంతలనుండుట ముగిన యశనులేదనియు, కొన్నిచోటులం దవి సరిగానిర్యహించబడునంత విద్యగూడతదనియు, 20 సంవత్సరముల నుండి న్యాయాలయములలో శుంబంధముండియు, బర్సములు సంకుచితగ్రామములలో నాడలేకుండినయు, మఱుల నప్పీలజేయుటకు పిలువదని ప్రజలకు దెలిసినచో నిట్టి మార్పునకు ప్రజలే యంగీకరింపరనియుఁ దెలిపిరి.

తీర్మాన మొడిపోయెను. సభ తేవటివఱు కాత్రు యబడెను. (ఆ. (పె.)

మహాత్ముని వ్యాసములు

(ఎంగుళిండియా)

నాటి పరాధము

పంజాబు భిక్షాపతు సంఘమువ్యవస్థాపకుడు (మూలానాథా పరాధిభానుగారు) (వ్రాసిన యీ లేఖలను సంతోషముతో ప్రకటించుచున్నాను.

“కామలాలలో ఆహూతులను రాక్షసోకాట్టి చంపుటను గూర్చి గత 26 వ తేదీని ఎంగు యిండియాలో ప్రకటించబడిన మీ వ్యాసమును చదివగా హాస్యమును మనోవ్యధయును కూడకలిగెను. “ఖురానులో విధింపబడినదను కారణము ప్రమాన నిష్ఠి శిక్షను శిక్షింప వలెనని. ఏనుష్యరక్తమునుగాని విశ్వమానవసంఘము ఆహూతింపవలెనని ఆది విశ్వవ్యాసు పరీక్షను నిలువనలెను సహాయము కావలెను” అని మీరు వ్రాసిరి.

మీ ఘనతను గుర్తించి నేనెల్లప్పుడును తలయెగ్గి యుంటిని. అభినవచక్రము సృష్టించుచున్న కొద్దిమందిలో మీ రాక్షసరని గౌరవించుచుంటిని. మీతిపుడు ఖురాను అధికారమునే ప్రశ్నించుటలన మీ నాయకత్వము పట్ల మహమ్మదీయులలో చాలమందికి గల విశ్వాసమునకు మీరు సంఘటనమును కలిగించినవారై తిరిగి నేను మీకు తెలుపకున్నచో నేను నామత విధికి దప్పినవాడ నగుదును.

రాక్షసో గొట్టి చంపుటమందిగదని మీ రాక్షేపించుటలో దోషమేమియును లేదు. ఖురానులో నటుల విధింపబడియున్నను యిట్టి శిక్షను నిరసించి నెలయునని మీరు వ్రాసినవిషయము మాత్రము మహమ్మదీయులకు దునింపదు.

ఖురానుధర్మములు కాల్వకాలముగా వర్తించగలవి. కాన మీరిటుల ఖురాను నాక్షేపింపబడియుండిన చాలసమంజసముగా నుండియును.” అని ఆ లేఖలో నున్నది.

“నావ్యాసమును మూలానాగా రిట్టి వివరీతవ్యాఖ్యానమును చేసిరి. నేను ఖురానులోని ధర్మముల సంతోషమును ఆక్షేపించెదను గాని యిట్టిశిక్షలు రానులో విధింపబడినదని తెలుపుచు ఎవరైన మహమ్మదీయులను చేసి దీనిని సమర్థింతుకావని తెలిచి అట్టి వ్యాఖ్యాతలనుమాత్రమే నేను విమర్శించితిని. నేను ఖురాను బాగుగాచదివియున్నాను. చాలమంది వ్యాఖ్యాతలు ఖురానునాక్యములకు తమ అభిప్రాయముల కనుగుణముగా వ్యాఖ్యానములనే చేసియున్నారు. అట్టివ్యాఖ్యానములను నమ్మునలవని హెచ్చరించుటయే నాసంకల్పము. అదియటుండ ఖురాను ధర్మములైననుగూడ విమర్శకు పాలుగాకుండజాలవు. ఏది దైవ వాక్యమో ఏదికాదో అని నిర్ణయించుటకు మనకుగల విశేషవాక్కిని మించిన సాధనము మరేదీయునులేదు. ప్రాచీనకాలముందు మహమ్మదీయులతము నంగీకరించినవారు అది వారికి రుచించుట చేతనే అంగీకరించిరిగాని దైవవాక్యమనిమాత్రమే అంగీకరించి యుండలేదు. ఒకరికి తప్పుగాకనబడిన దింకొకరికి బహుగా కనబడవచ్చునని నేనుకూడనంగీకరించెదనుగాని విశ్వమానవసంఘముం తటిచేతనుగూడ తప్పులని నిర్ణయింపబడినవి కొన్నికలవు. హింసపెట్టించుట అట్టితప్పులలో నొకటియని నేను తలచెదను. ఆక్షేపింప వలెనని మూడువ్యాఖ్యానములను నేనువింగించితిని. నేనెట్లులేనను వానినే అనుసరించెదను. ఇట్లు హింసించుట అక్రమమని తెలుపుటకు నాకు స్వాతంత్ర్యమున్నచో మతసంబంధమున నట్టిశిక్షను విధింపగూడదని మాత్రము నేనేల ఆక్షేపింపగూడదు. మహమ్మదీయుడు కానివాడు మహమ్మదీయుల ధర్మములను విమర్శించిన తాను సహింపజాలనను భావమును మూలానాగారు వెల్లడించెను.తనకత్తంతప్రియతమమగు విషయమునైన నితరు డాక్షేపించుట కవకాశమియ్యనిచో ఏకీభాషము కలుగనేరదు. అట్టివిమర్శలన మహమ్మదీయులతమున కెట్టిహానియును కలుగదు. కాన కామలాలలో జరుగుచున్న కార్యములపై నాధారపడిన ఘనాంశములనుగూర్చి ఆయన యోచింపదగినను.

(మో. క. గాంధీ.)

వల సీసా 1-కి వలకు మందు రు. 0 4-0
ఈమాసము కలహరాసిన తేదీ తేదీ నవంబరు 13వ తేదీ
మునుకు వెండుగంట వారి యొందక వెండుగంట వెండుగంట.
అమ్మ తాంబూల దీపా బొంబాయి-మదరాసు

స్టేటుకౌన్సిలు

రామదాసుపంతులుగారు ప్రహారముగైకొనుట
హాజియూత్రికుల విషయమును, ప్రత్తియంత్రముల విషయమును, కేంద్రకాననసభ తీర్మానముల నామోదించుట

డెల్లీ, మార్చి 12:-నేటి శాకాహారమయిన పిమ్మట సభ దిలగిగూడెను. రైట్ హానరబుల్ వి. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి సోనమం దెన్నుకొనబడిన రామదాసు పంతులుగారు (స్వరాజ్యవాదు)ను, మదరాసు ప్రభుత్వమువారిచే వెన్సీబిలరుగారికి జరుగు నియోజనమునడిచిన ప్రతాపచంద్రదత్తు బి. సి. యన్. గారును ప్రమాణముఁ గైకొనిరి.

సైన్యాధిపతిగారి ప్రతిపాదనపై, భారతకానసభలో నంగీకరింపబడినటుల, సైనికగృహనిర్మాణ చట్టమునందలి సవరణ యంగీకరింపబడినది.

హాజియూత్రికులు

సర్ మహమద్ హబీబుల్లాగారు సుమా రియవడినిమిషము వకు మించని తమ ప్రభుత్వసాధనమున హాజియూత్రికులం గూర్చిన తీర్మానము, భారతకానసభలో నంగీకరించినరీతి నామోదించుట కీసభ యెదుటనుంచిరి. ఇదియొక కరుణాత్మకమున తీర్మానమయియున్నదని యాహించిరి. యాత్రికులం తమప్రయాణముందు పడుకొనుట, వారికిగలగు కష్టములను గూర్చి విరివిగ తెలిసి. ఇట్టి సమయములం దెల్లపుడును వ్యక్తులయొక్క దానములనవగాని, ప్రజలయొక్క దాననిధులనుండిగాని ధనమును వ్యయపఱచి, యాత్రికులను లక్షింపవలెనని వచ్చుచుండెను. అట్టి సందర్భములంతయు గావలెను. దానిని బాగుచేయుటయును ప్రశ్న నాలోచింపనక్కరలేదు. ఈధనాభావము గల కొలది వత్సరములనుండియు దారుణముగ వృద్ధియయ్యెను. 1924 లో ప్రతి యాత్రికునివద్దనుండి తిరిగి వచ్చుటకు రుసుమును ప్రభుత్వమువారు హామీగారునంతటి యనధకు బలవంత పెట్టబడిరి. ఈవద్దతివలన కొంతవల కా దైవ్యమువోయినను, పూరిగామాత్రము తగ్గలేదు. ఇది, పన్నులనియు సామాన్యప్రజలకు తేనుకరముగాదు. స్వదేశమునకు వచ్చుటకు కేక్తిలేనివా రెవరో యాత్రికజీవనయనవారి కగుభర్తలు, ప్రభుత్వాదాయమునుండి భరించుట, ప్రజల కొంత మాత్రము లాభకరము గాదు. ఈ విషయమై 1921 లో రు. 40,000 లను, 1928-24 లో రు. 35,000 లను ప్రభుత్వము ఖర్చు పెట్టవలసివచ్చెను. కావున యీవి నీతి నాపవలయును. నూటికి 42 చొప్పున యాత్రికులు చెడలుచున్న, డచ్చి యీడ్చుయిండ్లవాడు, ముల యాద్యపమువారు, తిరిగివచ్చు రుసుమునకు సరిపడ హామీని యాత్రికులవద్ద తప్పక వుంచుకొను పద్ధతిల బలపఱిచిరని చెలిపిరి. ఇంకను మూట్టాడును “నేను పట్టుడలగు చుత్తుడనుగాననునది నిజమే. కాని మహమ్మదీయ సహమందుగల ప్రేమలో నేనెవరికీ దీసిపోను. ఇస్లాము సత్య సిద్ధాంతముల కడ్డు వచ్చు యెట్టి రాజకాసనముల నంగీకరించుటనే నొప్పుకొన”నని చెలిపిరి. తమ యువవ్యాసమును ముగియెదు, నీ పద్ధతి కంగీకరించినటుల మార్చివచ్చుచో నులే మాను నాద్విగారి నుదహరించిరి.

సయ్యద్ విజాఅలీగారు తీర్మానమును బలపఱచుచు యాత్రికుల నావలయొక్క ప్రయాణపు లేదులు తఱచుచు మూట్టలనగలిగెదను కష్టములన వివరించిరి. యామిఖానుగారు పూర్వమువలెనే యేదెనువద్ద నావలగునటు లేఖలు జేయవలెననిరి. సర్వాధికారిగారు భావాభాసములేని నంగీకరణ మహమ్మదీయుల కష్టములను వెల్లడించిరి రంగస్వామి అయ్యంగారు తీర్మానమును బలపఱచుచు, యాత్రికులు తిప్పించుకొనుటకు గల మార్గములను కొన్నిటిఁ జూపిరి.

సర్ హబీబుల్లా, భారత కానసభలో జెప్పిన సానుభూతి వాక్యముల నిచటగూడ చెప్పిరి. నావలం తాము ప్రచురించు లేదులకు బయలుదేరియెడల యాత్రికులకు మజతాల నిచ్చునటుల సవరణ తీర్మాన మొకటి యుంచబడునని చెలిపిరి. యామిఖానుగారి సూచనలకు సమాధానము చెప్పుచు, తీర్మానము ప్రతిపాదన, ఏదెను లేవువద్ద నాగకుండునట్టి బలవంత మేమియును లేదనిరి. బాగుగ నీ విషయములందును భవమున్న వారి సలహాలను సరించియే తీర్మానము జేయబడినది. అనుభవములన ప్రతి నావయూ, ఏదెను వద్ద నాగుట శ్రేష్టమగుచో, నటులే మార్చబడును. తీర్మానమెవ్వరు నడ్డకుండగ నే యంగీకరింపబడినది.

ప్రత్తియంత్రములు

ఛార్జిక్లగారు ప్రత్తియంత్రములను గూర్చిన చట్టమును, భారతకానసభలో నంగీకరించినటుల నీ సభివారి విమర్శనకుంచిరి. సర్ మెన్డీ దాదాబాయిగారి తీర్మానము, హిందూదేశముందు మంచిదాని తయారగుటకే చట్ట మవసరమని బలపఱచిరి. తీర్మానములన ప్రత్తిపండించువానికి గాని, దూదిగా మార్పు యంత్రముగల

యూసామికి గాని యెట్టివస్తువును లేదు. అనుచుమీరియు కొన్ని పద్ధతులను లుండుటకు తీర్మానము గోరుచున్నది. సాధారణముగ మంచిచుండుట లాభవస్తువులను తమంతట తామే యుంచుకొనగోరును. విదేశీయుల యభివృద్ధికి కొడియేర్పాటు జేయబడి దనుట తప్పు. మంచిప్రత్తియంత్రులు హిందూదేశముయొక్క లాభముకొరనే. హిందూదేశములో ప్రత్తి వర్తకమునయే నితర దేశములు గూడ సక్కుకుగ నీలాభమునొందినయెడల, నది హిందూదేశముయొక్క వర్తకముయొక్క మేలునకే. ఛార్జిక్లగారు చెలిపినటుల, వర్తకమును తనంతట తన్ను రక్షించుకొను దానికి జేసికొనును. ప్రత్తిని పండించు సంసాధానములను గూడ నీ విషయమున నొంగ్గ ప్రభుత్వముతో నేకీభవించు వటుల జేయుటకు గోరిరి. కొన్ని సంస్థానములు హిందూదేశపు మొత్తపు పంటలో నూటికి 40 వంతున పండించుచుండెను. కావున వాటి సహాయములేకుండ నొంగ్గ పాలిత హిందూదేశమున నీయేర్పాటు బాగుగ కొనసాగించుటకు వీలులేదనిరి.

కరండికరుగారు, దాదాబాయిగారు నడివివరణగలవా క్యముల ననువదించిరి. చట్టము స్వయంసహకారగ నున్నదినిరి. కాని చట్టములోని యొకటికెం డొకమునుమాత్ర ము ఖండించిరి.

సర్ ఆర్థర్ ప్రూముగారు తీర్మానమును బలపరచుచు, వర్తకము స్థిరమియ్యగముగావండ కాపుజేయుటకే తీర్మానముపయోగించిననిరి. సాధారణముగ వర్తకవిషయములందు ప్రభుత్వజోక్యమునకు వ్యతిరేకిం చెడిరాడనేగాని, యాత్రికులకు మాత్రము ప్రత్యేకముగ ప్రభుత్వకానసమును గోరుచున్నదనిరి. ఇదిచాలసామ్యముగను, బాగుగ నే యున్నదనిరి.

వాదాగారు బలపఱచుచు, ప్రూముగారి ననువదించిరి.

ఛార్జిక్లగారు సమాధానమును చెప్పుచు, ప్రస్తుత మాంజేయపాలిత హిందూదేశమునకే సంబంధించినదనియు, దాదాబాయిగారు రాజప్రతినిధిగా రిష్టమువచ్చినతేదీని హతాత్రుగాక, తత్సంబంధింపకు ముందు తెలియబరచ వలయును సలహానునింపబడుననియు చెలిపిరి.

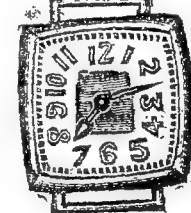
తీర్మాన మేకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడినది.

సర్వాధికారిగారికి, నరసింహశర్మగారు సమాధానము చెప్పుచు, మడ్డిమను నివేదికను విమర్శించుటకు ప్రభుత్వమువారికి దినము నేర్పాటుజేయుటకు నిశ్చయింప లేదనియు, 18 వ తేదీ పిమ్మట ననధికారసభ్యుల తీర్మానములు జర్పించుటకే వీలుండదనియుచెలిపిరి.

(ఆ. పే.)

22 కారట్టులు రోలుగోలు

చేతిగడియారము

ఈచేతిగడియారము క్రొత్తమోస్తగాను యాచుటకు అందముగాను మేలైన స్విజర్ లండుదేశపు సామానలలో చేయబడినది. అంకెలు రోములలోను అరబ్బీలలోను దొరకును. గడియార పురాణము చూడ సంతోష బంగారముతో నాటిగాయుండును. కాలమునకు గంటసరిగామాపును. గారంటి 5 సం॥ ధర 1 కి రు. 12.

18 క్వార్టల్ గోల్డ్ లేనుడు ధర 1 కి రు. 6-8-0	
,, గుండ్రముగా యుండునది. ధర 1 కి రు. 5-0-0	
,, ఎనిమిదిమూల గడియారము ధర 1 కి రు. 6-0-0	
జర్మని “టాప్ టాప్” విడివి విడివి అలారం కొట్టు గడియారము	రు. 10-0-0
,, అలారము టయింపేను	రు. 4-0-0
,, సీగ్రోబోచ్చుగల టయింపేను	రు. 4-0-0
,, బి టయింపేను	రు. 2-0-0
,, టిక్ టాక్ తక్	రు. 2-0-0
,, జిక్ జిక్ తక్	రు. 2-0-0
“కాంపిటేషన్” పవునటకాపేనా 14 కారట్టులు కొట్టు కలది 1 కి	రు. 2-0-0

కె. ఎన్. ఆర్. రాధాకృష్ణబ్రదర్సు
164, చైనాబజారుగోడ్డు సొకారుపేట, మదరాసు.

ENCOURAGE INDIAN ART

మంచితరుణము మించిపోవును

ది గ్రేట్ వెనిస్సులార్ మాజిక్ ట్రూప్ వారు
14-3-25, 16-3-25 తేదీ లంగు ఏలూరు,
శ్రీమోతేవారి హాలులో వారి గ్రాండుమ్యాజిక్ ప్రదర్శనములు ప్రదర్శించురు

అంతర్జాతీయ సంఘాలు

అంతర్జాతీయ సంఘాలు

పార్లమెంటు అధికారము

కొల్లూరు కోర్టు

లండన్, మార్చి 11:—నేడు కామన్సులలో అంతర్జాతీయ సంఘి యొక్క పార్లమెంటువారి అంగీకారము లేనిది చేయబడకూడదని సి. పి. ట్రెవిలియన్ గారు ప్రతిపాదించిరి. విదేశీరాజ్యాంగమున కిది హానిచేయునని రోనాల్డు మెక్ కీలుగారు చెప్పిరి.

రహస్య రాజ్యకీర్తనలకు గడంగుచున్నామనియు, ప్రభుత్వమువారు కార్మికపక్షమువారి విధానము ననుసరించి యే తత్వ సంఘాల విషయమున రాజ్యాధికారమును పార్లమెంటు పరమచేయవలసియుండుననియు ట్రెవిలియన్ గారు పేర్కొనిరి.

రాంసే మాట్లాడుటగాక తెలిసినంతవరకు రహస్య సంస్థలేవియు లేవనియు పార్లమెంటు యెదుట 21 రోజులుంచులకినప్పుడుచేత లాభకరములగు యెన్నియో అంతర్జాతీయ మేర్పాట్లు ఆలస్యమగుననియు మెక్ కీలుగారు చెప్పిరి.

విదేశీరాజ్యాంగముపై తగినంత యధికారమును ప్రస్తుత ధానము పార్లమెంటున కిచ్చుచున్నదను సవరణను తరువాత సభవారి ననుసరించి.

సామ్రాజ్య వాయువార్తాపరణము

సలహా సంఘము

లండన్, మార్చి 11:—క్రిందటి సంవత్సరము కాలిఫోర్నియా కమిటీవారు కిఫారముచేసినట్లు సామ్రాజ్య వాయువార్తాపరణము సంబంధమున తపాలాఆఫీసుకు సహాయముచేయుటగాను సామ్రాజ్యసలహాసంఘము నొకదానిని స్థాపించు విషయమై హౌసుమినిస్టరుతో సంప్రదించుచున్నానని పోస్టుమార్టరు జేసరులు సర్ విలియం మాక్లెలు - థాన్సునుగారు ప్రకటించిరి. తనకుండు జవాబులు వచ్చేయెడల అసిస్టెంటు పోస్టు మార్టరు జేసరులు అగ్గత్యక్తమైన అట్టి సంఘముకంటే స్థాపించబడును.

రాజుగారు విహరించునాన

నచ్చేవారముతో ప్రయాణము

లండన్, మార్చి 11:—ప్రామ్మోర్డుహౌస్ ప్రభువు, కౌంటెస్ ఆనరబుల్ అలెగ్జాండరు హార్డింజి, సర్ బరికే కెప్పల్, సర్ గాడ్ ఫ్రెఫెరెన్స్, సర్ ప్రాసెర్ హెల్మెట్ గార్లతో కలిసి రాజును రాణియు నచ్చేవారము మేడిటిరేనియన్ నానలో ప్రయాణము చేయుదురని యిప్పుడు నిశ్చయింపబడినది.

రాజనౌక

జిబ్రాల్టరు, మార్చి 11:—రాజనౌక "విక్టోరియా" అందు అల్బర్టు" అనునది యింగ్లాండునుండి యిచ్చటికి వచ్చినది.

బ్రిటిషు వైమానిక దళము

ఎక్కువ జేయవలెనా వద్దా?

లిస్బెన్, మార్చి 11:—వాయుదళమును పెంచుజేయుటలో యిప్పటికే టుతో ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరా? లేక ముందు యుద్ధపరికరములను తగ్గించుటకై చేయుచు ప్రపంచ మహాసభలో పెంచుజేయుట అనవసరమని చెప్పబడునని నమ్ముచున్నారానని ప్రభువులసభలో సర్ లాండు మ్యాకు అడిగెను.

1925-26 సం॥ కార్యక్రమము ప్రకారము వైమానికదళముల సంఖ్య 26 అగుననియు మనదేశముపైకి ఆకాశమునుండి యెట్టి యుద్ధవస్తువులు రాకుండు మనదేశక్షేత్రము వైమానికదళము తగినంత బలముగా నుండవలెననియు మారుద్వ్యుస్ ఆఫ్ సూటీస్ బరీ గారు జవాబుచెప్పిరి.

నానాజాతి సమితి

కొన్నింటి చర్చలు

లిస్బెన్, మార్చి 11:—నానాజాతి సమితిని కొన్నింటియొక్క బహిరంగ సమావేశమున మాండేటెను టెలిటెలిటకు అప్పిచ్చు విషయమును నల్లమందు వ్యాపారమును గురించిన ప్రశ్నలును చేతుల చర్చింపబడెను.

జర్మనీని చేర్చుకొనుట

జనీవా, మార్చి 11:—నానాజాతిసమితిలో జర్మనీ చేర్చుకొనువిషయము నిన్న కొన్నింటియొక్క ప్రయత్నముచేత రోజులో చర్చింపబడెను. ఈ ప్రశ్నను తేల్చుటకు అనెట్టియే తగిన యధికారముగావున స్పెన్సెబరులో సమావేశమగునవ్వడు వారి సహకారమున నిశ్చయింపబడెను.

రెండవనల్లమందు సభయొక్క నివేదికము

సభలో పాల్గొనని రాష్ట్రములతరపున యెవ్వరు చేరా లుచేయువలెనని ప్రశ్నవచ్చినదిగావున రెండవ నల్లమందుసభయొక్క నివేదికమును విచారించుటకు నానాజాతిసమితి కొన్నింటి వారు ప్రస్తుతమాపివేసిరి.

నానాజాతి సమితికి

క్రొత్తగృహవసతి

జనీవాలో నూతనమందిరము

లిస్బెన్, మార్చి 11:—నానాజాతిసమితికిరక్త క్రొత్తగా నిర్మింపబడు మందిరమునకు అంచనాలు 180,000 పౌనులనుండి 280,000 పౌనులవరకు జేయబడినది విదేశీరాజ్యాంగపర కార్యదర్శి రోనాల్డు మెక్ కీగారు కామన్సుసభలో చెప్పిరి. కొన్నింటివారి నిష్పక్షపాదమును విచారించుచున్నారు. ఆఖరులో నూటికి 10 చొప్పున ప్రేలుబోలుచును.

ప్రపంచ వ్యాపారము

సహకార ముండవలెను

సర్ ఎరిక్ గెడ్డినుగారి సూచన

లండన్, మార్చి 11:—బ్రిటిషు పారిశ్రామిక సంఘము యొక్క సాధారణసభలో సర్ ఎరిక్ గెడ్డినుగారు తమ యధ్యక్షతవధికి రాజీనామానిచ్చుచు ప్రపంచములోని యితర పారిశ్రామిక దేశములలోని పరిశ్రమదారులతో తగినంత దగ్గర సంబంధమును కొనవలెనని చెప్పిరి. ఇందువలన వివిధ విషయములపై చర్చించి అవసరమైనచోట్ల సహకారమునుజూపి ప్రపంచవ్యాపారము నభివృద్ధి చేయవచ్చునని వీరి తెలంపు.

ది యిండియా సొసైటీ

రానాల్డ్ ప్రభువు

అధ్యక్షుడుగా యెన్నుకొనబడెను

లండన్, మార్చి 11:—ది యిండియా సొసైటీ సాంవత్సరిక సభలో రానాల్డ్ ప్రభువు అధ్యక్షుడుగాను కార్మికేతర ప్రభువు ఉపాధ్యక్షుడుగాను సర్ ఫ్రాన్ సిమయంగు మాన్యుడు కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు చేత్తులుగాను ఎన్నుకొనబడిరి.

వర్తక సరకల

చిహ్నముల శాసనము

కామన్సులలో సవరణచట్టము

లండన్, మార్చి 11:—వర్తకసరకల చిహ్నముల శాసనమును సవరణజేయు చట్టము నేడు కామన్సుసభలో మొదటిసారి చదువబడెను. దానిని ప్రవేశపెట్టెను సి. జె. హాన్ గారు ప్రేతు బోర్డువారు బంగారుపని మందిరము వారు యింకా నగలను చేయునట్టి యితరసంఘములవారు దానిని నామోదించి రని చెప్పిరి.

బంగారుతోడుగు, రోల్లగోల్లు, బంగారుతో నింపబడుట యీమొదలగు మాటల కీసవరణ సరియైన అర్థమును చూపుచు, ఈవిధముగానే కనడా అస్ట్రేలియావారి ననుసరించిరి. ఈ నిర్వచనములను యిండియన్ కన్వెన్షన్ అధికారులు గూడ నూతనముగా నవలంబించిరి.

వాటికాన్ వద్ద ఫ్రెంచిసంవేశము

ఆరిక సంఘమువారివైఖరి

పారిస్, మార్చి 11:—వాటికాన్ వద్ద ఫ్రెంచిసంవేశము నమ్మకమైనది గాకపోవుటచే సెనేటులోని ఆరిక సంఘము వారు బడ్జెటులో విదేశీవ్యవహారములకు సంబంధించిన విషయములను ఒప్పుకొనలేదు.

రహస్యముగానుంచుటకు

ప్రతిపక్షకొనుట

ఫ్రెంచికమ్యూనిస్టుయొక్క అసమ్మతి

పారిస్, మార్చి 11:—పారియట్టుగారు రహస్యవిషయముల నేవో తెల్పుమండ వాటినన్నిటిని రహస్యముగానుంచ జాలనని బర్టోలను కమ్యూనిస్టు విదేశీవ్యవహారసంఘమునుండి రాజీనామానిచ్చెను.

ఈజిప్టులో క్రొత్తగోరికనబడుట

లండన్, మార్చి 10:—ఈజిప్టులో కనబడిన క్రొత్తగోరిక గురించి మాట్లాడుచు బ్రిటిషు మ్యూజియములో యీజిప్టు అస్సీరియా-లకు సంబంధించిన పురాతన వస్తువుల విషయమై చూచుచుండే సర్ వాల్టెరు బడ్జిగారు "టైముస్" ప్రతినిధితో యిట్లు చెప్పెను:—

ఈగోరిక సేనిఫిరూరాజుడే యొనల్లయిన పురాతనవస్తు పరిశోధకులందరూను సంతోషింతురు. ఏలయన యీజిప్టులో గొప్ప కట్టడములను కట్టించినవారిలో పేరొకరిని తెలియును.

మిల్లరాండుగారు

సెనేటుకు అభ్యర్థి

లండన్, మార్చి 9:—సీనె కాఖలో ఏప్రిల్ 5 వ తేదీన జరుగు సెనేటు యెన్నికలకు మిల్లరాండుగారు తొక అభ్యర్థియని "టైముస్" పత్రికయొక్క పారిస్ విలేఖరి చెప్పెను.

సింగపూరులో పెద్దనౌక

స్థానమును నిర్మించుట

దొమినియనుల సహాయము

లిస్బెన్, మార్చి 11:—సింగపూరు నౌకాస్థాననిర్మాణమునకు దొమినియను ప్రభుత్వములేమి సాయము జేసినవని కామన్సుసభలో కలనీయిలో కార్యదర్శు కలనల్ ఎమరీగారి నడుగగా ఆస్ట్రేలియా న్యూజిలాండుల విషయమున అతడిట్లు చెప్పెను.

సింగపూరు నౌకాస్థానము నిర్మింపజేయునంద అపివేయవలెనని కార్మికప్రభుత్వమువారు తీర్మానించకముందే ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వమువారు మంచినీటియము చేయవలెనను యుద్దేశ్యమున్నట్లు గనపరచిరి. న్యూజిలాం డిదివఱకే 100,000 పౌనులకు పైకుకే సెను.

జపానులో భయము

సింగపూరునుగురించి భయపడుచున్నట్లు జపానుపత్రికలలో కనబడుచున్నది. బ్రిటను యుద్ధప్రయత్నములను ప్రపంచములో యెచ్చటజేసినను జపాను అభ్యంతరపెట్టజాలదు. కాని ప్రాజ్యదేశములలో నౌకాధికారము గలది ఒక్కజపానుదేశమే గావున సింగపూరులో నౌకాస్థానమును నిర్మించుట జపానువారికి దెబ్బయేయని జపాను భయపడుచున్నదని టైముస్ పత్రిక యొక్క టోక్యోవిలేఖరి వ్రాసెను. మరూపాని పోడమున నే భయముతో ఈవిషయమై ఆలోచింపవలసినదని వ్రాసియున్నది.

నౌకావ్యాయములు

జిబ్రాల్టర్, మార్చి 11:—బ్రిటిషు నౌకావ్యాయములు ముగ్యధరాసముద్రములో జరుగును. అట్లాంటిక్ నౌకావ్యాయము యిచ్చటికి 23 వ తేదీవచ్చి యింగ్లాండుకు 23 వ తేదీన వచ్చును.

పారిశ్రామిక తగాదాలు

జాతీయ మహాసభ

రీఫ్ట, మార్చి 11:—కామన్వెస్ట్ లో ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పిన తరువాత ముఖ్యమంత్రి యజమానులను గల తగాదాలను నివారించుట కొక జాతీయ మహాసభను యేర్పాటు చేయవచ్చు నేమో యాలోచించెనని ప్రధానామాత్యుడు చెప్పెను.

ఈ పని వర్తమల పరిశ్రమలమీద నియమింపబడిన సంఘమువారు నివేదికనును పంపినప్పటికీ జరుగను. వేరువేరు పరిశ్రమలలో వాళ్ల వాళ్ల తగాదా లేవిధమైనవో నుండు తెలిసి కొనినగాని జాతీయ మహాసభ సేర్పరచిన ప్రయోజనము లేదని అతడు చెప్పెను.

బ్రిటిషు విదేశ వ్యాపారము

ఫిబ్రవరి నెల లెక్కలు

రీఫ్ట, మార్చి 11:—బ్రిటన్ లోని బ్రిటిషు విదేశ వ్యాపారముయొక్క ఫిబ్రవరి లెక్కలను బయలుపెట్టిరి. ఎనుమ తులము త్రము 69,880,000 పౌనులు జనవరి నెలలో యెనుమ తులము త్రము 69,050,000 పౌనులు, క్రిందటి సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెలలో 68,000,000 పౌనులు దిగుమతులము త్రము 110,000,000 పౌనులు, జనవరి నెలలో దిగుమతులు 122,000,000 పౌనులు, క్రిందటి సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెలలో దిగుమతులు 97,000,000 పౌనులు.

ఎడారిలో యిద్దరు వైమానికులు

మాయమగుట

శవములు కనబడుట

రీఫ్ట, మార్చి 11:—క్రిందటి సంవత్సరము లెఫ్టెనెంట్లు విలియం కాన్స్టేబులు స్ట్రెయియంగ్ ఆఫీసరు డొనాల్డ్ రాంసేయును యితాడు యెడారిలో కన్నకలేవని తెలియజేయు బడెను. ఆ తినుముననే సహాయార్థము పోయినవారికి వారి విమానముచేడి క్రిందబడియుండి కనబడెను. కాని యెంత వెదకినను మనుష్యులమాత్రము కనబడలేదు. కాని కొన్నిరోజులక్రిందట నే యెడారిలో మారమున తెల్లనిపిస్తువులు కనబడగా వైమానికులతోందుడిగిచూచిరి. ఆ తెల్లనిపిస్తువులు యిద్దరుమనుష్యులయొక్క అశిషంజరములైయుండెను. ఆశీరములపోయిన మనుష్యులైనట్లు గుర్తించెనుగా వాయుమంత్రివర్తమువారు చెప్పినవారు.

ఇంగ్లాండులో అద్దె కొత్తచట్టము

రీఫ్ట, మార్చి 11:—ఇంటి అద్దెలు యంతకు పించగూడదను నియమమును మరికొంతకాల మనున దింపజేయు చట్టమును నేడు కామన్వెస్ట్ లో చర్చించుచుండిరి. ప్రస్తుతశాసనములను బట్టి అద్దెలపై యధికారము యీ సంవత్సరము జూనువరకేగలదు. పోయిన కేసరలు యెన్నికలలో ప్లాన్ లీ బార్నిస్ ప్రధాన మంత్రి ఆయుధికారము మరికొంతకాల ముందునట్లు చేసెదనని వాదనముచేసెను. ఈ కొత్తచట్టము ప్రకార మి యధికారము యింగ్లాండులో 2½ సంవత్సరములను స్కాట్లాండులో మూడు సంవత్సరములు నుండు గావున ఆవాదన మిందువలన చెల్లింపబడినది.

భారత సంస్కరణములు

నేమనము కన్వెన్షన్ వారి సలహాలు

సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారి వైఖరి

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండను, మార్చి 12:—సామ్రాజ్య శాసనసభ రాష్ట్రీయ శాసనసభా సభ్యులు ఇతరులు నేమనము కన్వెన్షన్ సేర్పడి భారతరాజ్యాంగ నిర్మాణము విషయమై ప్రతిపాదించిన సలహాలను ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధతో పరిశీలించెదరాయని నేటిదివము కామన్వెస్ట్ లో స్పష్టమగు ప్రశ్నించిరి. వార్తాపత్రికలకువచ్చిన అసంపూర్ణమున లెంతివార్తను మాత్రమే తాను చదివెననియు, మిగిలినవి కమిటీవారి నిజీవీయమును పరిశీలించునంతవరకు తానెట్టి అభిప్రాయము ప్రకటింపవలెదననియు వింటుంటును ప్రభుత్వ గారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

వ్యవసాయ చట్టము

సెలెక్టు కమిటీని నియమించుటకే ప్రభుత్వము వారంగీకరించుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

కేపుటపుడు, మార్చి 12:—కర్షణచట్టమును పరిశీలించుట సెలెక్టు కమిటీని నియమింపవలయునను జనరలు స్ట్రెట్టు గారి సలహాను అంగీకరించునట్లుగ ప్రధానమంత్రియగు మార్ష జానుగారు రాయబారిలకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

ఈజిప్టు ఎన్నికలు

జగ్గుల్ పక్షమువారి విజయము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

కెయిరో, మార్చి 12:—ఈజిప్టులో ఎన్నికలు ఎట్టి అల్లరి లేక జరిగినవి. కెయిరో డివిజను ఎన్నికలయందు జగ్గుల్ పక్షము గారు విజయమొందిరి. 97 స్థానములను జగ్గుల్ పక్షమువారు గెలిచిరి. ఇతరపక్షములవారు 98 స్థానములను గెలిచిరి. ఇతర 14 స్థానములందు ఎన్నికల ఫలితములు ప్రకటింపబడలేదు.

రష్యాకు ప్రతియెగుమతి

లండన్, మార్చి 11:—కామన్వెస్ట్ లో జవాబుచెప్పిన ప్రతియెగుమతి రష్యాకు క్రిందటి సంవత్సరము యెగుమతి చేయబడిన మొత్తము 459,000 కొట్లాలు అనగా 4,800,000 పౌనులు విలువగలదని సామ్రాజ్య గారు చెప్పిరి. 1928 లలో యెగుమతి చేయబడిన మొత్తము 99,000 కొట్లాలు అనగా 781,000 పౌనుల విలువగలదని చెప్పిరి.

స్థిమరు తగులబడుట

కలకత్తాలో 10 వ తేదీ మంగళవారమునాడు సాయంత్రము హోళిపండుగ సందర్భమున బాణసంచా కాల్పులు వలన సిటి ఆఫ్ వెనిసు అను స్థిమరు తగులబడెను. మూడుయంత్రములు పనిచేసెను. పొగ విస్తారముగానుండుటవలన అసలు స్థలమును కనగొనుట చాల కష్టమైనది. రెండుగంటలు కష్టపడిన పిమ్మట మంటలు చల్లారినవి. స్థిమరుకు డక్కావిస్తారము కలుగలేదు. సరకులు మాత్రమే తగులబడెను. మార్చి 28 వ తేదీని స్థిమరు బయలుదేరుట కల్పితమండదు. [ఆ. ప్రె.]

పాటియాలా మహారాజుగారికి కుమారుడు కలుగుట

11 వ తేదీ రాత్రి పాటియాలా మహారాజుగారికి కుమారుడు పుట్టెను. [ఆ. ప్రె.]

ఒక గొప్పమహమ్మదీయ స్త్రీ మరణము

శీ|| శే|| మంతానా బబయద్లా మల్కమ్మి (ఉశేమా) గారి భార్యయును మర్వాద్ల సోదరుల జననియునగు నొక మహమ్మదీయ స్త్రీ 10 వ తేదీ రాత్రి మిద్నాహ్నులో చనిపోయినది. 11 వ తేదీని ఆంత్యక్రియలు జరిగినవి. 11 వ తేదీని కలకత్తా కార్పొరేషను సభ ఆమె గౌరవముకొరకు 10 నిమిషములు సంతకపెట్టెను. [ఆ. ప్రె.]

స్థిమరుల రాకపోకలు

మెడిటేరేనియన్ స్థిమరు 5 వ తేదీ లండనుకుపోయి తీసుకొని 11 వ తేదీ ఉదయము 6 గంటలకు పోర్టు సెడవేరెను. ఆనాడే మధ్యాహ్నము 1 గంట కంటుండి బయలుదేరెను. 7 వ తేదీ బొంబాయి కుపోయి తీసుకొని డంగల్ స్థిమరు 12 వ తేదీ పునెయును 6 గంటలకు ఏడెను చేరెను. డంగల్ స్థిమరు తెచ్చిన టిఫను సదుపాయము ఆనాడే పగలు 10 గంటలకు ముల్తాన్ స్థిమరు ఏడెను నుండి బయలుదేరెను. [ఆ. ప్రె.]

మడ్డిమన్ నివేదికము

పత్రికా భివ్రాములు

లండన్, మార్చి 12:—మడ్డిమన్ నివేదికమును గూర్చి ఇంతవరకు అంతగా వ్యాఖ్యాన మేదించలేదు. మెహారిటీ నివేదికము ఉదారభావముతో గూడుకొన్నదని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక చెబుచున్నది. ప్రస్తుతమున్న రాజ్యాంగవిధానమును ఉదారభావముతో మార్పును జేయు పనకట్టరనుచున్నది. మెహారిటీ నివేదికము శాంతిని గలుగజేయబాలదు మెహారిటీ విధానము డేముడుగ నున్నదనుమితో ఇంకొక రెండు అడుగులు ముందువేయుటకు ఈ నివేదికముయొక్క యుక్తశక్తి మని మార్పింగుబోధు అనుచున్నది. మెహారిటీ నివేదికమునకు ప్రత్యామ్నాయముగ ఇది గ్రహించి రనుచున్నది. లెఫ్టెనెంట్ కర్నలు బ్రవునులో గారు చనిపోయిరి.

ఈజిప్టులో కొత్త పరిశోధనము

కెయిరో, మార్చి 11:—శాలవనంశపురాజు సమాధిని గనుగొన్న వ్యక్తి అమెరికను దేశీయుడు ఆలెక్సాండర్ గారు. 18 తాళిబుములక్రిందట గనుగొన్న టుంటుఖానుకాగారికంటె ఇది చాల చిత్రముగనున్నది. ఆస్త్రములు 9) అనుగల లోతుగ పాతబడియున్నవి. సూర్యకిరణములు లోపుగ ప్రవేశించు ఏర్పాటులున్నవట సామాన, సగలు విస్తారమున్నవట. ఆలెగ్గీ ప్రభువు దీనిని జూదుటకు వచ్చెను.

ఆఫ్ఘన్ దేశమున

అహమదీయ్యలు

ఆఫ్ఘన్ దొరతనమువారి వచ్చి అహమదీయ్యలపై సింకను కేసులు చేయబడుచు యున్నాడు. ఇతర కాఖులవారినిగూడ అనుమానమువీడ అరెస్టుచేయుచున్నారని బటాలానుండి కార్పొరేషన్ తంతివార్త వచ్చెను. [ఆ. ప్రె.]

ఉద్యోగములు

పాలిటకల కేక్ లర్ (డిల్లీ) జె. పి. థాంసనుగారికింకను సరిగా ఆంగ్లము కలుగలేదనిగాన అయన తెలుపు హెచ్చింపబడెను. కల్లులు పాటర్నుగా రాస్తాననున సింకను పనిచేసెదరు. పాటర్నుగాని స్థానమున కల్లులు మెక్సెర్ను గారు రాజపుటానా ఏజంటుగా పనిజేయుచున్నాడు. [ఆ. ప్రె.]

ఫోర్టరీ చేసి 1,60,000 హరించుట

కచ్చిమహారావు కార్యదర్శి ఎస్. డి. మెహతాగారి పేర 1924 ఫిబ్రవరిలో యిండియా బాంకిలో [బొంబాయి] కాతా ఏర్పరుపబడెను. 6½ లక్షలునియమముడెను. 80.5-24 తేదీని చెక్కుబుక్కు మెహతాగారి యెద్దనే యుండెను. ఆనాడు 1,60,000 రూపాయలకు ఒకచెక్కు వ్రాపబడి సొమ్ము తీసికొనబడెను. ఆమరునాడు అనగా 81 వ తేదీనే మెహతాగారు మహారావుతో బోపాఖండమునకు వెళ్లిపోయెను. ఆయన మరల వచ్చినప్పటికి ఆచెక్కుపై ఎనరో దొంగసంతకము చేసిరని పోలీసువారికి తెలుపబడెను. మెహతాగారి బంధువు నొకనిని ఆరెస్టుచేసిరి. [ఆ. ప్రె.]

కలకత్తా చిట్టగాంగులందు నొకాప్రచారము

కలకత్తా, మార్చి 11:—కలకత్తా, చిట్టగాంగు, నాకా శ్రేయస్థులయొక్క సాంఘికీకరిక నివేదికలు బయలుపెడలినవి. నిరుటి సంవత్సరముందు పంగ రాష్ట్రముందు నానికులను 79 గురమ దీక్షినిరి. కలకత్తాను 60,19,104 టన్నుల బరువుతో 1169 నాకలు వచ్చినవి. 59,48,867 టన్నుల బరువుతో 1154 నాకలు వెడలిపోయి. పదినాకలు మెట్టనెక్కినవి. ఒకసారి నాక లాండ్ డొంటితో డీక్షానినవి. చిట్టగాంగునకు, 8,32882 టన్నులబరువుతో 835 నాకలు వచ్చినవి. 834825 టన్నులబరువుతో 824 నాకలు వెడలిపోయి. రెండుసార్లు నాక లాకబానితో నొకటి డీక్షానిటయను, నొకమార్క నాక భగ్నముటయను జరిగెను. [ఆ. ప్రె.]

ప్రకటన

ది 1-4-1925 తేదీ లగాయతు పక సంవత్సరమునకు జిల్లా బోర్డు స్టీపుడు బొంబాయి, హైదరాబాద్ అనుష్ఠానములలో 1906 సం॥ రం పకటన ఫిబ్రవరి తారీఖున ప్రకటింపబడిన గోదావరిజిల్లా గెటూవో ఏర్పాటున రాజమండ్రి ధవిశేఖరం స్టీపుడు శీవులను నడుపుకొనుటయున్న, రాజమండ్రి పోలవరం పక్షము స్టీపు బోటు కర్మిని సదుపాయమును పెండ్లరా పకముగా అవ్వబడును. అనగా యిదివరలో గోదావరిజిల్లాబోర్డువారి వలన ఏర్పాటు చేయబడిన రేల్వే ప్రకారం ఫీసు ఐనూలుచేసే మనో పద్ధతిని వదిలి సదరు జిల్లాబోర్డువారికి సంతోషము ఇచ్చేది పెండ్లరా వ్యవారా తెలియచేయవలెను.

సదరు పెండ్లరా సీలకవల్లలో రు 500/లు అయిదు వందల రూపాయలతో దాఖలుచేయవలెను. అనగా సదరు ధరవతు సామ్యు బ్రజరీలో దాఖలుచేసి రకీను సీలు పెండ్ల రాలో పెట్టి దాఖలుచేయ వలెను. సదరు పెండ్లరాలు ది 13-8-25 తారీఖు సాయంత్రం 5 గంటలవరకు కాకినాడలో వున్న జిల్లాబోర్డు ఆఫీసులో జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి వల్ల గారి సదరు ఆఫీసు పెండ్లరాను సాగారిల్లగాని పుచ్చుకో బడను. సదరు పెండ్లరా జిల్లాబోర్డు ఆఫీసులో 20-8-25 తారీఖున పగలు 11 గంటలు 1 గంటలవరకు జిల్లాబోర్డు ప్రెసి డెంటుగారివలన తెలుపబడును. జిల్లాబోర్డు ప్రెసి డెంటుగారు అన్నిటికంటే హెచ్చుమొత్తమునకు పెట్టిన పెండ్లరా అంగీ కరించుటకు బదులుకారు ఏ పెండ్లరానుగా అన్ని పెండ్ల రాలుగాని కారణము చెప్పకయే నిరాకరించు స్వాతంత్ర్యమును వుండునున్నది.

ఈస్టీము ఫెర్రిలున్న యిల్లముబోటు సర్వీసును నడుపుకొనుటకు కావలసిన రేల్వే వగలుగల యావత్తు సంచా యీషీయున్న వరకులున్న కాకినాడలోని జిల్లాబోర్డు ఆఫీ సులో ఆఫీసు వుండుకోజులలో పగలు 11 గంటలు 5 గం టలు వరకు యివ్వబడును.

జిల్లా బోర్డు ఆఫీసు, ఎమ్. పెండ్లరా వల్లమునాయుడు, కాకినాడ. గోదావరి జిల్లా బోర్డు ప్రెసి డెంటు.

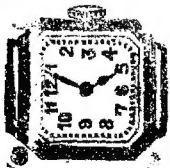
పార్టు హాండు టైపిస్టు కావలెను

కృష్ణా జిల్లాబోర్డు ఇంజనీరుగారి వద్ద మకాం గునుస్తాగా (Camp clerk) పనిచేయుటకు ఒక పార్టు హాండు టైపిస్టు కావలెను. నెల 1-కి రు 40 లు చొప్పున జీత మివ్వబడును. పార్టు హాండు, టైపు రైటింగు ఈ రెంటిలోను ఇంటరుమిడియేట్ లేక హైయర్ గ్రేడు గవర్నమెంటు టెక్నికల్ పరీక్షల లో కడతేరినవారు మాత్రమే దరఖాస్తులను పంపు కొనవలెను. వయస్సు, జాతి, జనరల్ అండు టెక్ని కల్ యోగ్యత, ఇదివరకు యే ఉద్యోగములో వుం డిడి మొదలగు వివరములతో ద ర ఖా స్తు లు 25-8-25 తేదీలోగా ఈ దిగువ విలాసమునకు చేరు నట్లు పంపుకొనవలెను. ఏర్పాటుచేయబడిన దరఖా స్తు దారుడు తనకుగల అధిక్యతను గురించి తగిన ఉ దా హరణములు ఖచ్చిత తెలుపుకొనవలెను.

T. K. T. VIRARAGAVACHARI,
L. F. District Engineer,
Chilakalapudi, Kistna District.

22 ct ROLLED GOLD WRIST WATCHES

This is a very newest style watch fitted with high grade Swiss mechanism. Glass crystal lined, figures Arabic or Roman. Its design and finish will satisfy the most critical test. And an appearance equal to sovereign gold, very charming to look at and perfect time-keeper Guaranteed for 5 years.

Rs. 12/8
18 Carat Rolled Gold wrist watch Rs. 7

guaranteed for 3 years.
World famed "B" Time piece Rs. 2/8
German Alarm Time piece Rs. 5/-
"Negro" Alarm Time piece Rs. 5/-
Double bell Alarm Time piece Rs. 6/-
All guaranteed for 3 years

14ct Emden fountain pen 14ct gold nib Rs. 2/8

Write to: V. S. WATCH Coy.,

P. O. 105, MADRAS

చెన్నపురి బజారుధరలు

మార్చి నెల 13-వ తేదీ శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు 20 0 0 మొదలు	88 8 0 688కు
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు వరకు
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు	15 8 0 15 12 0
నెల్లూరివి ,, డిటా ,,	17 0 0 17 4 0
డిల్లివి ,, డిటా ,,	18 4 0 18 8 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8 12 0 9 0 0
నువ్వులు ,, ,,	20 0 0 24 0 0

2. పప్పు ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 20 5	,, 10 8 0 11 0 0
పెసగలు ,, డిటా ,,	12 0 0 12 8 0
పెసలు ,, డిటా ,,	18 0 0 14 0 0
మినుములు ,, డిటా ,,	18 0 0 16 0 0
ఉలలు ర 164 ,,	8 4 0 8 8 0

3. నూనెవస్తువులు

నువ్వులనూనె బా 1-కి	,, 154 0 0 155 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14 0 0 22 0 0
కొండాపురం వేరు పెసగపప్పు బా 1-కి	,, 55 0 0 60 0 0
ఇతర ప్రదేశము ,,	,, 50 0 0 58 0 0
వేరు పెసగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 120 మిమకనూనె 122	
అనుదము బా 1-కి	,, 184 0 0 185 0 0

4. చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	,, 145 0 0
కూరపసుపు ,,	,, 100 0 0 105 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి	,, 110 8 0 115 8 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 50,55	
కాళహస్తీపాయకట్టు	,, 70,75
తెల్లము బా 1-కి	రు 85 0 0 52 8 0
చింతపండు బా 1-కి	,, 80 0 0 52 8 0

5. ఇనుము

పట్టరకం బా 1-కి	,, 82 0 0 88 0 0
చదరంప ,,	,, 82 0 0 85 0 0

6. లోహములు

నెండి 100 తులంక	,, 74 0 0 74 12 0
బంగారము, తులము 1-కి	,, 21 10 0 21 14 0
గువరము 1-కి	,, 18 14 0
ఇత్తడి బా 1-కి	,, 260 0 0 275 0 0
రాగి డిటా	,, 295 0 0 300 0 0
అస్కాచక్కెర 2:6 పా 1 గలవి	84 8 0 85 4 0

7. రంగులు అలిజరైను

ఆవుకృష్ణము 20 డిగ్రీలు	,, 70 0 0 72 0 0
తొట్టికృష్ణము డిటా	,,
సింహం డిటా ,, గుర్రం డిటా	,,

8. దూది

బోండా వెన్నబారువ 1-కి	రు 800 0 0
పల్నాడు దూది ,,	,, 240 0 0

9. నూలు

కోయంబూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి	,, 8 0 0
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి	,, 6 0 0
పుట్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి	,, 8 8 0
అహమదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1-కి	,, 7 12 0
నూజ్ యేనుగ నెం 20	,, 10 10 0
జహాన్ నెం 20	
,, ,, 40 ఏ లేబిలు అయినను	,, 18 6 0
గోకాకు నెం 12½	,, 8 10 0
పద్మావత్ నెం 24½	,, 11 4 0
14½ క్విల్ట్ పక్షి	,, 8 0 0
నెం 20 టెన్ని సింహం యీటె	,, 10 10 0
నెం 22 ,, ,,	,, 10 14 0
నెం 12½ టెన్ని సర్కసు	,, 8 8 0
నెం 14½ ,,	,, 8 12 0

వృత్తాంతలేఖలు

అమలాపురము

(ఒకవి లేఖరి)

టో లు గే టు

మార్చి 9:—1925 ఏప్రిలు 1 తారీఖునండి మాతా లాకాలలో టోలుగేటు పెట్టెదను. ప్రజలందరు అనేకవిధముల వలదని మొరపెట్టిపరిమయనకారణములతో మహాజరు పం పుకొన్నను జిల్లాబోర్డువారు పెడచెవిపెట్టి పబ్లిక్ పాలలో తాలూకావాసులమరచువృత్త మాయన తు 24600 లకు పాటపా డించి ఖాయపరచినారు.

ఆదవాని

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

పశువుల దుఃఖశమనము

మార్చి 7:—ఈనెల 3 వ తేదీరాత్రి సుమారు 10 వేలు రూప్యముల విలువగల చొప్పు మరియు గడివాములు అగ్నివల్ల నష్టమైనందున మాతాత్తుగ పశువులకు బోత్తిగా ఆహారము లేక పోయినది ధూరసంకటముల మునిగి ప్రలాపంబుల గావించు చున్న రైతుజనుల తాత్కాలిక దుఃఖోపశమనమునకు ఆదవాని పురవాసిగారు సుగువాయి తిమ్మయ్య అను నొకరైతు ముగ జంతువులయొడ సువారమనక్కడయి దుఃఖాగ్నిలో మునిగి యున్న రైతుజనులను సవినయమున విలిపించి ఒకటిన్నర రూపాయ క్రయమున ఒకటిన్నర చొప్పు ప్రతిరైతుకు ఇచ్చి పంపెనని చెప్ప చాల సంతసముగా నున్నది.

తెనాలి

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

తాలూకాబోర్డు ఆయుర్వేద వైద్యశాలలు

మార్చి 8:—తెనాలి తాలూకాబోర్డు యేర్పడినది లగాయతు తాలూకా గ్రామములలోని ప్రజల యుపయోగా ర్థము తెనాలిలో మ్యూనిసిపాలిటీవారిచే నడుపబడుచున్న ఆస్ప త్రికి కొంతవిరాళము యివ్వమం డెడివారు. తమ సామ్యు ఖచ్చ అగుటయేగాని తాలూకా ప్రజలకు ఆస్పత్రివలన అంతయెక్కువగ నుపయోగములేదని బోర్డుసభ్యులు గ్రహించి మ్యూనిసిపల్ ఆస్పత్రి విరాళమును ఆపివేచిరి. ఈ సామ్యుచే తాలూకాలోని ముఖ్య గ్రామములందు ఆయుర్వేద ఉచితవైద్యశాలలను స్థాపింప నిశ్చయించిరి. ప్రస్తుతము 4 వైద్యశాలలను ఏర్పాటుచేయుటకు తీర్మానించినట్లు తెలియుచున్నది. వాటిలో ప్రథమముగా 5-8-25 తేదీన నందివెలుగు గ్రామములో బోర్డువారు ధర్మ వైద్యశాలను మ. రా. శ్రీ గోళ్లవాడి సూర్యనారాయణగారి ఆధిపత్యముక్రింద స్థాపించిరి. ఆసమయమున తాలూకాబోర్డు వైసు ప్రెసి డెంటుగారైన ఉమామహేశ్వర రావుగారున్న యింకాయితరులున్న నందివెలుగు గ్రామము దయచేసి ఆయు ర్వేదవైద్యమునందు తమకుగల సానుభూతిని వెల్లడించిరి. ఇత రతాలూకాలవారుగూడ తెనాలితాలూకా బోర్డువారిని అను కరించి యిట్టి వైద్యశాలలను స్థాపించి ప్రజలకష్టములను తొల గించుటకు ప్రయత్నించెదరు గాక:—

హిందూదేశము, అమెరికావాసుల సానుభూతి

అమెరికాదేశములో సంయుక్త బూధరక చచ్చయొక్క విద్యాకమిటీకి కార్యదర్శియైన బ్యారీ ప్రెడెరిక్సు గోత్వల్లు గారు ది 5-8-25 తేదీన తెనాలి విశ్వేశ్వరి, అమెరికాదేశములోని విద్యాపరిస్థితుల విషయమై ఉపన్యసించిరి. అమెరికాదేశములో చాలవరకు విద్యాశాలను ప్రభుత్వమువారిచే తమ ప్రవృత్తమునండి ఖచ్చపెట్టి, నడుపబడుచున్నవని చెప్పిరి. మతవిధ్యయందు శ్రద్ధ లేకుండుటవలన, కొన్నిదుర్గణములు యేర్పడుచున్నవనియు, చచ్చవారు దానిని సవరణచేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారనియు నుడివీరి. తమ యుపన్యాసములో, హిందూదేశములో యీషమయమున వడుచుచున్న స్వాతంత్ర్య ప్రయత్న విషయమై ముచ్చటించుచు, గాంధీమహాత్మునియందు తమదేశీయులకు చాల గౌరవము కలదనియును వారిప్రయత్నమునందు తమకు నిజమైన సానుభూతి యున్నదనియు చెప్పిరి.

జాతీయవిద్యాలయము

ఈ విద్యాలయ పాలకవర్గమువారు విద్యాలయమునకు స్వంతభవనము సంపాదించుటకు వలయుద్రవ్యరహిత సమకూర్పు ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. త్వరలో స్వంతభవననిర్మాణము కాగలదని నమ్మకము తోచుచున్నది.

పోలవరం (గోదావరి యేజింగ్)

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమాసము

మార్చి 7:—ఎండలు తీర్చి కాయమున్నవి.

కాంగ్రెసు ప్రచారము

శ్రీయుత పునలూరి కోదండరామయ్యగారు చేవియ్యం పోయ్యగారు తూము రామారావుగారు కన్నపురం ఫిర్యాలో గతవారము కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్చిరి. ఖద్దరుబట్టల నమ్మిరి. కోదండరామయ్యగారు యింకను అచ్చటనే ప్రచారముచేయుచున్నారు. ఇంతవరకు 89 సభ్యులు చేరిరి. ఈనెలలో పూర్తిగా 2000 గజములు నూలు యిచ్చినవారు రీ మాత్రము గలరు. 10 మంది కొంతమాత్ర మిచ్చిరి. తక్కినవారు యేమియు సందర్భము కుదరక యీనెలలో యివ్వలేకపోయిరి. వారందరు ముందునెలలో బస్తీ చేయుదురు గాక.

ఖద్దరు డిపో

గత సంవత్సరం యేర్పాటుచేయబడిన ఖద్దరుబోర్డుకు 15 వాటాలు మాత్రమే యంతవరకు పూర్తి అయినందున గత సంవత్సరము ఆసాముకు బట్టలు కొనితెచ్చి అమ్ముటమాత్రమే జరిగెను. ఈసంవత్సరము ఖద్దరు నిర్మాణమునకు గూడ ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. కాన డివిజన్ ప్రజలెల్లరు సానుభూతిని జూపి విరివిగా వాటాలను పుచ్చుకొని ఖద్దరు వారికి తోడ్పడుదురు గాక.

గౌతమాశ్రమము

ఈ ఆశ్రమమునకు స్థలముకొని అందు కట్టడములు కట్టుకట్టుకై యాదిగువారు యాక్రింది విరాళములు సోసంగిరి. వీరికి ఆశ్రమకార్యదర్శి వందనము లిచ్చియుచున్నారు. దేశభక్తులగు తమసానుభూతినిజూపి ధనసహాయముచేసి శేషవారికై యేర్పడిన యాఆశ్రమము వృద్ధిలోనికి తీసుకవచ్చెదరు గాక.

శ్రీయుత తూము రామారావు పంతులుగారు	100-0-0
సోమయాజుల వెంకట్రామయ్యగారు	100-0-0
శ్రీమతి చేవియ్యం సోదమ్మగారు	100-0-0

800-0-0

అసిస్టంటు యేజింటుకోర్టు

మా డివిజన్ అసిస్టంటు యేజింటుగారికి రివిన్యూ, ట్రేడింగ్, సివిల్ అధికారము లందుటచే వారి క్రింది మూడు నైపువాడి అని చెప్పవచ్చును. వీరు పగలు రాత్రి కూడా తమ ఆఫీసు పని చేయుచూ శేసులు విచారించుచుందురు. వీరి యోపి కకు సంతసింపవలసినదే గాని రాత్రులు 9, 10 గంటలవరకు తిండితిప్పలు శేక బాధపడు పార్టీలయినవలన చూచి విచారింపవలసివచ్చుచున్నది.

ఇట్లు రాత్రింబగళ్లు పనిచేయుచున్న శీర్ష చెప్పిన శేసులు చాల తక్కువనియు తెలియుచున్నది. దీనికి కారణము శేకపోలేదు. ముఖ్యకారణము వైన చెప్పిన త్రివిధాధికారము యేకవ్యక్తికి ప్రసాదించుట అయియున్నది. రివిన్యూ, జుడిషియల్ అధికారములు ప్రత్యేకవ్యక్తులకు యేర్పాటుచేసిన గాని యీ బాధ లంతరింపజాలవు. సర్క్యూటులో శేసులు విచారించుటచే పార్టీలకు గలిగే వ్యయప్రయాసలు అపారము. శేసు విలువకంటె ఖర్చులు బాస్తీ అగుటయే గాక మన్యప్రాంతము లలో తిరుగుటచే ప్రాణములకు కూడ ముప్పు వాటిల్లు చున్నది.

పోలవరం జిల్లాబోర్డు

ఈ జిల్లాబోర్డులోని మొదట్లో డిప్యూటీ సహాయకారు మున్నగు గవర్నరు మెంటు యువోగజులును వారిచే నియమింపబడిన కొంతమంది యువో శేతులను అయియున్నారు. ప్రజల హుండి లోకలు శేస్తుననులచేయుచుచూ ఆసాముచే పోషింపబడు యీబోర్డు ప్రజల బోక్య మెంతమాత్రమున శేక వారిచే మొదట్లో యెన్నుకొనబడకుండుట చాల ఘోరము. మొదట్లో పైసిడెంటుగావైన జిల్లాకలెక్టరుగారి వైసుప్రసిడెంటుయిన డిప్యూటీ కలెక్టరుకు గాని యెదురుచెప్పజాలని తమ తాబేదారును వారివర్గంలోవున్న తదితరులను అయివుండుటచే సామాన్యముగా ప్రెసిడెంటు యిచ్చమే తీర్మానమగుచుండును. ప్రజల జ్ఞానములేని యీమిటింగులు ఘోర్ముగా నుండుటయే గాక చాలధనము వ్యర్థముచేయుచున్నది. కాన యిక్కడ గవర్నరు మెంటు యీలోపమును గుర్తింపి యెన్నికల మూలమున బోర్డు యేర్పాటుచేయుదురు గాక.

ఇట్టి పరిస్థితులలో పోలవర మిథడు యానియనుచేయుటకు సన్నాహములు జరుగుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. యానియనుకూడ నియోజకసభ్యులే జరుగునని తెలియుచున్నది. పోలవరంలో యానియను చేయుటకు కావలసిన పరిస్థితు లెంత మాత్రము కనుపించవు. పురవాసులు యీమార్పును నిరోధించుచూ నునాబురకంపిరకం. ఇది బుట్టజాఖలు అవునో ప్రజల కోరిక ఆలోచనలోకి వచ్చునో చూడవలసియున్నది.

బరంపురం తాలూకాబోర్డు ప్రాథమిక పాఠశాలయల చతుర్థ మహాసభ

సోంపేట గ్రామములో 1-8-1925 తేది ఆదివారమున సంఘసభ్యులు పలువురు సమావేశమయి కొన్ని ముఖ్యమైన తీర్మానములను గావించిరి. వారన బోర్డు హాయిర్ ఎలిమెంటరీ స్కూలు హెడాప్టరుగా రగు మల్లాది సాంబమూర్తిపంతులు గారు అధ్యక్షత వహించిరి.

సభ మధ్యాహ్నము 1 గంటకు సోంపేట బాలికా పాఠశాలాధ్యక్షమున సమావేశమయినది. వైస్ ప్రాధికారీ వధ ప్రారంభింపబడినది. రాళ్లపల్లి సత్యనారాయణగారు భక్త చింతామణిలో పద్యములను జదివెరి.

1922-23 సంవత్సరము తాలూకా కాపీలేషన్ అలెక్షన్ గు నేటివరకు ఉపాధ్యాయులకు ముట్టలేదు గాన దయచేయింపవలసిన దని జిల్లాఎడ్యుకేషన్ కాన్సిలు వారిని గోరు తీర్మానమును మల్లాది సాంబమూర్తి గారు ఉపపాదించగా తీర్మానమును రాళ్లపల్లి సత్యనారాయణగారు బలపరచిరి. సభ్యులందరిచే యంగీకరింపబడినది. కావున సాధ్యమైనంత త్వరలో సదరు కాపీలేషన్ గ్రాంటును దయచేయించగలందులకు సంఘము వారు బోర్డువారిని, జిల్లా ఎడ్యుకేషన్ కాన్సిలువారిని గోరుచున్నారు.

బోర్డు హైయర్ ఎలిమెంటరీ స్కూళ్లలో తెలుగుపండితు నొకరినిగాని, ఉరియా పండితు నొకరినిగాని, వేయింట అత్యవసరమని బోర్డువారిని గోరు తీర్మానమును మంత్రాల వెంకటరమణమూర్తి గారు ఉపపాదించగా నిత్యానంద పట్నా యకుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. కావున బోర్డువారిని త్వరలో తెలుగు హైయర్ ఎలిమెంటరీ స్కూళ్లలో తెలుగు పండితుని, ఒరియా స్కూళ్లలో ఒరియా పండితుని, వేయింప గలందులకు సంఘమువారు గోరుచున్నారు.

కాజియర్ లీవుకుగాని ప్రివిలేజ్ లీవుకుగాని ఉపాధ్యాయున కర్తవ్యమున్నప్పుడు జీతనష్టమును శేయగూడదని గోరు తీర్మానమును పారనంది వెంకట కామేశ్వరరావుగారు ఉపపాదించగా, అచట రామారావుగారిచే బలపరిపబడినది. సభ్యులందరు వారివారి యంగీకారములను పూర్తిగా జెలిబుచ్చిరి కావున ఉపాధ్యాయుడు కాజియర్ లీవుకుగాని ప్రివిలేజ్ లీవుకుగాని అర్హులై యున్నప్పుడు జీతనష్టము చేయించకుండగలందులకు సంఘమువారు బోర్డువారిని గోరుచున్నారు.

జి.ఓ. నెం 14 28.8.28 ప్రకారము అందు గనబడిన స్కేలును పూర్తిగా అమలులో నుంచవలసిన దని తాలూకా బోర్డువారిని ప్రార్థించుచు తీర్మానమును పారనంది వెంకట కామేశ్వరరావుగారు ఉపపాదించగా గోదా గోపాలంగారు బలపరిచిరి. సభ్యులందరు ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించిరి. కావున బోర్డువారు సాధ్యమైనంత త్వరలో యీవిధమ కనబడిన గవర్నరు మెంటు స్కేలు అమలులో నుంచించగలందులకు సంఘము వారు గోరుచున్నారు.

జి.ఓ.లోని స్కేలు:-ఎలిమెంటరీ లోవర్ బ్రయిన్సు	రు 20-1-80
అన్ బ్రయిన్సు	రు 15-0-0
ఎలిమెంటరీ హైయర్ బ్రయిన్సు	రు 25-2-50
అన్ బ్రయిన్సు	రు 20-0-0
నెకండరీ గ్రేడు బ్రయిన్సు	రు 35-1-50-6-0
అన్ బ్రయిన్సు	రు 25-0-0

బాలికపాఠశాలలో పనిచేయు ఉపాధ్యాయులకు యిచ్చు జీతమునే ఉపాధ్యాయులకు గూడా యిప్పించ గలందులకున్నూ, ద్యూటీ బత్తా అన్ని స్కూళ్ల హెడాప్టరును, ఒంటరిగానున్న టీచర్లకును యిప్పించవలె నని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

సాంకేతిక పరీక్షలలో కృతార్థులైన ఉపాధ్యాయులకు స్పెషల్ బత్తా యిప్పించగలందులకు సంఘమువారు బోర్డువారిని గోరుచున్నారు.

ప్రస్తుతము తాలూకాబోర్డువారిచే నిర్ణయింపబడిన స్కేలు చాల అసంతృప్తికరముగ నున్నందున సాధ్యమైనంత త్వరలో స్కేలును మార్చివేయగలందులకును, మాతన పాఠశాలను స్థాపించుచు అదివరకు పనిచేయుచున్న ఉపాధ్యాయుల జీతనములను, సార్వీసుగలిగి అర్హుల టీచర్లకుగూడ హెచ్చుజీతనముల నిప్పించగలందులకును, సంఘమువారు తాలూకా బోర్డువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

బ్రయినింగు కాబడి బరీక్షలో కృతార్థులుకాని ఉపాధ్యాయులకు 10 సంవత్సరముల సర్వీసుయున్నచో వారిని అర్హు

జూ బు లు

శ్రీ కృష్ణ దేవరాయల ఆంధ్రభాషానిలయము

హైదరాబాదు (దక్కన్)

రక్తాక్షి నామ సంకీర్తన ఫాల్గుణ బంధు గురువారమునకు పరియగు (19 మార్చి 1925) నాడు కవిబ్రహ్మయగు శిక్ష్న సోమూజి జన్మదిన మహోత్సవము బ్రహ్మశ్రీ చక్రపిళ్ల వెంకటకాశ్రీ శతావధానిగారి యాజమాన్యము క్రింద జరుపబడును. “జగమెతినవానికి జంబేలె ?” అనునట్లు శ్రీ తిరుపతి వేంకటేశ్వరకవులలో నొకరగు వై వేంకటకాశ్రీగారి విషయమై తెలుపుట యవసరము. వీరు 17 తేది మార్చి నాటి రాత్రి మెయిలులో బెజవాడ స్టేషనులో బయలుదేలి 18 వ తేది ఉదయము హైదరాబాదుకు కాగలుగుదురు. వీరికి వృద్ధాప్యము సమీపించుటచేతను, దేశాటనను విరమించుకొనియున్న వారు గనుకను, నికముం దిట్టియవకాశము మనవిజాంరాష్ట్రాంధ్ర భాషాభిమానులకును, పండితులకును, దొరకుల దుర్లభము కావచ్చును. కనుక నిజాంరాష్ట్రమునందలి ప్రతి గ్రంథాలయప్రతి నిధియు వీరి సందర్శనభాగ్యమునైనను జొందగలుగుదురను తెలుపున ఈ వార్తను ప్రచురించుచున్నాను.

నామవల్లి శారీశంకరవర్మ.

శ్రీ శేలగు వానరాశి సత్యనారాయణగారు-కాకినాడ

వీరు చైతన్యము, వర్తకులు. 84 సంవత్సరముల వయసున ఈనెల 10 తేదిని మధ్యాహ్నము 1గంటనే ఉపశిక్షితులవ్యాధిచే గతించిరిని తెలుపుటకు చింతిల్లుచున్నారు. వీరి ఆకాలము రణనూచకముగ 11 తేదిని కాకినాడ బస్తీయందలి హిందూమహమ్మదీయనర్తక కార్యాలయము లన్నియు పూర్తిగా మూయబడినవి. ఇట్లు చేయుటకు వీరియందు అన్ని బాధకుల వర్తకులకు గల గౌరవప్రేమయే కారణము. పూర్వము యీ గ్రామవాస్తవ్యులయ్యన పిన్నకయనున యితరప్రాంతముల నెవరించి 20 సంవత్సరములవాడు యిచ్చటికి వచ్చి నర్తకమున దినదివాభివృద్ధి నొంది పెక్కుకుటుంబముల పోషించుభారమును వహించి విశాల హృదయాలై ధర్మమార్గానువర్తులగుచు సర్వజనస్పృహకర్షణలై పవిత్రమైనశేరుప్రతిష్ఠలను పొంది నిర్మలహృదయులై తమనలుపురుచిన్నికుమారులకు భాగ్యను బండుగులను స్నేహితులను విడిచి దివికేగిన వీరియొక్క కాంతిలగునటుల భగవంతుని ప్రార్థింపును వారికుటుంబమునకు మాసానుభూతిని మాపుచున్నారము.

కాకినాడ పురవైశ్యులు.

గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ సాధారణసభ

గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ సాధారణసభవారు 27-2-25 వ తేదిని దేవరపల్లిలో సమావేశమై శ్రీయుత బులుగు సాంబమూర్తిగారి అధ్యక్షతక్రింద ఈక్రింది తీర్మానములు కావించిరి.

1 సుప్రసిద్ధులయిన ఆంధ్రచిత్రకారు లగు శ్రీయుత దామెర్ల రామారావు పంతులుగారి ఆకాలమరణముచే భారతదేశచిత్రకళకు సంభవించిన యపార నష్టమునకు గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు వగమచు వారికుటుంబమునకు తమ సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు.

ఈతీర్మానమును అధ్యక్షులు రాజమహేంద్రవరములో జరుగనున్న స్వార్థకసభకు తంతిమూలముగా పంపుటకు తీర్మానించడమైనది.

2 ప్రతినెల 20 వ తేదికి తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము వారు కాంగ్రెసు సభ్యులనుండి నూలు వనూలుజేసి, మొత్తపు గజములలో 60 0/0 తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘములు మినహించి 15 0/0 జిల్లాసంఘమునకును, 25 0/0 రాష్ట్రీయ సంఘమునకును సరాసరి పంపించవలెను.

మ.రా.—ఆఖిలభారత సంఘమువారి కియ్యవలసిన 10 0/0 రాష్ట్రీయ సంఘమువారే పంపుకొందురు.

తనందిన టీచర్లుగా భావించి అర్హుల వారి కిచ్చు హక్కులనే వారికిగూడ యిప్పించగలందులకు సభవారు కోరుచున్నారు.

బ్రయినింగు అయిన పి. టి. సి. లు, రి సంవత్సరముల కాలములో ప్రాక్టికల్ పరీక్ష పాస్యకు కాకపోయినను, రి సంవత్సరములు వలతు వారిని టి. టి. సి. ల వలె భావించవలెనని సభవారు కోరుచున్నారు.

పారనంది వెంకట శీతారామసామి

సంఘకార్యదర్శి, బారును

రాచిన్నన్ను "వేటెంటు" బార్లి

ఈ బిడ్డకు స్వాభావికమైన పాలుయిచ్చుటకు మించి ప్రతి బిడ్డ తల్లికిని, శ్రీకృష్ణుని ఆహారమేది యను పంజాయము గలుగుచున్నది. బిడ్డకు సులభముగా తీర్చి మన నట్టి రాచిన్నన్ను "వేటెంటు" బార్లితో తయారు చేయబడిన గంజిలో ఆవు, లేక గోదే, లేక మేకపాలు, లేక కాచిన లేక దబ్బాపాలు, లేక యితర యేకర్విక పాలునుచేర్చి యిచ్చినను మంచిది.

రాచిన్నన్ను "వేటెంటు" బార్లితో తయారు చేయబడిన గంజిని, లేక అల్పాహారమును బిడ్డ తల్లికి యిచ్చిన, బిడ్డకు పాలును భారా కడుగా యిచ్చుటకు తోడ్పడును.

బుహిషకలకు నిద్ర చాల మంచిది.

ముఖ్యముగా జ్వరముచే బాధపడువానికి మిగత పదార్థములన్నియు విమనమగునప్పుడు ఇది రక్తమును చల్లపరచి కడుపులో యిముడునట్లు చేయును.

రాచిన్నన్ను "వేటెంటు" బార్లితో తయారు చేయబడిన గంజి లేక అల్పాహారము వైద్యులచే గొప్పగా సిఫార్సు చేయబడుచున్నది. తరచుగా సీమనున్నముతో కలపబడి, మలిన ముగాడుండు పెరల్ బార్లిని వాడుటను మానుడు.

No.1.

అమృతాంజనము

జగత్ప్రసిద్ధమైనది

అన్ని సెక్కులకుమంచిమందు

అమృతాంజనము ప్రాచ్యుడేశ మూలికల సంపుటిచే హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోకప్రఖ్యాతి మైనమందు. ఇది ఇప్పుడిప్పుడు తయారగుచున్న శ్రీకృష్ణమందు గాదు. ఇరువదేండ్లుగా దేశమునం దంతటన వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన. దివ్యామృతము నొప్పులు, వాపులు, గాయములు, దిగ్బలు, పోటు, బెణుకులు, మొదలగు బాధలకు అమృతాంజనము ప్రథమ సహాయముగా వెంటనే పనిచేయును. చర్మముపై రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సముద్రము పోగలవు. సెత్తురు ప్రతిక్షణమునందును కరిరాంగములకు ఆహారపదార్థములను గొనిపోయి అచ్చటి శిశిలపదార్థములను గ్రహించి ప్రాణరక్షణము చేయుచున్నది.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జిక మంచిది.

దంతచూర్ణము

కుండ్లపోటుకు తీపులకు మంచిపాడుము.

మోహిని తైలము

వెండ్రుకలను పెంచి నిగనిగలాడించును

కండ్లకు చలువచేయును

ప్రిపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

అమృతాంజనం డిపో,

మదరాసు - బొంబాయి

అన్నిపాపులో దొరకును

8 గాంధీవహాత్ముని సమక్షమున, జిల్లాతరపున శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు ప్రకటన చేసినరీతిని జిల్లాలో 1000 మంది సభ్యులను చేర్చుటకు ఇంతవరకు తాలూకా సంఘములు విశేషముగా పనిచేయకపోయినను, వెంటనే తాలూకాకు 150 మంది సభ్యులకు తక్కువ కాకుండ చేర్చుటకు కోరబడుచున్నారు.

4 జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమునకు ఫిర్యాదులనుండి సభ్యులను ఏప్రిలు 10 వ తేదీలోగా ఎన్నుకొని ఆలోచన చేసే నూతన సంవత్సరతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘములు మాడ స్థాపనచేయుటకు కోరబడుచున్నారు.

మ.రా:—మార్చి 1 వ తేదీకి నూలు చందా నియ్యని ఎన్నిక సభ్యులు తమ స్థానమును కాళిజేసినట్లు తలంపబడుచున్నారు.

5 రాష్ట్రసంఘమునకుమాడ సభ్యులను ఎన్నుకొనుట తాలూకాకాంగ్రెసు సంఘములు ఏప్రిలు 10వ తేదీలోగా ప్రాతినిధ్యమువలెను.

6 రాబోవు లోకలుబోధ ఎన్నికలలో కాంగ్రెసుపక్షమున నిలచిన ఆభ్యర్థులకు జయము కలుగునట్లు తాలూకాలోని కాంగ్రెసుసభ్యులను వోటరులను తగురీతిని సహాయముచేయుటకు ఈసంఘమువారు కోరుచున్నారు.

7 గోదావరిజిల్లా ఖిద్దరుబోర్డువారు ప్రతితాలూకా కాంగ్రెసుసంఘమునకు అవసరమువెంటనే వారుకోరినన్ని ఏకులను బదులుగా సప్లయ చేసి వానికెతగినకీమ్యును నూలురూపముగా వనూలుచేసికొనుటకు కోరబడుచున్నారు.

గో. జి. కాం. సంఘము } మ. వెంకటరమణయ్య, రాజమహేంద్రవరము } కార్యదర్శిగాను

శ్రీనరసన్నపేట రేంజి ప్రాథమికోపాధ్యాయ నాన్ మిషను యాజమాన్యసంఘ ద్వితీయవార్షిక మహాసభ-ఉర్దూ-1925 మే 2 వవారము

శ్రీ ఉర్దూజమింజారువారి ఉదారభావము ఈ మార్చి 1 తేదీని ఉర్దూములో మ|| రా|| రా|| శ్రీ

ఆంధ్ర ఆదివారాయా పంతులుగారి యాధిపత్యమున జరిగిన మాసంఘస్థాయిసంఘసభలో సాధారణ కార్యక్రమము జరిగిన వెనుక ద్వితీయవార్షిక మహాసభను గురించి యేర్పాటులు జరిగినవి.

ఈ సంఘముయొక్క ద్వితీయమహాసభలో బాటు శ్రీ కామేశ్వరం దివిజనులోని లోకలుబోర్డు స్కూల్ టీచర్ల మహాసభ జరుపుటకును అందులకుగాను యారేంజీలనుండి (దివిజనులోని) సెంటరుకు అధ్యక్షులు 5 గురైనను టీచర్ల మహాసభకు వారిని కోరుటకును శీర్షానింపబడెను. దివిజనులోని నాన్ మిషను యాజమాన్యసంఘము సేర్పాటుచేయుటకుగాను జిల్లాసంఘమున కెన్నుకొనబడియున్న దివిజనులోని యితరరేంజీల ప్రతినిధులను మోజరుటకు కోరుచు శీర్షానింపబడెను. వీరెట్టి రుసుముల నీయనక్కరలేదు.

ఈ సభలో బాటు చేతిపనుల వస్తుప్రదర్శన మేర్పాటు చేయబడింది యున్నాము గాన జిల్లాలోని యుపాధ్యాయులందీక్షయమై యుత్సాహ మున్నవారు పాల్గొనవలెనని మా కోరిక.

ఈ సభల వ్యయమునకుగాను మారేంజీయందలి యుపాధ్యాయులును, మేనేజరును తలకొకరూపాయి చందా నిర్ణయించుకొనియున్నారు. ఈ వ్యయమొత్తము చాలదని తలంచి, మా ప్రాంతమందలి విద్యాభిమానులనుండి విరాళముల సంపాదించి పయత్నించుచున్నాము. అందులకై ప్రప్రథమమున శ్రీఉర్దూ జమింజారువారిని దర్శించి యుంటిమి. శ్రీవారు ఫలమును పాత్రసాహులు నిచ్చుట కంగీకరించి యన్నదానము నిమిత్తము నూరు రూపాయిల విరాళమును వాగ్దానముచేసి తమయందార భావమును పేక్షలకు యుపాధ్యాయులయందు సానుభూతి యుగవలరచినందులకు, శ్రీవార రెంతయవంశినియును. ఇయ్యదింతభాగమనముగ నున్న సభలకు తప్పకవిద్యాభిమానులందరిట్టి సానుభూతియు సుదారస్యభావమును కనబరచెదరని నమ్మము మహాసభలు జయప్రథముగ సాగింపగలమను ధైర్యముతో నున్నారము.

కార్యక్రమమున సరియగు లేదీయను సకాలములో ప్రతిటింపగలము. ఇతరవిషయములకు కార్యదర్శి వ్రాయవలెదము.

జలుమారు గంబంజిల్లా.

ఉపాధ్యక్షులు సా. సాంబశివరావు, ని. సత్యనారాయణమూర్తి కార్యదర్శులు

కిరసనాయిలు అమ్మటకు యేజెంటు కావలెను

వివరములకు వెక్సెల్ లేనియా ఆయర్ కంపెనీ ఆఫ్ యిండియా లిమిటెడ్, వార్డెన్ రోడ్, వజీర్ వాడీ, లాహోరు వ్రాయవలెను.

జవ్వాజి వెంకటలక్ష్మీనరసింహారావు

మాత్రసంబంధ వ్యాధిచేకలిగిన నరముల బలహీనతకు అమోఘమైన నివారిణి

నేను అతినరముల బలహీనత, తలదిమ్మ, కండ్లమంట, చదుపుటకు అంబుష్టుముగా నుండుట మున్నగువాటిచే బాధపడుచుంటిని. నేను అనేకవైద్యులయొద్ద చికిత్స చేసుకొనియును గుణమునుపడలేదు. అదృష్టవశమున పండితస్వామి శ్రీనివాస ఆయ్యంగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని, 10 దినములలోనే మంచిగుణము గలిగినది. నేను గడచిన 25 దినములనుండి వారి వద్దనుండి ఔషధము నేనించుచున్నాను. నేనిప్పుడు చాల ఆరోగ్యస్థితిలో నున్నాను.

వారి సలహాకట్టుము రూ. 15-0-0

డి. కోదండరామరెడ్డి, డి. కోదండరామరెడ్డి, కోపూరు నెల్లూరుజిల్లా, 11-2-1925, ఎంజినీరింగుకళాశాల, గిండి.

అన్యతాంజనము

అన్యతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును, చక్కని డబ్బితో నహా 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే.

చూడుడు!

పాండురంగసినిమా

చదువుడు!

బెనర్జిపేట ఏలూరు కృష్ణాజిల్లా

మాతముగా నిర్మించబడిన ఈచోటలో ప్రతిదినము శంకుఅటలు సాయంత్రము 6 గంటలకు రాత్రి 9 గంటలకు ప్రారంభము. ఎలట్రీక్ ఫంక్షన్లు ప్రతిక్లాసునకలవు. రిజర్వేషన్లు క్లాసు సోఫాలు ప్రారంభదినము ముందు తెలియపరచబడును. 1850 ఎలట్రీక్ డీపములతోను, ఫంక్షన్లలోను విశాలమయిన ప్రదర్శనములును శీతానందకరమేగాక సంపూర్ణస్వాగతమునందుచు చుచున్నది. పాటకములు అడుటకు పెద్దపేజీగూడగలదు. వైజిపాడవు 18 గజములు వెడల్పు 16 గజములు ఈచోట అట్లను కాపలసినవారు ఈక్రిందిచిరునామము వ్రాసివివరములు తెలుసుకునవచ్చును. ఏప్రిల్ 1వ తారీఖునుంచి వీలు ననుసరించి హాలునాటకములకుగాని పాటకచేరీలకు గాని కు స్త్రీలకుగాని సరకుమైనకేటకు అడ్డెత్తుబద్ధము. సమస్తజనులకు తెలియగలదులకు కథాసంగ్రహము ఆంజనమనపుడు మి. రా. శ్రీ అల్లూరి నారాయణరాజుగారిచే ఆంధ్రభాషలో చెప్పబడును. ఆసమయముననే శోభానియము తలవాండుద్యములు ప్రదర్శించబడును.

గుత్త వెంకటయ్యచౌదరి.

మేనేజరు.

9-8-25

అలస్యము చేయక ఒక దఫా మా ప్రదర్శన కాలకు వచ్చి పరీక్షింపుడు: 1824

నాగవత్తులు

ఇవి 6 సవరములు మొదలు 14 సవరములకు ఆ నెక మోడ్లలో నవనాగరికమునకు తగినట్లు తయారుచేయబడును. పాతికాపరక అంగుళము మొదలు ముప్పాతిక అంగుళము వెడల్పువరకు చేయవచ్చును. వీటికి తరుగునహా మజూరి రు. 25 లు మొదలు రు. 35 లు వరకు గలదు. పుష్కరా గములు, పట్టెకంపులు, నత్తుములు మొదలగునవి

చేర్చినవాటికి ప్రత్యేకముగా సామ్మి యియ్యవలెను. అన్ని రకపు వెండిసవరములంగారు నగలు, సామానులు స్టాకు లో సిద్ధముగానున్నవి. ఒకసారి వచ్చి ఒక చిన్నఉరువునమావద్ద తీసిన మానమృతము మీకు తెలియును. మాచి తవచిత్రపు 172 పుటల క్యాటలాగు 1.కి రు. 1. తెలిపాను నెం. 802 తంజివిలాసము "ఉమ్మిడియార్" ఉమ్మిడి రామయ్యకెట్టి, గురుస్వామికెట్టి కంపెనీ, నగలపర్రులు, 25, వైబాబాద్రుకోడు, మదరాసు.

మీకు లాభకరము కాదా?

ధర స్వల్పములో కాకుండా, ఫలమును అధికముగయుండునట్లువు మీకు దొరుకుట మీకు లాభకరముకాదా? మయొక్క ఆకాశవిమానముగల జేబు రేడియోగడియారములు రాత్రియందును, పగలుకాలములలోను గంటనుచూపును. మంచిప్రకాశముగ అధికమైన సూడమైన చీకటిలో సుద్రముగ తెలుసును. ధరస్వల్పము. కాలమునకు సరియైన గంటను చూపును. కొద్దియే యున్నవి. రేడియోడైలు ధర 1 కి రు. 4-0-0. సాదా 1 కి రు. 8-8-0.

విలాసము:— కష్టను వాచి కంపెనీ, తపాలుపేట 265 మద్రాసు.

శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణము

194

కీంకారము చేదములకు మూలమైనట్లును గాయత్రీమంత్రము మంత్రములకెల్ల ప్రారంభమైనట్లును శ్రీమద్వాల్మీకి విరచిత రామాయణము కావ్యములకెల్ల నాదియై యలరారుచున్నది. సర్వోత్కృష్టమైనది యీ రామాయణమహర్షివసునుకు మహా నీయు లనేకు లనేక సంస్కృతవాగ్ధ్యానతీరముల శేర్మరచియుండిరి. అందుఁ గొన్ని ముద్రింపఁబడి దర్శనీయుములుగను గొన్ని ముద్రింపఁబడని దర్శనసౌలభ్యము లేకయుండుటయొక గాంచి బ్రహ్మశ్రీ భీమిడిపాటి కామేశ్వరశాస్త్రిగారు ముద్రితాముద్రిత వ్యాఖ్యానములఁ జాలవలెను నంతరించి పండితులు హనురులు త్రిమతస్థులు తదితరులు సంస్కృత వ్యాఖ్యానతీరముల నుగనుముగాఁ బ్రవేశించి చూచి యందలివిశేషములగాంచి సంతసించునట్లు నాకనాఁబరుగు సంపూర్ణాంధ్ర వ్యాఖ్యానమును, ప్రతిశోకమునకు ప్రతిపదార్థము, తాత్పర్యము, విశేషార్థములు, కథాసందర్భము ననుసరించి చిత్రపటములును గలిగి యలరారునట్లు) రచించి 50 పానుల డబుల్ రాయల్ వైజ్ఞానకాగితములమీద రెండుమాసముల కొక్కొక్కసంపుటముగాఁ బ్రకటింపుచున్నారు. సంపుటము 200 పుటలు గలిగి యైండు చేయఁబడియుండును. జీవితశేషము పండుగఁడుప బద్ధకంకణలై శ్రీ కాన్తునివారు దీనిగల రాజకీయ నైతిక సాంఘిక మతభర్మములను, ఐహికాముష్మిక మార్గములను గరతలాములకముగాఁ జేసి ముద్రించుచున్నారు. ప్రతి భారతీయాంధ్రుఁడు బంధుపదగిన గ్రంథము. ఇంతవలెను బాలకాండమున నైదసంపుటములు ముద్రింపఁబడినవి. అయోధ్యాకాండ సంపుటములు ముద్రింపఁబడుచున్నవి. సంపుటము లన్నియుఁ దెప్పించుకొనువారు కాశ్యోత చందాదారులుగా నెన్నఁబడుదురు. కాశ్యోతచందాదారులు మొదలు రు. 0.8-0 లు ప్రవేశింపవలెను. చెల్లింపవలెను. సంపుటము 1 కి పాస్టుఖర్చులుగాక చందాదారులకు రు. 1-2-0, ఇతరులకు రు. 1-4-0. వివరములు మాకువ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

వలయువారు:—

శ్రీ మద్వాల్మీకిరామాయణ గ్రంథమాలా కార్యస్థానము,

ఆర్యాపురము, రాజమహేంద్రవరము.

రత్నపురుష లేఖ్యం

శుక్లనష్టమును పోగొట్టి బలము గలుగజేయు అద్భుత లేఖ్యం. ఏకారణముచే సంభవించిన శుక్లనష్టమైనను పోగొట్టునని అనేకులు కొనియాడినారు. ఈలేఖ్యమువల్ల మేహమువల్ల వచ్చినదగ్గు, మూత్రకోగములు కూడా తగ్గును. డబ్బీ రు. 4-0. (మహాద్రాక్షాది చూర్ణము)కుసమమొదలగుస్త్రీల సమస్త రోగములను పోగొట్టి సంతానము కలుగజేయును. నెల రోజుల మందు రు. 4 లు.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల గోదావరిజిల్లా(రాయవరం)

"కంటిలోని నలుసు" అండ్ "ప్రాచీనసాహిత్యము"

అచ్చగురున్నవి

కవిసార్వభౌమ డాక్టరు రవీంద్రనాథతాగుర్ గారి వంగ భాషయందలి "చోఫేరబాల్", "ప్రాచీనసాహిత్యము" లకు వి. వి. సుబ్బాగారు, బి. ఏ. ఎల్. టి. పండిత టి. రామ శర్మగారి లానర్షిన యాంధ్రానువాదము. మొదటిది సామాజిక నవల. పాత్రపోషణ మత్సర్యధ్వజము. గంభీర భావగర్భితము. వెల రు. 1-8-0. రెండవది ప్రాచీనసాహిత్య విమర్శనము. ఇట్టి గ్రంథమాంధ్రమున నరది; వెల రు. 1-0-0. 30-4-1925 లోగా వార్షికపంపువారికి రు. 1-2-0, రు. 0-12-0 మాత్రమే కనుక మీ యార్డర్లను త్వరగబంపుడు.

వి. వి. సుబ్బారావు, బి. ఏ. ఎల్. టి.

పత్రికొండ, కర్నూలుజిల్లా.

శ్రీ సకలతత్వార్థదీపిక-(వచనము)

గ్రంథకర్త:— శ్రీ కాశీనాథుని సుబ్రహ్మణ్యం అయ్యవారుగారు, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

ఈగ్రంథము తత్త్వవిషయమును సంగ్రహముగ బోధింపును. ఇందు శ్రుతిస్మృతులనుండియు నితరసంస్కృతాంధ్ర వేదాంతగ్రంథములనుండియు ప్రమాణము లప్పలుచుట గలవు. శైలి సులభము. ౧౮ అధ్యాయములు. ఇందలివిషయములు:—

1. గురుశిష్య సంధర్మము, 2. గురులక్షణములు, 3. నిర్గుణపరబ్రహ్మము, 4. ప్రణవము, 5. సగుణస్వరూపనిర్ణయము, 6. త్రిమూర్తులయొక్క యుత్పత్తి, 7. గుణత్రయ వివరము, 8. పంచభూతోత్పత్తి, 9. జీవుల గమనాగమనములు, 10. అన్న స్వరూపము, 11. చక్రవిషయము, 12. అజ్ఞానాముతి, 13. చక్రాంతర్గత విషయములు, 14. పంచకోశ వివరము, 15. పిండోత్పత్త్యాది ప్రకరణము, 16. వైరాగ్యప్రకరణము, 17. పంచీకరణము, 18. చతుర్వింశతి తత్త్వవివరము, 19. సృష్ట్యాది విషయవివేచనము, 20. నిత్యకర్మానుష్ఠానవిధులు, 21. భస, స్నాన, భస్మాస్థూతన, భస్మధారణాదివిధి, 22. రుద్రాక్షధారణవిధి, 23. మడతీరీ మంత్రోద్ధారణము, 24. శివార్చనక్రమము, 25. భస్మధారణావశ్యకత, 26. భక్తి, 27. జీవేశ్వరవిషయము-జీవుడు, 28. ఆత్మస్వరూపము, 29. ముక్తి, 30. మహావాక్యములు, 31. ప్రభులింగలీల-తత్త్వబోధ, 32. సర్వమతైకమత్యము, 33. శివుడు తామసుడు కాడు, 34. ఈశ్వరుడు పర్యవర్తకాధిపతి, 35. " సూర్యమండలాంతర్వర్తి, 36. గాయత్రీ, 37. భగవచ్చబ్ధినిరూపణము, 38. చాతుర్వర్ణ్యవైచారాధనక్రమము, 39. శివతీర్థప్రసాదగ్రహణము, 40. జయాది హోమవిషయము, 41. ఉపసంహారము.

మఱియు నిందు తెలుగున విశ్వేశ్వరతారాశి సంస్కృతమున శివమనసిక స్నానస్తోత్రము, శ్రీరామచోక్త శివభుజంగ స్తోత్రము శ్రీకనకదుర్గాష్టకము గలవు. దీనివెల రు. ౧-౦-౦.

గ్రంథకర్తగారియొద్దను, బెజవాడ వాణిమూర్త్యురకాలాంధ్రపండితులు శ్రీ కాశీనాథుని చినవీరభద్రయ్య అయ్య వారుగారియొద్దను ప్రతులు క్రయమునకు దొరకును. 195